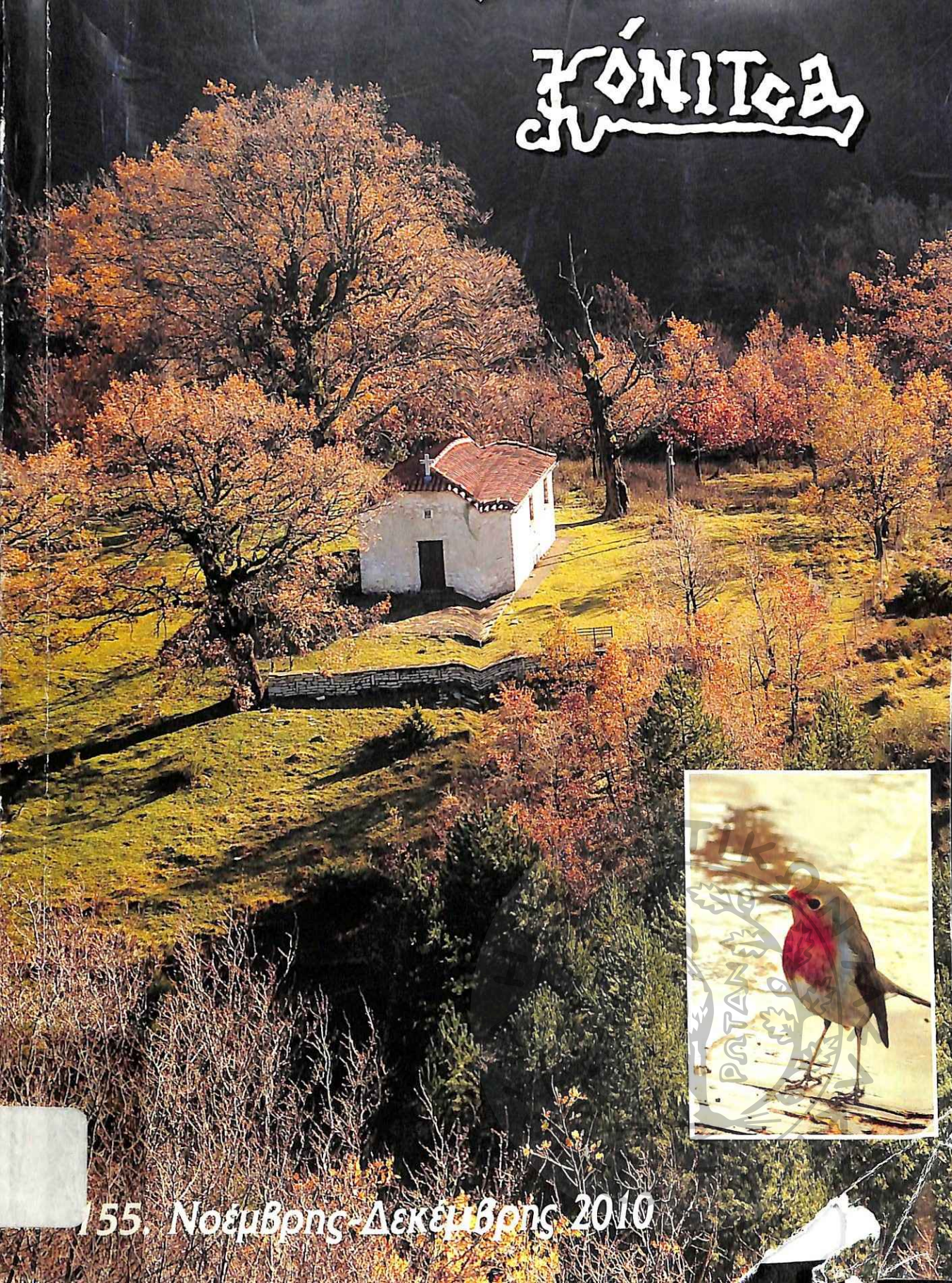

ΚΟΝΙΤΑ

155. Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2010

Κόνιτσα

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Περίοδος Τρίτη • Τεύχος 155 Νοέμβρης - Δεκέμβρης 2010 • Euro 3

155. Νοέμβρης-Δεκέμβρης 2010

Φωτ. εξωφ. Π.Σ.Τ.
(Ο Άι Θανάσης-Κόνιτσα)

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

και Υπεύθυνος κατά Νόμο:

Σωτήρης Τουφίδης

Κόνιτσα 44.100

Τηλ. 26550 22464 - 22212

Fax: 26550 22464

Συντάσσεται από Επιτροπή:

Ανδρέου Ηλίας

Τουφίδης Σωτήρης

Τσιάγκης Ίκαρος

Ετήσια συνδρομή:

Εσωτερικού 15 Ευρώ,

Εξωτερικού 30 Ευρώ ή 40 Δολ.

Αλληλογραφία - Συνδρομές

στον υπεύθυνο Σ. Τουφίδη

Περιεχόμενα

Σελ.

Και το όνομα αυτού... «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ, Σ.Τ.

Καλανταρίσματα, *Τάσου Κανάτση*

Ο κατά «Λεωκράτους» λόγος του Λυκούργου, *Ν. Ρεμπέλη*

Επιδρομές στην Κόνιτσα και Κεράσοβο το 1785, *Χ. Γκούτου*

Για το δίκτυο ύδρευσης Κόνιτσας, *Β. Τσιαλιαμάνη*

Προσκληματικό Οδοιπορικό στους Αγ. Τόπους, *Η. Ανδρέου*

Γιορτάσι και αντάμωμα (ποίηση), *Σ. Καραγιάννη*

Στη Μολυβδοσκεπάστη, *Στ. Παρασκευοπούλου*

Σχέδια και ανθίβολα, *Κ. Σκούρτη*

Το έπος του 1940, *Β. Βάσιου*

Επετειακοί προβληματισμοί, *Στ. Βίνου*

Εριφίλειο Έπαθλο, *Σ.Ε.*

«Το περιβόλι» στην Α. Κόνιτσα, *Π. Μπούνα*

Μια νότα αισιοδοξίας, *Ι. Παπαϊωάννου*

Αναμνήσεις από την Κόνιτσα, *Π. Κυργιάννη-Μπούρη*

Οι κασέλες, *Σωκ. Οικονόμου*

Κρίση και ευκαιρίες, *Θ. Κυρτζόγλου*

Εκδήλωση στην Καστάνιανη, *Β. Αθανασόπουλου*

Ο Πάππος, *Κ.Γ. Κίτσιου*

Η Χορωδία, *Σ.Τ.*

Πυροβολικό εν δράση, *Ι. Δάφνη*

Αποκαΐδια (ποίηση), *Τ. Κανάτση*

Η ζωή γράφει εύθυμα, *Κ. Τσούβαλη*

Αδ/τα Ελευθέρου, *Δ. Λύρα*

Αγ. Αθανάσιος Πάδων, *Ι. Μεσσή*

Σχόλια-Ειδήσεις-Κοινωνικά

Και το όνομα αυτού ... «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ»

Στις 7 και 14 Νοέμβρη έγιναν, με το νέο Νόμο που ονομάστηκε «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» οι εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχων και περιφερειάρχων.

Οι Δήμοι που είχαν γίνει το 1998 με τη συνένωση των Κοινοτήτων (ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ) συμπύχθηκαν μειώνοντας έτσι τον αριθμό των Δήμων σε όλη τη χώρα καθώς και τον αριθμό των περιφερειών. Στην περιοχή μας ο Δήμος Κόνιτσας ενώθηκε με το Δήμο Μαστοροχωριών και οι δυο στο εξής θα αποτελούν το Δήμο Κόνιτσας.

Στη γειτονιά μας οι τρεις Δήμοι που ήταν στο Ζαγόρι ενώνονται πια με το όνομα Δήμος Ζαγορίου που συμπεριλαμβάνει 40 χωριά με έδρα τους Ασπραγγέλους.

Οι τέσσερις Δήμοι, Καλπακίου, Άνω Καλαμά, Άνω Πωγωνίου και Δελβινακίου με 60 χωριά περίπου, συναποτελούν το Δήμο Πωγωνίου και έδρα ορίζεται το Καλπάκι.

Με τον ίδιο νόμο καταργούνται και η Νομαρχίες οι οποίες με τη συνένωση γίνονται Περιφέρεια με αιρετό Περιφερειάρχη.

Η Κυβέρνηση κι εκείνοι που υποστηρίζουν τον καινούριο νόμο, λένε ότι μ' αυτή τη ρύθμιση στην Αυτοδιοίκηση θα λειτουργήσει καλύτερα και πιο οικονομικά το Κράτος. Οι κάτοικοι των μικρών χωριών εκφράζουν φόβους ότι θα παραμελούνται, αφού τα χωριά είναι διασκορπισμένα και μακριά από την έδρα του Δήμου. Θα ιδούμε ποιός θα δικαιωθεί στο μέλλον...

Τώρα που έληξε ο αγώνας και εκλέ-

χτηκαν Δήμαρχοι και πάρεδροι, πρέπει να λησμονηθούν οι πίκρες που προκάλεσαν οι εκλογές στα συγγενολόγια γιατί ο αδερφός μπήκε στον α' συνδυασμό ο ξάδερφος στον αντίθετο κ.λ. και ας εργαστούμε όλοι για το καλό του τόπου.

Νομίζουμε ότι στις νέες συνθήκες, ο κάθε πάρεδρος που θα είναι ο μοναδικός αντιπρόσωπος του χωριού στο Δήμο, δε θα πρέπει να νιώθει ότι είναι «Αγάς» στην Κοινότητα και επιβάλλεται να συνεργάζεται με τους κατοίκους, τους Πολιτιστ. Συλλόγους και τις Αδελφότητες.

Στη συνέλευση που θα γίνεται στα χωριά το καλοκαίρι θα πρέπει να συμμετέχουν όλοι, να καταρτίζεται ένα πρόγραμμα με τα αιτήματα κατά προτεραιότητα και να κατατίθεται από τον Πάρεδρο στο Δήμο για την υλοποίησή του.

Απαραίτητη προϋπόθεση στις σχέσεις των ανωτέρω παραγόντων, είναι η αρμονική συνεργασία τους για την πρόοδο του χωριού τους.

Οι κάτοικοι των χωριών λιγότεψαν και λιγοστεύουν κάθε μέρα. Καμπανάκια στα κλειστά πια, σχολεία δεν ακούγονται και μόνο οι καμπάνες που χτυπούν κάθε λίγο πένθιμα, αναγγέλλουν το ξεπροβόδιμα κάποιου χωριανού για το αιώνιο ταξίδι.

Σ' αυτούς τους λίγους που έμειναν στα χωριά και στους Συλλόγους - Αδελφότητες, σε συνεργασία με τους Δήμους, πέφτει η ευθύνη για την ύπαρξη ή παραγωγή των χωριών μας!...

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΣΤ.Τ.
ΣΥΒΑΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ
Ευδ. 31-1-2011
409
24634

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ

Γαριβάλδη 10,
45221 Ιωάννινα
τηλ. 26510 77358
e_theodo@otenet.gr

Καλανταρίσματα

«Καλὴν ἐσπέραν ἄρχοντες ἀν εἶναι ὀρισμός σας
Χριστοῦ τῇ θεΐᾳ γέννησιν νὰ πῶ στ' ἀρχοντικό σας».

Θ' ἀκούσουμε καὶ πάλι τὶς παιδικὲς φωνές στὸ καλαντάρισμά τους,
πὺ θὰ στήνουν μιὰ νοερὴ γέφυρα, ἀπ' ὅπου ὁ καθένας μας εἶν' ἀνάγκη
νὰ περάσει, γιὰ νὰ φτάσει στὴ δική του μακρινή καὶ λησμονημένη Βηθλεέμ:
στὸν οὐνεϊρικό κόσμο τῆς χαμένης παιδικότητάς του.

Ὁ νόστος θὰ κρούσει τὴ βαριόκλειστη θύρα τοῦ ατομικισμοῦ καὶ τῆς μόνωσής μας,
κι ἀν ἀκούσουμε τὸ χτύπημα καὶ τοῦ ἀνοίξουμε, θὰ μας πάρει ἀπ' τὸ χέρι ἀπαλά
σε χρόνια ἀνέσπερα, σεριάνι στὸ μαγικό κόσμο τῆς γιορτινῆς σκηνῆς.

Θὰ βούμε ἀκόμα ἐκεῖ, σε κάποια ἀραχνιασμένη γωνιά
τὸ δέντρο τῶν παιδικῶν μας Χριστουγέννων, πὺ ἡ εὐφάνταστὴ
σκέψη μας στόλιζε με τὰ ταπεινά αὐτοσχέδια στολίδια τῆς.

Κι ἡ μυρουδιά ἀπ' τὶς μελωμένες τηγανίτες, θὰ περάσει ἀπ' τὶς χαραμάδες
τοῦ χρόνου γιὰ νὰ εὐωδιάσει ξανά τὶς ἀόσμες μέρες μας.

Ὁ ἦχος τοῦ σήμαντρου τῆς ἀγάπης, θὰ ῥθεὶ κατευθεῖαν
ἀπ' τὴν καρδιά τοῦ χειμῶνα ἀπ' τὸ πατρογονικό τζάκι ὅπου
ζαγρυπνὰ ἀκόμα ἡ φωτιά με τὰ παραμύθια, θὰ ῥθεὶ ἀπ'
τὴ χώρα τοῦ οὐνείρου καὶ τῆς ἐλπίδας, μα κι ἀπ' τὰ
στόματα τῶν δυστυχισμένων τῆς γῆς, γιὰ νὰ γκρεμίσει
τὴν «Ιερικὴ» τῆς ἰδιοτέλειας, τῆς ἐκμετάλλευσης, τῶν ἀνέρων συναλλαγῶν....

Ὅταν ἡ αὐλαία τῆς γιορτῆς θὰ πέφτει κι ἡ σκηνὴ θὰ μπαίνει στὸ σκοτάδι
τῆς καθημερινότητος ἡ ψυχὴ μας θὰ γυρίζει ὀλομόναχῃ στους ἔρημους δρόμους,
κοντὰ στὸ «κοριτσάκι με τὰ σπέρτα» κοντὰ στὸν ἀνάπυρρο
ἐπαίτη, κοντὰ στὰ λυπημένα μάτια τοῦ μετανάστη, γυρεύοντας τὴν εὐφρόσυνῃ
παιδικότητα, πὺ χάθηκε μαζί με τὴ μεγάλη Σκόλη...

... Κι ἡ μνήμη μας θ' ἀνασύρει ἀπ' τὸ Μαυσωλεῖο τῆς
αθώοτητας, ἐλπίδες, γιὰ νὰ ζούμε σε κάθε ἀγονο καιρό,
γιὰ νὰ γίνει τὸ ὄνειρο βίωμα, κατὰ τὸν ποιητή:
«Ν' ἀνατεῖλουν δυο ἥλιοι μαζί στὸ στρέωμα· ὁ ἕνας τοὺς
μέσ' ἀπὸ τὴν ἄβυσσο τοῦ διαστήματος, ὅπως πάντα,
κι ὁ δεύτερος μέσα ἀπ' τὴν ἀνθρώπινῃ ἄβυσσο».

Τάσος Κανάτσος

Ὁ «κατὰ Λεωκράτους» λόγος τοῦ Λυκούργου

† (ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΙΚ. ΡΕΜΠΕΛΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΟ, ΠΡΩΤΗΝ ΛΥΚΕΙΑΡΧΗ)

Ὁ ρήτορας Λυκούργος (390-324 π.Χ.) ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς πιο
στενοὺς καὶ ἐπιφανεῖς συ-
νεργάτες τοῦ Δημοσθένους καὶ ἀναδείχτηκε
ὁ ἀτεγκτός καὶ ἐκέφρων πολιτικός με τὸ
ἀγνὸ τοῦ ἠθὸς καὶ τὸ ὑψηλὸ πατριωτικὸ
τοῦ φρόνημα. Μετὰ τὴ μάχη τῆς Χαιρωνείας (338 π.Χ.) μέχρι τὸ 326 διαχειρί-
στηκε τὰ οἰκονομικά τῆς πόλης με ἐξαι-
ρετικὴ ἐντιμότητα καὶ ἐφημίση ὅχι τόσο
γιὰ τὴ ρητορικὴ τοῦ δεινότητος ὅσο γιὰ τὴ
φιλοπατρία τοῦ καὶ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ
χαρακτήρος τοῦ.

Αποπεράτωσε τὸ θέατρο τοῦ Διονύσου,
ναυπήγησε τριήρεις, διακόσμησε τὴν Αθή-
να με λαμπρὰ οἰκοδομήματα κ.λ. καὶ ἔκαμε
ἐπίσημὴ ἐκδοσὴ τῶν ἐργῶν τῶν τριῶν
μεγάλων τραγικῶν ποιητῶν γιὰ νὰ μὴν ἀλ-
λοιώνονται τὰ κείμενα ἀπὸ τοὺς νηθοποιούς.

Μετὰ τὴ μάχη τῆς Χαιρωνείας, στὴν
ὁποία Ἀθηναῖοι καὶ Θηβαῖοι, νικῆθηκαν
κατὰ κράτος ἀπὸ τοὺς Μακεδόνες, οἱ Ἀθη-
ναῖοι φοβούμενοι ἐπίθεσιν, ἀρχισαν νὰ
ἐπισκευάζουν τὰ τεῖχη γιὰ ἀμύνα μέχρις
ἐσχάτων. Ἀλλὰ ὁ Μακεδὼν στρατηλάτης
μαζί με τὸν δεκαοκταετὴ τότε Ἀλέξανδρο,
δὲν θέλησαν νὰ ἀμαυρώσουν με μιὰ δεύ-
τερη ἥπτα τὴν αἴγλη τῶν Ἀθηνῶν.

Στὶς κρίσιμες ἐκεῖνες στιγμὲς κάποιοι
πλούσιοι Ἀθηναῖοι πολῖτες, ὁ Λεωκράτης,
ἐγκατέλειπε τὴν Αθήνα καὶ κατέφυγε στὴ
Ρόδο, ὅπου, γιὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἐμ-
φάνισή τοῦ, ψευδῶς διέδωσε ὅτι ἡ Αθήνα
κατελήφθη ἀπὸ τὸ Φίλιππο καὶ ὅτι αὐτὸς
μόνος διέφυγε καὶ σώθηκε. Τὸ ἀποτελε-

σμα ἦταν πολλὰ σιταγωγὰ πλοῖα, πὺ
κατευθύνονταν στὸν Πειραιά, ἀλλάζαν
πορεία καὶ ξεφόρτωναν σε ἄλλα λιμάνια.

Ὁ Λεωκράτης, ἀφοῦ κάθισε 3 χρόνια
στὴ Ρόδο, ἦρθε στὰ Μέγαρα, ὅπου παρέ-
μεινε 5 χρόνια, στὴ διάρκεια τῶν ὁποίων
ἐπισκεπτόταν τὴν Αθήνα, γιὰ νὰ βολιδο-
σκοπήσῃ πῶς ἔχουν ἐκεῖ τὰ πράγματα κι
ὅταν τὸ 330 ἐγκαταστάθηκε μόνιμα στὴν
πόλη, ὁ Λυκούργος δὲν ἀνεχόταν νὰ τὸν
βλέπῃ νὰ περιφέρεται στὴν ἀγορά.

Τὸν κατήγγειλε ὅτι σε κρίσιμες περι-
στάσεις ἐγκατέλειπε τὴν πατρίδα, πὺ κιν-
δύνευε. Ἀθώωθηκε γιὰ μιὰ ψήφο κι αὐτὸ
οφείλεται στὸ ὅτι τὸ 330, πὺ ἐγένετο ἡ δίκη,
τὸ γεγονὸς, λίγο πολὺ, εἶχε ἀτονήσει,
ἀφοῦ εἶχαν περάσει 8 χρόνια. Πάλι καλὰ
πὺ ἡ δίκη ἔφερε ἰσοψηφία, στὴν ὁποία,
κατὰ παλαιὸ ἔθιμο, προσετίθετο ἡ ἀθωω-
τικὴ ψήφος τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς. Ἐτοὶ τὴ γλί-
τωσε ὁ ἀφιλόπατρις Λεωκράτης.

Ὁ λόγος εἶναι ἐκτενής, ἀλλὰ θὰ παρα-
θέσω λίγα ἀποσπάσματα: Κεφ. 5. «Εγὼ ὡ
Ἀθηναῖοι, γνωρίζοντας ὅτι ὁ Λεωκράτης
ἀπέφυγε τοὺς κινδύνους ὑπὲρ τῆς πατρί-
δος» ἐγκατέλειπε τοὺς συμπολίτες τοῦ καὶ
πρόδωσε τὴν ἐξουσία σας, τὸν κατήγγει-
λα, ἐπειδὴ νομίζω ὅτι εἶναι ἐντροπὴ νὰ
ἀνεχόμαστε αὐτὸν νὰ περιφέρεται στὴν
ἀγορά καὶ νὰ λαμβάνει μέρος στὶς δη-
μόσιες ἱεροτελεστίες, αὐτός, ὁ ὁποῖος
ντρόπιασε τὴν πατρίδα τοῦ.

Κεφ. 8 Διότι τι πρέπει νὰ πάθει αὐτός,

που εγκατέλειψε και τα πατρώα ιερά και τους τάφους των προγόνων και παρέδωκε την πόλιν υποχείριον στους εκθρούς; Η μεγαλύτερη και η εσχάτη των ποινών, δηλ. ο θάνατος είναι υποχρεωτική εκ των νόμων τιμωρία, αλλ' όμως είναι μικρότερη για τα αδικήματα του Λεωκράτη.

Κεφ. 10. Και γνωρίζετε καλά, ω άνδρες, ότι όχι μόνον τούτον θα τιμωρήσετε, αν τον καταδικάσετε, αλλά και όλους τους νέους θα προτρέψετε προς την αρετή. Διότι δύο πράγματα είναι εκείνα που μορφώνουν (φρονηματίζουν) τους νέους η τιμωρία αυτών που αδικούν και ο έπαινος, που δίδεται στους έντιμους ανθρώπους. Οι νέοι, αποβλέποντας και προς το ένα και προς το άλλο, αποφεύγουν την αδικία, επειδή φοβούνται την τιμωρία και επιθυμούν την αρετή για να δοξαστούν. Γι' αυτό πρέπει να δώσετε προσοχή στη δίκη αυτή και τίποτε να μη θεωρήσετε πιο σπουδαίο από το δίκαιο.

Κεφ. 15. Γνωρίζετε καλά, ω Αθηναίοι, ότι σ' εκείνο στο οποίο πάρα πολύ διαφέρετε από τους άλλους ανθρώπους, εννοώ την ευσεβεία σας προς τους θεούς και την καλή σας συμπεριφορά προς τους γονείς σας και τη φιλοπατρία σας, σ' αυτά θα φανείτε ότι αδιαφορείτε, αν ο κύριος αυτός αποφύγει την τιμωρία σας.

Κεφ. 16. Όταν έγινε η μάχη στην Χαιρώνεια (εδώ και 8 χρόνια) και όλοι τρέξαμε στη συνέλευση, ο δήμος αποφάσισε να μεταφέρουν από την ύπαιθρο μέσα στα τείχη και παιδιά και γυναίκες, οι δε στρατιγοί να τοποθετούν φρουρές από Αθηναίους και άλλους.

Κεφ. 17. Ο Λεωκράτης όμως, χωρίς να ενδιαφερθεί για τίποτε από αυτά, αφού

ετοίμασε τα πράγματά του, τα έφερε με τους δούλους στη λέμβο, ενώ το πλοίο ήταν αγκυροβολημένο έξω από το λιμάνι και «περί δειλὴν οψίαν» (=αργά το απόγευμα) βγήκε από τη μικρή πύλη και «ώχετ' απιών» (= έφυγε γρήγορα), χωρίς να ντρέπεται τα τείχη της πόλης, τη φύλαξη των οποίων, όσο εξαρτιόταν από αυτόν, αφήκε ανυπεράσπιστη.

Κεφ. 18. Όταν έφτασε στη Ρόδο, σα να έφερνε ευχάριστες ειδήσεις για την πατρίδα του, ανακοίνωσε ότι η πόλη μας κυριεύτηκε από τους Μακεδόνες, ο Πειραιάς επολιορκείτο και ότι αυτός μόνος με δυσκολία έφυγε και σώθηκε. Τόσο δε πολύ οι Ρόδιοι πίστεψαν στα λόγια του, ώστε ανάγκαζαν τα σιταγωγά πλοία να ξεφορτώνουν στα λιμάνια τους.

Κεφ. 21. Ύστερα ο Λεωκράτης, όταν έφθασαν στη Ρόδο πλοία από την Αθήνα και διέψευσαν τις ειδήσεις του, έφυγε από τη Ρόδο και έφθασε στα Μέγαρα, όπου έμεινε 5 χρόνια.

Από τα Μέγαρα άρχισε, αραία και που, να επισκέπτεται την Αθήνα, για να βολιδοσκοπήσει πως έχουν τα πράγματα μέχρι που εγκαταστάθηκε τελικά σ' αυτή, πιστεύοντας πως όλα είχαν ξεχασθεί.

Κεφ. 43. Συνεπώς, ω άνδρες, αυτόν που εγκατέλειψε την πόλη σε δύσκολους καιρούς και δεν έθεσε τον εαυτό του στις διαταγές των στρατηγών, ποιος φιλόπατρις θα τον αθώνει ή ποιος ρήτορας θα συνηγορούσε για έναν τέτοιο προδότη, ο οποίος απαξίωσε να πενήθει μαζί με τους άλλους συμπολίτες για τις συμφορές της πατρίδας;

Κεφ. 50. Όστε, ω άνδρες, δεν θα δίσταζα να πω ότι οι ψυχές των εν Χαιρωνεία πεσόντων αποτελούν στέφανον της

πατρίδος.

Αυτά αρκούν. Δεν χρειάζεται να παραθέσω περισσότερα για να φανεί από τη μια μεριά η φιλοπατρία του Λυκούργου κι από την άλλη η δειλία και το προσωπικό συμφέρον του Λεωκράτη.

«Γαία πυρί μειχθήτω» είπε ο Λεωκράτης και έφυγε, ως ρίψασπις, μην τυχόν και πολεμήσει κατά του Φιλίππου, ο οποίος δεν θέλησε καν να πλησιάσει στην Αθήνα, από σεβασμό προς το μεγαλείο και τη λαμπρή αίγλη «του κλεινού άστεως». Τι έκαναν οι σημερινοί επίορκοι Χριστοφοράκος, Καραβέλας; Αποχαιρέτισαν την πατρίδα «από πτερύγων ανέμων» κι έγιναν άφαντο, χωρίς η Πολιτεία να τους απαγορεύσει την έξοδο από τη χώρα. Παντού φαινόμαστε ότι είμαστε Επιμηθείς και όχι Προμηθείς!

Στην Ελλάδα τα τελευταία 30 χρόνια όλοι έκλεβαν και ρήμαζαν τον τόπο και πλούτιζαν. Άμοιρα ευθυνών δεν είναι ούτε το ΠΑΣΟΚ ούτε η Ν.Δ. και επομένως ας μη ρίχνει το ένα κόμμα τις ευθύνες στο άλλο.

Άκουσον, άκουσον! 225 εφοριακοί επί 3 χρόνια δεν αισθάνθηκαν την υποχρέωση, όπως οι άλλοι πολίτες, να κάνουν φορολογικές δηλώσεις! Ωραία πάμε. «Από καταδυομένης νεώς (πλοίο) ό,τι αν λάβης, κέρδος».

Πολλές φορές ακούσαμε στα κανάλια ότι χιλιάδες οικογένειες συνέχιζαν να παίρνουν σύνταξη, μολονότι ο μακαρίτης είχε πεθάνει προ πολλού· κι αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι συγγενείς του νεκρού δεν είχαν γνωστοποιήσει το θάνατο στις αρμόδιες υπηρεσίες! Τι σου είναι αυτοί οι Νεοέλληνες!...

Κοντολογίς: Εκεί που φθάσαμε ο λαός απαιτεί από τους κλέφτες να φέρουν πίσω τα κλεμμένα. Χάθηκε κάθε ίχνος αξιοπρέπειας; Διότι είναι παράλογο άλλοι να πλουτίζουν παράνομα και οι αθώοι να πληρώνουν τα σπασμένα.

Να παταχθεί η φοροδιαφυγή. Με σύνομες διαδικασίες να βγουν σε πλειστηριασμό οι περιουσίες των κλεφτών.

Τέρμα στις προεκλογικές φιέστες, υποσχέσεις και ψευδολογίες, ότι «υπάρχουν χρήματα», δηλ. ψηφίστε με να σας τα δώσω. Κι όσο κι αν η δίψα της εξουσίας είχε θολώσει το νου του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης Γ. Παπανδρέου, αποτελεί σκέτο και ανάρμοστο λαϊκισμό να κατεβεί ο ίδιος στον Πειραιά να υποδεχθεί τους οδηγούς των τρακτέρ που είχαν έρθει από την Κρήτη για να παρελάσουν στην πλατεία Συντάγματος. Αυτό αποτελεί πρωτοτυπία και ποτέ δεν θα το επιχειρούσε ούτε ο Μητσοτάκης, ούτε ο Σιμίτης, ούτε ο Αντ. Σαμαράς, ούτε ο Ανδρέας. Γελοιοποίηση των πάντων.

Και ας μιλήσει, επί τέλους, για την όλη κατάσταση, ο άλλοτε λαλίστατος και βαρύγδουπος Κ. Καραμανλής που τηρεί μέχρι σήμερα σιγή ιχθύος. Δεν αισθάνεται την ανάγκη να λύσει τη σιωπή του; Δεν ήρθε ακόμα για τον πρώην πρωθυπουργό το πλήρωμα του χρόνου; Τον αφήνει τάχα αδιάφορο η λαϊκή παροιμία: «Εδώ καράβια χάνονται και (στη Ραφήνα) βαρκούλες αρμενίζουν;». Κούφια η ώρα που τ' ακούει...

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ
ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ - ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η προσωρινή διοικούσα επιτροπή του Συλλόγου αποφοίτων Γυμνασίου -Λυκείου Κόνιτσας αποτελείται από τους:

Γκότσο Σπυρίδωνα
Κουκέση Βασίλειο
Παπαθεμιστοκλέους Γεώργιο
Παγουρτζή Παναγιώτη

Τσαρούχη Ιωάννη Διερχόμενος τα καθολικά αισθήματα των κατοίκων της Κόνιτσας, αλλά και της ευρύτερης περιοχής, προς την προσωπικότητα του αειμνήστου ιατρού Δημητρίου Βανδέρα για την τεράστια κοινωνική προσφορά του και το ανθρωπιστικό έργο του που υπηρέτησε με πάθος, αποφασίζει σήμερα Κυριακή 25-04-2010 μετά από συγκέντρωση κατοίκων και φορέων που έλαβε χώρα στο Δημαρχείο Κόνιτσας, ως απόδοση φόρου τιμής και ευγνωμοσύνης, να φιλοτεχνήσει και να ανεγείρει προτομή του μεταστάνας σε περίοπτη θέση στην Κόνιτσα.

Για τον σκοπό αυτό προβαίνει στο άνοιγμα λογαριασμών στην Εθνική Τράπεζα Κόνιτσας 386/760329-92 στην Εμπορική Τράπεζα Κόνιτσας 66660982 μέχρι συμπληρώσεως του ποσού που απαιτείται για την πραγμάτωση του έργου.

Περί της κινήσεως των λογαριασμών κ.λ.π. ενεργειών θα υπάρχει τακτική επικοινωνία και ενημέρωση μέσω των φιλοξενών σελίδων του περιοδικού «ΚΟΝΙΤΣΑ» που αποτελεί άλλωστε και τον μοναδικό συνδετικό κρίκο μεταξύ ημών και υμών.

Τον μήνα Αύγουστο τρέχοντος έτους θα διενεργηθούν αρχαιρεσίες που θα ανακοινωθούν έγκαιρα για την ανάδειξη Διοικητικού Συμβουλίου. Αυτό θα αναλάβει την αποστολή αποδείξεων προς τους καταθέτες και την ολοκλήρωση του έργου.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΟΜΗ ΤΟΥ ΔΗΜ. ΒΑΝΔΕΡΑ

1. Σχοινάς Νικόλαος	150,00	9. Τσαρούχης Ιωάννης	100,00
2. Κουκέσης Βασίλειος	50,00	10. Ευαγγελίδης Ευάγ. & Ουρανία	100,00
3. Νικολόπουλος Γεώργιος	30,00	11. Ντίνου Ευφροσύνη	40,00
4. Αθανασίου Αθανάσιος	10,00	12. Μπούνας Ευάγγελος	50,00
5. Γκότζος Αναστάσιος	20,00	13. Καλησώρα Ελπινίκη	100,00
6. Γκότζος Σπυρίδων	150,00	14. Παπασπύρου Ανδρέας	100,00
7. Γκότζος Ανδρέας	20,00	15. Τσιαλιαμάνης Βασίλειος	100,00
8. Κοντογιάννης Χαρίλαος	60,00		

(Οι προσφορές συνεχίζονται)

**Επιδρομές στην Κόνιτσα και
στο Κεράσοβο το 1785**

ΧΑΡΙΛΑΟΣ Γ. ΓΚΟΥΤΟΣ

Α. Ιστορική σημείωση στην Σαμαρίνα

Το 1936 ο καθηγητής Απ. Βακαλόπουλος βρήκε σε βιβλίο εκκλησίας της Σαμαρίνας χειρόγραφη χρονογραφική σημείωση, η οποία είχε γραφεί την 20.7.1785 και αναφέρεται συνοπτικά στις αυθαίρετες καταλήψεις της Κόνιτσας και του Κερασόβου που έγιναν από ένοπλους επιδρομείς όταν ο Αλή μπέης βγήκε να πάει στα Γιάννενα. Η σημείωση αυτή, που αποτελεί «ενθύμηση», ήταν κακογραμμένη από τον Σαμαρινιώτη συντάκτη της, σε μερικές δε λέξεις της δυσανάγνωστη, γι' αυτό το κείμενό της, όπως το αντέγραψε και το εδημοσίευσε ο ως άνω ερευνητής, είναι δυσνόητο σε μερικά σημεία του¹. Η μαρτυρία αυτού του σπάνιου κειμένου δεν έχει αξιοποιηθεί στην ιστοριογραφία μέχρι τώρα, μολονότι παρέχει πληροφορίες για αξιόλογα περιστατικά που συνέβησαν στην επαρχία (κατά) της Κόνιτσας την εποχή εκείνη, για την οποία οι γνώσεις μας είναι πενιχρές. Με λίγα λόγια, η ενθύμηση αφηγείται τις δύο επιδρομές ως εξής:

α. Ο Τσάτσος επήγε στην Κόνιτσα με το ασκέρι του και ενίκησε τον Ογλού μπέη, αλλά έπειτα από επτά ημέρες κατέφθασε ο Χάμουζας, ο οποίος κατέδωσε το ασκέρι και σκότωσε 113 οπλίτες του. Κατά τα επεισόδια αυτά, πυρπολήθηκαν τα σεράγια δυο μπέηδων, οι οποίοι ένεκα τούτου, κατέφυγαν οι καημένοι άλλοι στην Κολώνια και άλλοι στον Αλή μπέη.

β. Ο Μίτικος έκαμε επιδρομές στα χωριά, επήγε στο Κεράσοβο και εβγήκε στις στάνες του, όπου έτρωγε κριάρια και παπάρες. Ο Κάπας, μόλις πληροφορήθηκε τούτο στην Κόνιτσα δυσαρεστήθηκε πολύ, αναχώρησε την νύκτα, έφθασε το πρωί στο Κεράσοβο, έκαψε το χωριό, σκότωσε δυο άτομα και συνέλαβε άλλα δέκα, που έπειτα τα ελευθέρωσε ολόγυμνα, ενώ ο Μίτικος έφυγε, παίρνοντας μαζί του ό,τι είχε και λεηλατούσε στον δρόμο του όποιο χωριό συναντούσε.

Β. Χρονολογία των δύο επιδρομών

Η ως άνω ενθύμηση γράφει ότι τα γεγονότα που ιστορεί συνέβησαν «όταν εβγήκε ο Αλή μπέης να πηγαίνει στα Γιάννενα». Ως Αλή μπέη εννοεί τον Αλή Τε-

1. Απ. Βακαλόπουλος, Ιστορικά έρευνα εν Σαμαρίνη της Δ. Μακεδονίας, Γρηγόριος ο Παλαμάς, τ. 1937 316 επ. και Παγκαρπία Μακεδονικής γης, 1980 449 επ.

πελενλή, διότι αυτός, πριν να γίνει ευρύτερα γνωστός ο διορισμός του ως πασά των Τρικάλων το 1786, λεγόταν Αλή μπέης και όχι Αλή πασάς. Η επιδρομή του στα Γιάννενα, που υποδηλώνεται στην προαναφερθείσα φράση της ενθύμησης, έγινε ως εξής, όπως γνωρίζουμε από άλλες πηγές: Στις αρχές του 1785, η Υψηλή Πύλη αποφάσισε να διορίσει τον Αλή ως πασά των Ιωαννίνων. Όμως, οι Γιαννιώτες και οι γείτονές τους Αλβανοί «του παρήγγειλαν ότι δεν θα τον δεχθούν μέχρι να λάβουν νέα διαταγή της Πύλης», σε λίγο δε η Πύλη ανακάλεσε τον διορισμό. Τον Μάιο του 1785 ο Αλής κατευθύνθηκε με το ασκέρι του προς τα Γιάννενα για να τα κυριεύσει, αλλά όταν έφθασε στο Μπισδούνι υποχώρησε, διότι συνάντησε εκεί ισχυρή πολεμική δύναμη, που είχε σταλθεί από τους Γιαννιώτες για να τον αποκρούσει². Κατόπιν τούτων: ο Αλής, μέχρι να διορισθεί πασάς των Τρικάλων το 1786, συνέχισε τις ληστρικές επιδρομές του, συγκρουόμενος με τον Κούρτ πασά του Μπερατιού, που είχε την σημαντική αρμοδιότητα του διοικητή των δερβενιών στην Β. Ήπειρο και στην Δ. Μακεδονία³.

Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι οι επιδρομές στην Κόνιτσα και στο Κεράσοβο, που ιστορεί η εν λόγω ενθύμηση (γραμμένη την 20.7.1783), συνέβησαν τον Μάιο του 1785. Άλλωστε, αν οι επιδρομές αυτές είχαν γίνει ενωρίτερα, θα μνημονεύονταν και σε μια άλλη ενθύμηση, η οποία έχει γραφεί την 12.4.1785 στην μονή Στομίου της Κόνιτσας και αναφέρει ότι προ ετών (περίπου το 1780) ο Αλής και το ασκέρι του συγκρούσθηκαν με τμήμα στρατού του Κούρτ πασά στην Κόνιτσα και ότι κατά τις μάχες που έγιναν μέσα στον οικισμό της και στην τοποθεσία Παναγία σκοτώθηκαν πολλοί, προκλήθηκαν ζημιές και έφυγαν οι κάτοικοι από τα σπίτια τους πρόσκαιρα⁴.

Γ. Επιδρομή στην Κόνιτσα

Ο Σαμαρινιώτης αφηγητής λέει ότι, ενώ ο Αλή μπέης κατευθυνόταν στα Γιάννενα, ο Τσάτσος επήγε στην Κόνιτσα μαζί με πολλούς οπλίτες του (εκ των οποίων σκοτώ-

2. Βλ. Γκριγκόρι Άρς, Η Αλβανία και η Ήπειρος στα τέλη του ΙΗ' και στις αρχές του ΙΘ' αιώνα, 1994 148, 168 Π. Αραβαντινός, Περιγραφή της Ηπείρου, 1984 τ. Β', 186, πρβλ.

Δ. Σκιώτης, Θησαυρίσματα, τ. 1969 289. Οι σχετικές πληροφορίες των συγγραφέων τούτων βασίζονται σε γραπτές πηγές. Ο Αλής έγινε οριστικώς πασάς των Ιωαννίνων στο τέλος του 1787 (Σκιώτης, ό.π.).

3. Την 18.6.1785 επήγε στο Ζαγόρι και την 29.6.1785 εκάλασε το Λάμποβο (Κ. Σάθας, Πανδώρα, τ. ΙΕ' 1864 288, Άρς, ό.π. Για τις σχέσεις μεταξύ Αλή και Κούρτ πασά, βλ. Χ. Γκούτος, Σχέσεις Αλή πασά και επαρχίας Κόνιτσας, Ηπειρωτικό Ημερολόγιο, τ 2006 133.

4. Χ. Γκούτος, ό.π. 141.

θηκαν 113 πολεμώντας εκεί). Σύμφωνα με το παρακάτω δημοτικό τραγούδι, αυτός ο οπλαρχηγός είχε κάποτε ως έδρα του την Φούρκα:

Ο Τσιάτσιοι επολέμαγε με Τούρκους κι Αρβανίτες
Τσιάτσιο μ' πούθεν έρχεσαι και πούθεν κατεβαίνεις;
Από τη Φούρκα έρχομαι, στην Σαμαρίνα πάω.
Γειά σου Τσιάτσιο καπετάνιε. Τσιάτσιο μ' αντρειωμένε⁵.

Τον ίδιο οπλαρχηγό υπονοεί μάλλον και η πληροφορία ότι το 1774 «ληστρική συμμορία υπό τον Αλβανό Τσάτσον εληπλάτησε τον Δομοκόν»⁶. Από τις μαρτυρίες αυτές, συνάγεται ότι ο οπλαρχηγός Τσάτσος ήταν μάλλον χριστιανός (Αλβανός ή Έλληνας), είχε δε μεγάλο ασκέρι, το 1785 τουλάχιστον (αφού τότε σκοτώθηκαν 113 μέλη του), που έδρασε άλλοτε ως αρματολός και άλλοτε ως κλέφτης. Πάντως κατά την επιδρομή του στην Κόνιτσα δεν ήταν αρματολός, δεδομένου ότι εκδιώχθηκε από έναν στρατιωτικό που ήταν αρμόδιος για την δημόσια τάξη.

Σύμφωνα με την μεταγραφή της ως άνω κακογραμμένης ενθύμησης: πρώτα ενίκησε το Τζάτζο και Ογλαού πένης... (;) είχαν μαζωχθεί δυνατά (;) ... Ω στο έφαγεν εφτά ημέρες καλαπούκι βρασμένο κι όντας έφτασε ο Χάμουζας και τους επήρεν προστά και τον εσκότωσαν του Τζάτζου 113 νομάτους». Λόγω των κενών και των ασαφειών των φράσεων τούτων, δεν μπορούμε να προσδιορίσουμε ερμηνευτικά ποιος και γιατί έφαγε καλαμπόκι επί εφτά ημέρες (ο Τσάτσος ή ο Ογλαού μπέης που αρχικά νικήθηκε από τον Τσάτσο;), ούτε ποιοί ήσαν εκείνοι που «είχαν μαζωχθεί δυνατά». Πάντως, ως Ογλαού μπέης εννοείται μάλλον ο γιός (ογλού) κάποιου μεγάλου μπέη της Κόνιτσας⁷. Ο Χάμουζας που κατέφθασε μετά από επτά ημέρες και εδκίωξε τον Τσάτσο πρέπει να είχε αποσταλθεί στην Κόνιτσα από τον Κούρτ πασά (που ήταν αρμόδιος για την δημόσια τάξη και στην περιοχή της) και να είχε ξεκινήσει από το Μπεράτι ή από άλλον τόπο, από τον οποίο η πορεία προς την Κόνιτσα διαρκούσε 3 ημέρες (άλλες 3-4 ημέρες πρέπει να αναλώθηκαν για την αναγγελία στον Κούρτ πασά της επιδρομής).

Η ενθύμηση καταλήγει ως εξής: «τότες έκαψαν του Ζελέλη τα σαράγια του πασόπουλου τα σαράγια και αυτοί πήραν τα μάτια τους άλλοι πάσαν εις την

5. Χ. Εξάρχου. Η Φούρκα της Ηπείρου, 1987 58. Ο Απ. Βακαλόπουλος (ό.π.) κατέγραψε παραλλαγή του τραγουδιού τούτου, που δεν περιέχει όμως τον ως άνω πρώτο στίχο και που χορευόταν στην Σαμαρίνα.

6. Δ. Τσοποτός, Γη και γεωργία της Θεσσαλίας, 1912 146. Μετά το 1815 τουλάχιστον, στο Κριμίνι του Βοΐου ήταν τσιφλικός ο Ιμπραήμ Τσάτσος (Α. Βαρσαμίδης, Η περιοχή Βοΐου ... 2007 42).

7. Άλλωστε και ο Αλή Τεπελενλής, γιός του Βελή μπέη, ονομαζόταν τότε «Ογλού Αλή μπέης» (Άρς, ό.π., 146).

Κολώνια και άλλοι στον Αλή πέν αυτά έπαθαν οι καϋμένοι πασάδες και οι πένδες». Ως πασόπουλο εννοεί τον Ζεϊνέλ μπέν, πατέρα της Χάμκως και παππού του Αλή Τεπελενλή, ενώ ως «Ζενέλπεν» εννοεί τον Ζεϊνέλ μπέν, θείο του Αλή, ο οποίος ήταν και αυτός Κονιτσιώτης και είχε γιο τον Σουλεϊμάν μπέν (γεν. το 1760 περίπου)⁸. Από τα συμφραζόμενα της ενθύμησης διαφαίνεται ότι το 1785 αυτοί οι δύο μπένδες δεν ζούσαν πλέον, οι δε οικογένειές τους είχαν ως αρχηγό τον Σουλεϊμάν μπέν, δηλαδή τον Ογλού μπέν που αρχικά νικήθηκε από τον Τσάτσο.

Βάσει των προεκτεθέντων, η εν λόγω επιδρομή εξελίχθηκε ως εξής: Αρχικά ο Σουλεϊμάν μπέν (Ογλού μπέν) νικήθηκε από τον Τσάτσο και αποκλείστηκε στο σεράγι του, όπου αναγκάστηκε να τρώει καλαμπόκι βρασμένο επί επτά μέρες. Έπειτα όμως κατέφθασε ο Χάμουζας, απεσταλμένος του Κούρτ πασά, και επιτέθηκε στον Τσάτσο, σκότωσε 113 οπλίτες του και καταδίωξε τους υπόλοιπους, αλλά ήδη αυτοί είχαν κάψει τα σεράγια του παππού και του θείου του Αλή. Τα μέλη των ανέστιων οικογενειών των δύο μπένδων (συμπαθή για τον αφηγητή) αναγκάστηκαν να καταφύγουν άλλα μέρη στον Αλή (μάλλον στην οικία του στο Τεπελένι), άλλα δε στην Κολώνια, όπου υπήρχαν συγγενείς τους⁹.

Από την ενθύμηση προκύπτει ότι ο Τσάτσος επήγε στην Κόνιτσα όχι για να διαπράξει ληστείες, αλλά μάλλον για να πυρπολήσει τα σεράγια του παππού και του θείου του Αλή. Πιθανότατα, του ανατέθηκε το έργο αυτό από τον Μαχμούτ πασά της Σκόδρας, ο οποίος προσπαθούσε τότε να διευρύνει το πασαλίκι του νοτίως, προς την Β. Ήπειρο και την Δ. Μακεδονία, αντιμαχόμενος τον Κούρτ πασά και τον Αλή Τεπελενλή, είχε δε ως έμπιστους συνεργάτες του και πολλούς χριστιανούς (στους οποίους περιλαμβανόταν μάλλον και ο Τσάτσος). Άλλωστε ο Ρώσος πρεσβευτής αναφέρει σε έγγραφό του το 1786 ότι ο εν λόγω Μαχμούτ πασάς κατέστρεψε το σπιτικό και τον τόπο του Αλή Τεπελενλή¹⁰, εννοώντας πιθανότητα ότι ο Μαχμούτ κατέστρεψε, μεταξύ άλλων, και τα σεράγια των συγγενών του Αλή στην Κόνιτσα.

Δ. Επιδρομή στο Κεράσοβο

Ο Σαμαρινιώτης αφηγητής μας πληροφορεί και ότι, όταν ο Τσάτσος επήγε στην Κόνιτσα, «εβγήκε ο Μίτικος ο Τζο στα χωριά και πάει εις το Κιράσοβο και εβγήκε

8. Χ. Γκούτος, Το σεράγι του Αλή πασά στην Κόνιτσα, Κόνιτσα τχ.

9. Στην Κόμη Κιαφζέζι υπήρχαν συγγενείς του Αλή και το 1840 (Ευρ. Σούρλας, Ήπειρ. Χρονικά, τ. 1941 152).

10. Για τις παραπάνω αναφορές στον Μαχμούτ πασά, βλ. Άρς, ό.π., 149, πρβλ. Α. Μουφίτ Αλή πασάς ο Τεπελενλής, 1993 50.

στις στρούκες και έτρωγε παπάρες και κριάρια», ο δε Κάπας, όταν έμαθε τούτο στην Κόνιτσα, «του εκακοφάνηκεν πολύ, σηκώθηκε στη νύκτα και ξημέρωσε στο Κιράσοβο και έκαψε το χωριό και σκότωσε δυο νομάτους και τσάκωσε δέκα ζωντανούς και τους εγύμνωσε και τους αφήκε γυμνούς πως τους έκαμεν η μάνα τους και ο Μίτικος πήρε τα πολλά του ολίγα και κρεμίσθηκεν και πάει στην οργή του θεού και απέκει χωρία δεν αφήκεν στη διάβα αφάγωτα».

Πιθανανότατα ο Μίτικος ήταν συγγενής (ίσως πατέρας) του Χρήστου Ι. Μήτκου, οπλαρχηγού Κοριτσαίου το 1821¹¹, επήγε δε στο Κεράσοβο ως λήσταρχος και συνεργάστηκε εκεί με βοσκούς, στις στάνες των οποίων τρεφόταν η συμμορία του με γαλακτοκομικά προϊόντα και με κρέατα. Ο Κάπας πρέπει να ήταν αρμόδιος για την δημόσια τάξη, ειδικώς στον καζά της Κόνιτσας, στενοχωρήθηκε δε πολύ γιατί έπρεπε να τιμωρήσει τους Κερασοβίτες ως ληστοτρόφους. Ωστόσο τους ετιμώρησε, καίγοντας το χωριό, σκοτώνοντας δυο χωριανούς και γυμνώνοντας άλλους δέκα για να τους εξευτελίσει. Ο Μίτικος (αντιπαθής για τον συντάκτη της ενθύμησης) μπόρεσε να διαφύγει, συναποκομίζοντας κάμποσα κλοπιμαία και μάλλον χωρίς το ασκέρι του να υποστεί ζημία, συνέχισε δε τις αρπαγές σε άλλα χωριά (πορευόμενος ίσως προς την Κορυτσά).

Σύμφωνα με τοπική παράδοση, το 1780 οι κάτοικοι του οικισμού «Ρέχοβο», που βρισκόταν 3 χιλμ. βορειοδυτικά του κεντρικού οικισμού του Κερασόβου, στον δρόμο που οδηγούσε στην Μακεδονία, αναγκάστηκαν να μετοικήσουν στον κεντρικό οικισμό (όπου έφεραν και εικόνα της Παναγίας ζωγραφισμένη το 1777), επειδή δεν μπορούσαν πλέον να υποφέρουν τις επιδρομές Αλβανών και άλλων κατοίκων¹². Προφανώς, η μετοίκηση αυτή έγινε μετά τα ως άνω επεισόδια του 1785. Όμως, από τον συσχετισμό της ενθύμησης και της εν λόγω παράδοσης, προκύπτουν οι εξής δύο εκδοχές: α) Ο Κάπας πυρπόλησε τον κεντρικό οικισμό, οι δε Ραχοβίτες βρήκαν ευκαιρία να μετοικήσουν σε αυτόν επειδή τον εγκατέλειψαν κάμποσες ανέστιες οικογένειές του. β) Ο Κάπας πυρπόλησε τον δευτερεύοντα οικισμό του Ράχου, που ο αφηγητής και οι άλλοι Σαμαρινιώτες τον ονόμαζαν και αυτόν Κεράσοβο, οι δε ανέστιοι Ραχοβίτες κατέφυγαν στον κεντρικό οικισμό και έπειτα εγκαταστάθηκαν σε αυτόν μόνιμως.

Από την εποχή του α' ρωσοτουρκικού πολέμου (1768-74) και μετέπειτα, στην Ήπειρο, στην Δ. Μακεδονία και στην Ν. Αλβανία εντάθηκαν οι αθαιρέσεις, οι

11. Ι. Μαρτινιανός, Η Μοσχόπολις, 1957 238. Το 1837 οι αδελφοί Μήτκου οργάνωσαν έβρανο στην Κορυτσά (Αραβαντινός, ό.π., τ. Α' 114).

12. Κ. Στεργιόπουλος, Ήπειρ. Χρονικά, τ. 1937 216, τ. 1938 168.

αντιστάσεις στους Οθωμανούς και οι ταραχές. Ο πασάς της Σκόδρας, ο Κούρτ πασάς και ο Αλή Τεπελενλής συγκρούονταν συχνά μεταξύ τους, όπως και οι μικρότεροι μπέηδες. Πολλοί μπέηδες και άλλοι επιχειρούσαν αρπαγές σε χωριά ή ανάγκαζαν χωριά να δεχθούν να τεθούν υπό την προστασία τους επ' αμοιβή ή να γίνουν τσιφλίκια τους και κατέστρεψαν τα χωριά που αντιστέκονταν. Οι συγγενείς των 7.000 Αλβανών που σφάχθηκαν στον Μοριά το 1780 και οι μισθοφόροι που επέστρεφαν από τον Μοριά χωρίς να έχουν λάβει τον μισθό τους λεηλατούσαν χωριά που συναντούσαν στον δρόμο τους. Ο Κούρτ και οι άλλοι πασάδες αδυνατούσαν να επιβάλουν την τάξη, γι' αυτό η Πύλη το 1786 προήγαγε σε πασά τον Αλή, ο οποίος αποδείχθηκε πολύ ικανότερος¹³.

Υπό τις συνθήκες αυτές, δύναται να υποτεθεί ότι ο λήσταρχος Μίτικος επήγε στο Κεράσοβο και συνεργάθηκε με μερικούς τουλάχιστον κατοίκους του, επειδή επιδίωκε: είτε να παραμείνει στην περιοχή του χωριού τούτου και να εξορμάει από εκεί για αρπαγές στα γύρω χωριά, είτε να πείσει τους Κερασοβίτες να δεχθούν να τους «προστατεύει» από άλλους επιδρομείς, δικαιούμενος σχετικής αμοιβής. Αν αυτές οι δύο εκδοχές αληθεύουν, πρέπει να δεχθούμε ότι ο Κάπας ετιμώρησε σκληρά τους Κερασοβίτες επειδή έκριναν ότι η παρουσία του λήσταρχου Μίτικου στο Κεράσοβο ή η υπαγωγή στο σύστημα της «προστασίας» ενός χωριού του καζά ήταν επικίνδυνη για τον ίδιο και για τον καζά ή για τον Κούρτ πασά (που ήταν προϊστάμενος του Κάπα).

13. Βλ. Άρς, ό.π. 95-97, 146, Μουφίτ, ό.π., 49-51, Μαρτινιανός, ό.π., 164-180, 190-5, 200-6, Αραβαντινός, ό.π., τ. Β', 185, 188-9, Απ. Βακαλόπουλος, Ιστορία της Μακεδονίας, 1992 302-8, Χ. Γκούτος, Η επαρχία της Κόνιτσας και η Μόλιστα επί τουρκοκρατίας, 2003, 40-42, 46-47, ο ίδιος, Η επαρχία της Κόνιτσας στους αιώνες 13ο έτος 19ο, Μνημοσύνη, τ. ΙΖ' 2006-9 51-53. Κολωνιάτες μπέηδες κατέλαβαν αυθαίρετως αφ' ενός το Λούψικο και τα γειτονικά χωριά το 1779 και αφ' ετέρου μεγάλον βοσκότοπο του Ασημοχωρίου το 1786 (Γ. Σδούκος, Λυκόραχη, 1988 18-21. Τ. Χρήστου, Ασημοχώρι Κόνιτσας, 2001 80).

«Για το δίκτυο ύδρευσης της Κόνιτσας και για το νερό»

Του Β. Τσιαλιαμάνη, Προέδρου Δ.Σ. Κόνιτσας

α. Ο Δήμαρχος Χαράλαμπος Εξάρχου αποχωρώντας από τα δημαρχιακά του καθήκοντα, που άσκησε εύορκα, σοφά και αποτελεσματικά, πρόσφερε ως «κύκνειο» έργο στον Δήμο μας το μέγα έργο της αντικατάστασης ολόκληρου του **εσωτερικού δικτύου ύδρευσης** της Κόνιτσας. Το έργο, που σύντομα θα δημοπρατηθεί, προϋπολογισμού 2.900.000 ευρώ, θα χρηματοδοτηθεί εξολοκλήρου από το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ), σύμφωνα με πρόσφατη απόφαση της Περιφέρειας Ηπείρου. Ήδη παραδόθηκε ολόκληρο το **εξωτερικό δίκτυο ύδρευσης της Κόνιτσας**. Πρόκειται περί άθλου, να αποπερατωθεί το εξωτερικό δίκτυο ύδρευσης, να συνταχθεί μελέτη του εσωτερικού δικτύου ύδρευσης με χαμηλό κόστος και αυτή να χρηματοδοτηθεί από το ΕΣΠΑ και όλα αυτά (και άλλα πολλά στον τομέα της ύδρευσης όπως η αποπεράτωση της μελέτης μεταφοράς των νερών από το Λάκκο του Αμαράντου στην Κόνιτσα) έγιναν σε μια δημοτική θτεία.

β. Στον οικονομικό παγετώνα που πλάκωσε την χώρα μας το ξόδεμα μεγάλου μέρους από τα 2.900.000 ευρώ (1 δισ. περίπου δραχμές) στον τόπο μας θα έχει ευεργετική επίδραση

στην «δουλειά» και στην «αγορά».

Το ΕΣΠΑ ή αλλιώς Τέταρτο Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης είναι παν-ευρωπαϊκό πρόγραμμα. Στοχεύει στην βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με κοινωνική συνοχή. Προωθεί μια ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία βασισμένη στην γνώση, που οδηγεί στην πλήρη απασχόληση με την δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας. Στρατηγικός στόχος για την χώρα μας είναι η επίτευξη της πραγματικής σύγκλισης και συνοχής προς το μέσο ευρωπαϊκό επίπεδο. Στο ΕΣΠΑ περιλαμβάνονται και περιγράφονται στόχοι της χώρας μας σε εθνικό, τομεακό και περιφερειακό επίπεδο. Το ΕΣΠΑ είναι το μόνο «συρτάρι» στον κρατικό ταμείο που έχει 21 δισ. ευρώ από τα ευρωπαϊκά ταμεία με μικρή συμμετοχή της χώρας μας, που και αυτή εξασφαλίστηκε με δάνειο από ευρωπαϊκή τράπεζα. Η διάρκεια του προγράμματος είναι από τον Ιανουάριο 2007 έως το έτος 2013. Η μέχρι τώρα απορρόφηση είναι μικρή (γύρω στο 10%, η δική μας Περιφέρεια Ηπείρου έχει την πρωτιά με απορρόφηση μέχρι τώρα με 15,24 %) λόγω έλλειψης μελετών και της παραλυσίας του Κράτους και τα χρήματα πρέπει να διατεθούν μέχρι το έτος 2013, αλλιώς θα επιστραφούν στην ευρωπαϊκή ένωση

και θα διοχετευθούν σε άλλες χώρες. Ας «τρέξουμε» να εντάξουμε και την αποπερατωμένη μελέτη για κατασκευή αποχετευτικού δικτύου στην Κόνιτσα και αργότερα και την μελέτη, που σύντομα θα παραδοθεί, για το λουτροθεραπευτήριο Καवासίων. Η κατασκευή δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης (ήδη υπάρχει ένα στοιχειώδες δίκτυο οπτικών ινών) στην Κόνιτσα θα απεντάξουν τον οικισμό μας από την καθυστέρηση.

γ. Η προηγούμενη γενιά κουβαλούσε το νερό, που έπινε, από πηγές και πηγάδια, συχνά από πολύ μακριά. Σήμερα το νερό τρέχει στις βρύσες μας. Η δυνατότητα κατανάλωσης ποιοτικού πόσιμου τρεχούμενου νερού είναι σημαντικός παράγοντας για την υγεία, τον πολιτισμό, την οικονομία, την ανάπτυξη, την ύπαρξη του ανθρώπου στην γη.

Δεν υπάρχει ζωή χωρίς νερό. Ο ανθρώπινος οργανισμός μπορεί να μείνει νηστικός επί πολλές μέρες αλλά χωρίς νερό ελάχιστες μέρες. Οι άνθρωποι και τα ζώα έχουν στο σώμα τους 60-70% νερό κατά βάρος, ενώ φθάνει μέχρι και 90% εκείνου των κυπάρων.

Το μεγαλύτερο μέρος της γης καλύπτεται από νερό, παρά ταύτα ένα ελάχιστο ποσοστό του είναι πόσιμο. Οι μελλοντικοί πόλεμοι θα γίνονται για το πλέον «στρατηγικό» αγαθό, το νερό. Σήμερα πεθαίνουν ημερησίως στον πλανήτη μας 6.000 άνθρωποι, κυρίως παιδιά, από έλλειψη πόσιμου νερού ή από κατανάλωση ακατάλληλου νερού.

Κατάλληλο είναι το νερό που διοχετεύεται από την πηγή μέχρι την βρύση μας με σύγχρονο υδρευτικό δίκτυο και σ' αυτό τον στόχο σκοπεύει το έργο της αντικατάστασης του σημερινού σαθρού δικτύου ύδρευσης Κόνιτσας. Πάνω από το 20% του πληθυσμού της γης, δηλαδή πάνω από 1 δισεκατομμύριο άνθρωποι δεν έχουν πρόσβαση σε πόσιμο νερό και πάνω από 1,6 δισεκατομμύριο άνθρωποι δεν έχουν πρόσβαση σε ασφαλές πόσιμο νερό. Ένα γαλόνι εμφιαλωμένο νερό στοιχίζει περισσότερο από ένα γαλόνι πετρέλαιο. Η βιομηχανία νερού είναι ήδη μια παγκόσμια επιχείρηση με κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από την παγκόσμια φαρμακοβιομηχανία. Δέκα επιχειρηματικοί γίγαντες ανταγωνίζονται για τον έλεγχο του νερού. Ο πλούσιος Βορράς εκμεταλλεύεται τον φτωχό Νότο. Το 50% του πληθυσμού στις αναπτυσσόμενες χώρες εκτίθεται στις μολυσμένες πηγές νερού ή στην έλλειψή του με επιπτώσεις στην υγεία αλλά και στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των κρατών τους.

Το νερό στις μέρες μας σπαταλιέται αλόγιστα και αν δεν προσέξουμε όλοι μας δεν θα επαρκεί για τις ανάγκες μας. Η κλιματική αλλαγή, η μόλυνση του περιβάλλοντος, η καταστροφή των δασών από πυρκαγιές και άλλες αιτίες, συμβάλλουν στην ελάττωση των αποθεμάτων και στην χειροτέρευση της ποιότητας του πόσιμου νερού. Μπορούμε με μικρές αλλαγές στην συμπεριφορά μας να πετύχουμε μεγάλη μείωση στην

κατανάλωση του νερού.

δ. Την αξία του νερού οι αρχαίοι τιμούσαν με την θεοποίηση ποταμών και λιμνών, οι σύγχρονοι με την καθιέρωση της 22ης Μαρτίου ως παγκόσμιας ημέρας για το νερό με απόφαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, που πάρθηκε το έτος 1992. Τα Ηνωμένα Έθνη κήρυξαν την δεκαετία 2005-2015 Διεθνή Δεκαετία Δράσης με το όνομα «**ΝΕΡΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΖΩΗ**».

ε. Το όνομα νερό προέρχεται από την βυζαντινή φράση **νεαρόν ύδωρ** το οποίο

σήμαινε τρεχούμενο νερό, η οποία με την σειρά της προέρχεται από την αρχαία ελληνική φράση **νήρον ύδωρ**.

στ. Το νερό σχηματίζεται από την συμπύκνωση των υδρατμών που παράγονται από την εξάτμιση του νερού των ποταμών, των λιμνών και των θαλασσών που πέφτει ως βροχή, χιόνι ή χαλάζι. Η ανακύκλωση του νερού του πλανήτη μέσω συνεχών μετατροπών στην φυσική του κατάσταση είναι γνωστή και ως υδρολογικός κύκλος ή κύκλος του νερού.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Μετά από Πρόσκληση του Δημοτικού Συμβουλίου Κόνιτσας και κατόπιν της Κυβερνητικής εξαγγελίας για κατάργηση της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ.) Κόνιτσας και των πληροφοριών για κατάργηση ή συρρίκνωση και άλλων Κρατικών Υπηρεσιών ανήσυχος, αγανακτισμένος και αποφασισμένος ο Κονιτσιώτικος Λαός, συγκεντρώθηκε στις 13/12/2010 στο Δημαρχείο του, και παρουσία του Μητροπολίτη και του Κλήρου του

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ :

1. Να αποστείλει το παρόν ΨΗΦΙΣΜΑ στον Πρωθυπουργό της χώρας και να ζητήσει από την Κυβέρνηση την ανάκληση της απόφασης για κατάρ-

γηση της Δ.Ο.Υ. Κόνιτσας και την εγκατάλειψη κάθε σκέψης και επιθυμίας για κατάργηση ή συρρίκνωση άλλων υπηρεσιών στην Κόνιτσα.

2. Σε ένδειξη διαμαρτυρίας να κλείσει συμβολικά για μία ημέρα το Δημαρχείο Κόνιτσας και τα καταστήματα της Τοπικής Αγοράς.

3. Εάν εντός μίας εβδομάδας δεν λάβουμε διαβεβαίωση για την ανάκληση των βλαπτικών για τον τόπο μας αποφάσεων η Δημοτική Αρχή να παραιτηθεί.

4. Η αντίσταση θα κλιμακώνεται καθημερινά ανάλογα με τις δημιουργούμενες συνθήκες.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Είσαι απόφοιτος Γυμνασίου - Λυκείου Κόνιτσας; Διάβασε με προσοχή το κείμενο που ακολουθεί, σ' ενδιαφέρει!!!.....

Ως γνωστό συνεστήθη στην Κόνιτσα «Σύνδεσμος αποφοίτων Γυμνασίου - Λυκείου Κόνιτσας» με σκοπό να βοηθήσει με ποικίλους τρόπους τους μαθητές, τους καθηγητές και τα μέλη του. Πλέον συγκεκριμένα ο Σύνδεσμος επιθυμεί:

1) Να γνωρίσει τα προβλήματα του Γυμνασίου - Λυκείου Κόνιτσας και να βοηθήσει στην επίλυσή τους.

2) Να βοηθήσει σε επίπεδο τεχνολογίας προς το παρόν αλλά και οικονομικά αργότερα.

3) Να συμπαρασταθεί σε αναξιοπαθούντες μαθητές με όποιον τρόπο μπορεί, εφ' όσον γνωστοποιηθεί και πιστοποιηθεί το πρόβλημα.

4) Να συμπαρασταθεί και τυχόν να στηρίξει μαθητές, καθηγητές και μέλη που χρήζουν μακροχρόνιας νοσοκομειακής περίθαλψης και αγωγής.

5) Να συστήσει τράπεζα αίματος για τους μαθητές τους καθηγητές και τα μέλη του συνδέσμου.

6) Να πραγματοποιήσει εκδρομές τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό με σκοπό την σύσφιξη των σχέσεων των μελών του.

7) Να παρέμβει δυναμικά στον Δήμο αλλά και στην δημόσια διοίκηση για επίλυση προβλημάτων που ανακύπτουν.

8) Να παρεμβαίνει, ώστε από την αρχή του έτους, το Γυμνάσιο-Λύκειο να έχει τους καθηγητές που χρειάζεται και να μην παρατηρείται το φαινόμενο των μεταθέσεων και αλλαγών και να χρειάζονται μήνες για να επέλθει ηρεμία και ισορροπία στο διδακτικό προσωπικό.

9) Να δημιουργήσει ταμείο από δωρεές, εισφορές και συνδρομές, που θα είναι ικανό να πραγματοποιήσει την κοινωνική του αποστολή.

10) Και τέλος να προχωρήσει στην θέσπιση υποτροφιών, εφ' όσον οι συνθήκες και η δυναμική του συνδέσμου το επιτρέψουν.

Για να έχει όμως ισχύ ο σύνδεσμός μας και να πραγματοποιήσει τους στόχους του, δεν πρέπει να παραμείνει ένα τοπικό σωματείο πενήντα ανθρώπων αλλά να ξεπεράσει τους πεντακόσιους και τους χίλιους.

Η παρεμβατική δύναμη και η ισχύς του συνδέσμου απορρέει από τον αριθμό των μελών που εκπροσωπεί.

Μην αναβάλλεις, μην οδηγείς με την αδιαφορία σου μια ωραία προσπάθεια στον μαρασμό. Γίνε σήμερα μέλος, τώρα.

Στείλε τα στοιχεία σου και το επάγγελμα σου στον ταμιά του συνδέσμου εμβάζοντας δέκα ευρώ (πέντε για την εγγραφή και πέντε για την ετήσια συνδρομή) στη διεύθυνση:

ΧΑΡΙΛΑΟ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ
Οικονομολόγο
44100 ΚΟΝΙΤΣΑ

Προσκυνηματικό Οδοιπορικό στους Αγίους Τόπους

ΗΛΙΑ ΑΝΔΡΕΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Σάββατο 26 Ιουνίου: «Καί σύ Βηθλεέμ, γή Ιούδα, ουδαμώς ελαχίστη εί εν τοις ηγεμόσιν Ιούδα εκ σου γαρ μοι εξελεύσεται ηγούμενος, όστις ποιμαίνει τον λαόν μου τον Ισραήλ». Αντιλαμβάνεσθε ότι οδηγούμαστε στην Βηθλεέμ φυσικά όχι από το άστρο των Μάγων αλλά από τον ευγενικό και συμπαθή Παλαιστίνιο οδηγό Μωχάμεντ.

Πορευόμαστε στον τόπο όπου έγινε η Ενσάρκωση του Θείου Λόγου. «Και ο λόγος σάρξ εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν και εθεασάμεθα την δόξαν αυτού, δόξαν ως μονογενοῦς παρά Πατρός, πλήρης χάριτος και αληθείας.» Είναι κατανοητό πως οι στιγμές δεν είναι εκείνες που θα μας επέτρεπαν να εντυφήσουμε πάνω στον ευαγγελικό λόγο του Ιωάννη με το βαθυστόχαστο «Εν αρχή ήν ο Λόγος και ο Λόγος ήν προς τον Θεόν και Θεός ήν ο Λόγος». Ο νους μας φτερουγίζει πίσω στα παιδικά μας χρόνια τότε που τρισευτυχισμένοι τραγουδούσαμε

«Χιόνια στο καμπαναριό
που Χριστούγεννα σημαίνει
όλο απόψε ξάγρυπνο μένει το χωριό
και χτυπά Χριστούγεννα
το καμπαναριό»

τα κάλαντα «Καλήν ημέρα άρχοντες

ας είναι ορισμός σας, Χριστού την Θεία Γέννηση» και «Στη Βηθλεέμ ελάτε όλοι / στα βουνά τα ιερά / και μ' ευλάβεια μεγάλη/ και που άγιο φώς προβάλλει/ προσκυνείστε με χαρά/ναι με χαρά. Η δυστυχία μας είναι πως ο χρόνος στο διάβα του συμπαρασύρει όχι μόνο τον καθένα μας αλλά και την μαγεία του κόσμου τούτου που διαρκεί όσο και τα παιδικά μας χρόνια. Οι σύγχρονοι φιλόσοφοι ομιλούν για την κατάρτα της απομάγευσης του κόσμου τόσο για το γεγονός πως με την απώλεια της παιδικής αθωότητας ο κόσμος παύει να είναι κάτι το μαγικό αλλά και για το γεγονός πως κάθε αποκρυπτογράφηση των μυστηρίων του εγγράφεται ως παράπλευρη απώλεια της μαγείας του.

Η Βηθλεέμ που ήταν επίσης γνωστή με το όνομα Εφραθά κατοικείται από Άραβες Παλαιστίνιους. Βρισκόμαστε ήδη στον ευρύχωρο προ του Ναού της Γέννησης χώρο. Η Αγία Ελένη το 326 μ.χ έκτισε πάνω από το Σπήλαιο της Γέννησης του Χριστού τον πρώτο Ναό που βρίσκεται στα ανατολικά της πόλης. Ο Ναός αυτός κατεδαφίστηκε από τον αυτοκράτορα Ιουστινιανό το 527 μ.Χ. για άγνωστους λόγους, και κτίσθηκε εκ νέου, χωρίς όμως να υπερβεί την μεγαλοπρέπεια του πρώτου, γεγονός που οδήγησε

τον αυτοκράτορα στην τιμωρία του αρχιτέκτονα. Το 614 μ.Χ. ως γνωστόν οι Πέρσες κατέλαβαν την Παλαιστίνη καταστρέφοντας χριστιανικούς ναούς, μοναστήρια, σφαγιάζοντας τους μοναχούς. Κατά τους ιστορικούς σεβάσθηκαν τον Ναό της Γέννησης και τούτο γιατί στην πρόσοψη της Βασιλικής ήταν η αγιογραφία με την παράσταση της προσκύνησης των Μάγων εκ της Περσίας «ιδού μάγοι από ανατολών παρεγένοντο εις Ιεροσόλυμα.....ιδόντες δε τον αστέρα εκάρησαν χαράν μεγάλην σφόδρα, και ελθόντες εις την οικίαν εύρον το παιδίον μετά Μαρίας της μητρός αυτού, και πεσόντες προσεκύνησαν αυτό...».

Ο σημερινός διάκοσμος του ναού είναι του 12ου αιώνα 1169 μ.Χ. από τον Αλέξιο Α΄ Κομνηνό. Το 1934 μ.Χ. μετά από ανασκαφές αποκαλύφθηκαν υπολείμματα του δαπέδου της βασιλικής της Αγίας Ελένης με περίτεχνα πολύχρωμα ψηφιδωτά. Ο Ναός έχει μήκος 30μ., πλάτος 26μ. έχει πέντε κλίτη με 48 κολώνες ύψους 5,50 μ. σε τέσσερις σειρές. Το τέμπλο είναι ξυλόγλυπτο και η στέγη είναι ξύλινη. Το Σπήλαιο της Γέννησης βρίσκεται κάτω από Ιερό Βήμα του Ναού με μήκος 13, 20μ και πλάτος 3,20μ και περιλαμβάνει: Την Αγία Φάτνη που βρίσκεται στο δεξιό μέρος του Σπηλαίου, όπου η Παναγία τοποθέτησε τον νεογέννητο Χριστό «την φάτνην κωρίον εν ώ ανεκλήθη ο ακώρητος, Χριστός ο Θεός όν ανυμνούν μεγαλύνομεν».

Το αλτάριο μπροστά από την Φάτνη

όπου προσκύνησαν οι Ποιμένες και τοποθέτησαν τα δώρα τους οι Μάγοι. Το χώρο της Γέννησης, όπου έχει τοποθετηθεί ασημένιο αστέρι με επιγραφή στα λατινικά.

«Εδώ γενήθηκε ο Ιησούς Χριστός από την Παρθένο Μαρία». Κατά τον Ρεζίς Ντεμπρέ η λατινική αυτή επιγραφή στάθηκε αφορμή που οδήγησε στην κλιμάκωση του Κριμαϊκού πολέμου. Πιο συγκεκριμένα κατά τον Ντεμπρέ Έλληνες μοναχοί τον Οκτώβριο του 1847 απέσπασαν και στη συνέχεια έκρυψαν σε ένα κοντινό ορθόδοξο μοναστήρι στο Αμπού Γκνέιμ το ασημένιο αστέρι. Η ιστορική αλήθεια είναι ότι το 1851 ο Ναπολέον Γ΄ της Γαλλίας έστειλε πρεσβεία στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, απαιτώντας την επικυριαρχία της Γαλλίας στους Αγίους Τόπους.

Ταυτόχρονα η Ρωσία επιθυμούσε να επιβληθεί ως προστάτης όλων των Ορθόδοξων Χριστιανών που ζούσαν εντός της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και να αποκτήσει πιο άμεσο ρόλο στις σχετικές υποθέσεις. Ο πόλεμος μπορεί να έλαβε χώρα στην Κριμαία (Οκτώβριος 1853-Φεβρουάριος 1856) μεταξύ Ρωσίας από την μια μεριά και του συνασπισμού Ηνωμένου Βασιλείου, Γαλλίας και Οθωμανικής Αυτοκρατορίας από την άλλη αλλά αφορούσε την εκμετάλλευση του χώρου της Μέσης Ανατολής, καθώς η Οθωμανική Αυτοκρατορία βρίσκονταν σε παρακμή. Η ευταξία εντός του Ναού της Γέννησης παρά το πλήθος των προσκυνητών είναι υποδειγματική η δε είσοδος

στο Σπήλαιο γίνεται με απόλυτη τάξη και με αριθμό εισερχομένων τέσσερα άτομα. Στα ημικυκλικά σκαλιά που οδηγούν στο Σπήλαιο με πολύ συγκίνηση ψάλαμε το απολυτίκιο της Εορτής των Χριστουγέννων.

Η Γέννησίς σου Χριστέ ο Θεός ημών
ανέτειλε τω κόσμω το φώς το της
γνώσεως
εν αυτή γαρ οι τοις άστροις
λατρεύοντες
υπό αστέρος εδιδάσκοντο
Σε προσκυνείν τον ήλιον της
δικαιοσύνης
και Σε γινώσκειν εξ ύψους ανατολή
Κύριε Δόξα Σοι.

Είναι αδύνατον με τον προφορικό ή γραπτό λόγο να εκφράσει κάποιος το τι σημαίνει να βρίσκεται εκεί όπου ο παραπесών άνθρωπος προσκύνησε και απάντησε τον Θεόν Λόγον σαρκωθέντα. Ο Εκκλησιαστικός Υμνωδός Ανδρέας Ιεροσολυμίτης θεωρεί την Γέννηση του Χριστού μυστήριο το οποίο δεν μπορούμε να προσεγγίσουμε με την ανθρώπινη νόηση αλλά μόνο με την πίστη.

«Θεοτόκε Παρθένε η τεκούσα τον Σωτήρα ανέτρεψας την πρώτη κατάραν της Εύας, ότι Μήτηρ γέγονας, της ευδοκίας του Πατρός, βαστάζουσα εν κόλποις Θεόν Λόγον σαρκωθέντα, ού φέρει το μυστήριον έρευναν, πίσει μόνη τούτο πάντες δοξάζομεν, κράζοντες μετά σου και λέγοντες Ανερμίνευτε Κύριε δόξα σοι».

Στα Μεγαλυνάρια της ακολουθίας του Όρθρου της Εορτής των Χριστου-

γέννων ο Υμνωδός αναφωνεί για την Γέννηση του Χριστού «Μυστήριο ξένον, ορώ και παράδοξον? ουρανόν το Σπήλαιο, θρόνον Χε ρουβικόν, την Παρθένον, την φάτνην κωρίον, εν ώ ανεκλήθη ο ακώρητος, Χριστός ο Θεός, όν ανυμνούντες μεγαλύνομεν». Συνεχίζουμε το προσκυνηματικό οδοιπορικό της ημέρας αυτής στο Μπέτ- Σακούρ ή κωριό των ποιμένων.

Στο κωριό αυτό οι ποιμένες που φύλαγαν τα πρόβατά τους έλαβαν μέσα στην βαθειά νύχτα από τους αγγέλους το χαρμόσυνο άγγελμα της Γέννησης του Χριστού. «Ποιμένες αγραυλούσιν ωδήν επάξιον.... Δόξα εν υψίτοις λέγοντες, τω σήμερον εν Σπηλαίω τεκθέντι, εκ της Παρθένου, και Θεοτόκου, εν Βηθλεέμ της Ιουδαίας» Εδώ βρίσκονται και οι τάφοι τους σε Ναό που χτίστηκε από την Αγία Ελένη.

Σημαντικό προσκύνημα της ημέρας μας είναι η Λαύρα του Αγίου Σάββα του Ηγιασμένου που βρίσκεται μέσα στην καρδιά της ερήμου της Ιουδαίας και στην δεξιά όχθη του Πύρινου Ποταμού. Το μοναστήρι ιδρύθηκε από τον Άγιο Σάββα το 485 μ.Χ. αφού προηγουμένως το 479 μ.Χ. είχε εγκατασταθεί σαν ερημίτης σε σπήλαιο στην απέναντι ανατολική όχθη του Πύρινου Ποταμού όπου έζησε ασκούμενος για πολλά χρόνια.

Και μόνο που παρατηρώ το κατάξερο τοπίο διαισθάνομαι πως το είδος της άσκησης θα άγγιζε τα όρια της σωματικής εξαϋλώσης με την έννοια της παντελούς απουσίας κάθε υλικού ερεθίσματος,

νυχθημερόν η αναζήτηση της ένωσης με το Θείο μέσω της προσευχής και του διαλογισμού. Το μοναστήρι έτυχε της προστασίας του αυτοκράτορα Ιουστινιανού ο οποίος έκτισε το καθολικό της μονής αφιερωμένο στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου, έκτισε τείχος για την ασφάλεια του μοναστηριού καθώς και πύργους οι οποίοι μέχρι σήμερα είναι γνωστοί ως πύργοι του Ιουστινιανού. Μέσα στον Ιερό Ναό είναι το Σκήνωμα του Αγίου Σάββα που το 1099 μ.Χ. οι σταυροφόροι το μετέφεραν στην Βενετία και επεστράφη το έτος 1965 από τον πάπα Ιωάννη Παύλο. Το μοναστήρι είναι

άβατο για τις γυναίκες και στο παρελθόν ανέδειξε πολλούς πνευματικούς μεταξύ αυτών και οι υμνογράφοι Ιωάννης ο Δαμασκηνός και Κοσμάς ο Μελωδός. Την ημέρα αυτή μας περίμενε και η ευχάριστη έκπληξη της συνάντησης με τον από την Μόλιστα καταγόμενο μοναχό Ευφρόσυνο Γέγιο. Ομολογώ πως πολύ εντυπωσιάστηκα από το φεγγοβόλο πρόσωπο του νέου αυτού μοναχού, ο οποίος δείχνει πως βιώνει με πολύ χαρά την δύσκολη πορεία στην αναζήτηση του Θείου.

(Συνεχίζεται)

Γιορτάσι και αντάμωμα

Τα τσίπουρα και τα κρασιά
κάνουν τα γλεντοκόπια
κεια που γεννιούνται στην καρδιά
που βγαίνουν με κόπια.

Ο ήλιος ραίνει το τσαμπί
με φωτεινό το γέλιο
και δίνει στο πιετό ζωή
σαν ιερό θεμέλιο.

Κει πάνω στο ξεφάντωμα
σου Κύρη το γιορτάσι
γίνεται το αντάμωμα
χαίρει χωριού η πλάση

Μαζώνονται οι χωριανοί
τοιμάζουν τα καζάνια

και βράζουν τη συγκομιδή
των σταφυλιών τα χνάρια.

Θεέ μου δος μας χάρισμα
να'χουν τα γονικά μας
τα χωραφάκια του χωριού
αδέλφια και παιδιά μας.

Να λιάζονται στο ύψωμα
σε τούτο τ'άγιο χώμα
με ευλογία να γίνεται
σε κάθε σπίτι πιάμα

Να'ρχονται φίλοι, συγγενείς
και οι ταξιδεμένοι
να'μαστε όλοι απ' αρχής
και πάντα αγαπημένοι.

Σεβαστή Καραγιάννη

Εκεί στην εσχατιά της Ηπείρου...

Στο Μοναστήρι του Μολυβδοσκεπάστου ... Όπου οι μοναχοί φυλάνε θερμοπύρες

Γράφει ο Στάθης Παρασκευόπουλος

Το 7° ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ Συνέδριο των Φυσικών, που πραγματοποιήθηκε το φετινό φθινόπωρο στην ακριτική Κόνιτσα -και είχα την αγαθή τύχη να 'μαι καλεσμένος του, για να μιλήσω για την ακριτική αυτή πολιτειούλα- περιελάμβανε και προσκυνηματική επίσκεψη στην Παναγία τη Μολυβδοσκεπάστη. Και ήταν αυτό μια ευλογημένη ώρα! Ξεκινήσαμε καθώς ο ήλιος έγερνε προς τη δύση, πίσω απ' τα δασωμένα ηπειρωτικά βουνά κι έκανε να λαμποκοπούν οι χιονισμένες κορφές της Τύμφης και της Νεμέρτσικας.

Η μετάβαση έγινε με το τουριστικό λεωφορείο αλλά και με ιδιωτικά αυτοκίνητα, περισσότεροι από εξήντα οι επισκέπτες - προσκυνητές. Ο δρόμος φεύγει βορειοδυτικά και περνάει στην άκρη της πεδιάδας που βρίσκεται στα πόδια της Κόνιτσας απ' την πλευρά της άρκτου. Περνάμε τον κεντρικό δρόμο που οδηγεί στη Δυτική Μακεδονία και αφήνουμε δεξιά μας τα χωριά Ηλιόρραχη και Καβάσιλα. Το τελευταίο, συνειρμικά, μας θυμίζει χωριά με το ίδιο όνομα στην Ηλεία και στην Ημαθία. Μια πινακίδα όμως κάνει λόγο και για τις ιαματικές πηγές του, που χαρακτηρίζονται ως

υδροθειοχλωρονατριούχες. Είναι απ' την αποδώ μεριά του Σαρανταπόρου, ενώ απέναντί τους είναι άλλες πηγές - οι πηγές της Πυξαρίας. Ο λόγος για τις πηγές στα Καβάσιλα.

Πάνω στο δρόμο με τα χωριά: Το Μάζι πρώτα και η Αετόπετρα ύστερα. Ακόμα πιο κει η Μελισσόπετρα και δεξιοζερβά της η Καλόβρυση και το Αηδονοχώρι. Όλα τους με σπίτια πετρόχιστα, που φαίνονται ακόμα ζωντανά. Θαμνοσκεπάστες οι πλαγιές τους και κάπου-κάπου βουκολικές εικόνες από ζώα, εικόνες που δεν τις προσφέρει η αστική ζωή, εικόνες που σε πισωγυρίζουν στα παιδικά σου χρόνια.

Περνάμε τον Αώο, που 'χει πια σμίξει τα νερά του με τον αδερφό του το Βοϊδομάτη και σαν δίδυμα και ομογάλακτα αδέλφια πιο κάτω θα συναντήσουν και τον τρίτο αδερφό τους το Σαραντάπορο. Μαζί κυλούν, τα νερά τους κατά τα βορειοδυτικά.

Πλατανοσκεπάστες οι όχτες τους, σε ώρα που τα φύλλα των πλατανιών έχουν το χρώμα της ώχρας. Η γέφυρα φέρνει την ονομασία Μπουραζάνι και θυμίζει διηγήσεις! από πολεμιστές του Σαραντά. Μόλις την περάσουμε, συναντούμε

κέντρα που εξυπηρετούν τους επισκέπτες. Ο τουρισμός φτάνει ως τις εσχατιές της πατρίδας μας. Έτσι πρέπει, αφού τόσα μας προσφέρει, αφειδώλευτα, αυτός ο ευλογημένος τόπος. Ο δρόμος φιδο-σέρνεται παράλληλα στην αριστερή όχθη του ποταμού. Δεξιά μας, απ' την απέναντι μεριά, σε πολύ μικρή απόσταση τα σύνορα... εκεί τα 'θέλαν οι «μεγάλοι» που κάποτε τα χάραξαν...

Λίγα χιλιόμετρα, που μετριοούνται στα δάκτυλα του ενός χεριού απ' το γεφύρι - άλλωστε, όλη η απόσταση απ' την Κόνιτσα, είναι μόνο 17 χιλιόμετρα- και νά το Μοναστήρι μπροστά μας. Όπως όλα τα τοπία των Μοναστηριών, έτσι και τούτο είναι επιβλητικό. Είναι και η ώρα που σε υποβάλλει. Θυμάσαι τους στίχους του ποιητή: «τα ζάλογγα μαυρολογούν, σκύβουν τα φρύδια οι βράχοι». Περιμαντρωμένος ο αύλειος χώρος, που τον πατάς αφού περάσεις με δέος τη μεγάλη αυλόπορτα.

Απ' την πλευρά της μεσημβρίας και της δύσης τα χαγιάτια και τα κελιά. Και στη μέση ο πετρόχτιστος ναός μ' όλη τη θλιμμένη δόξα του. Όλο πέτρα οι τοίχοι, όλο πέτρα η στέγη του, πέτρινος κι ο βυζαντινός τρούλος του. Ο ηγούμενος της Μονής π. Θεόδωρος και οι λίγοι μοναχοί που εδώ μονάζουν, για να μας θυμίζουν τη βιωτή των πρώτων γερόντων μοναχών της Αιγύπτου, που 'χαν ως πρότυπο τον Άγιον Αντώνιο, μας περιμένουν για ν' αρχίσουν τον εσπερινό.

Καταλυτική και άχρονη η σιγή! Αμυδρός ο φωτισμός απ' τα κεριά και τα καντήλια.

Προσκυνούμε την εικόνα της Μεγαλόχαρης, έργο του 7ου αιώνα, που λεγόταν Παναγία η Πωγωνιανίτισσα. Ανάβουμε το αγιοκέρι μας «καλησπερίζοντας» τους αγίους, που μπολιάζουν το είναι μας με τον εκστασιασμό που χαρίζει η πίστη μαζί με την ανεπανάληπτη στιγμή. Απαλές οι φωνές των ψαλτάδων που μόλις ακούγεται η ψαλμωδία του ιερομονάχου-ιερέα. Σιγοψέλνουμε το «Φως Ιλαρόν» και όταν ο γέροντας της Μονής με μια ολιγόλεπτη ομιλία θα μπορέσει να «δέσει» την ιστορία της Μονής, ν' αναφερθεί στην πίστη των ορθοδόξων, να θυμίσει πως η Μολυβδοσκεπάστη φυλάει, ως άλλος ακρίτας, τα σύνορα και να χαιρετίσει και το συνέδριο που 'χε ως θέμα του το περιβάλλον, ρίγη συγκίνησης θα μας συγκλονίσουν σύγκορμα και σύψυχα και θα μας μπολιάσουν τα μέσα τοπία της καρδιάς με μια γλύκα ευφρόσυνη.

Απ' όσα μπόρεσα να συγκρατήσω το Μοναστήρι κτίστηκε το 670 μ.Χ. όταν αυτοκράτορας του Βυζαντίου ήταν ο Κωνσταντίνος ο Πωγωνάτος. Καταστράφηκε αργότερα και το ανακαίνισε ο Ανδρόνικος Κομνηνός ο Παλαιολόγος το 1341. Στην εποχή της τουρκοκρατίας υπήρξε και Σχολή -όπως χειρογραφική- κι έβαλε το λιθαράκι της, για ν' αναγεννηθεί το Γένος. Για ένα διάστημα ήταν και Μητρόπολη της Πωγωνιανής, που καταργήθηκε το 1863 με Πατριαρχική

εγκύκλιο.

Το Μοναστήρι πανηγυρίζει το Δεκαπενταύγουστο και απ' όλα τα μέρη της Ηπείρου συρρέουν εκατοντάδες πιστοί, για να προσκυνήσουν τη θαυματουργή -ο γέροντας μίλησε για τα θαύματα της Παναγίας- εικόνα της Μεγαλόχαρης και να γιορτάσουν, μέσα στη φύση με την προαιώνια μυστικόπαθη ομορφιά και γοητεία, το Πάσχα του καλοκαιριού. Νιώθεις αμήχανος, καθώς σε συνεπαίρνει και σε συγκλονίζει η αψιά αίσθηση της πίστης και του θείου, που δεν τη βιώνεις - με τέτοια ένταση- στις καταστόλιστες εκκλησίες των αστικών κέντρων, που πολλά έχουν εμπορευματοποιηθεί. Μακαρίζεις τον εαυτόν σου, που ο Θεός σ' αξίωσε να βιώσεις αυτή την εσπερινή ώρα μακριά απ' την τύρβη της μεγαλούπολης και ν' αναστηλώσεις άλλη μια φορά - όπως σ' Όρος ή σε κάποιο άλλο μοναστηριακό αγιασμένο χώρο - τη φρυγμένη καρδιά σου, μια καρδιά που την αφυδατώνουν οι καιροί μας οι δυσχείμεροι. Βγαίνοντας απ' το Μοναστήρι, που στους μαυρισμένους αγιογραφημένους τοίχους του είναι έντονα αποτυπωμένα τα σημάδια των δύσθερων καιρών νιώθεις την αίσθηση της μοναξιάς τούτης της Μονής μέσα σε τούτη τη γραμμένη αγκαλιά της ηπειρωτικής γης, που σου μπολιάζει με μια άλλη αίσθηση -κάπου φωλιάζει το «μετά φόβου πίστεως και αγάπης»- την ψυχή σου.

Το πατροπαράδοτο λουκούμι που προσφέρουν οι μοναχοί και το κρύο νερό της κρήνης σε επαναφέρουν στα γήινα. Ξεκόβω απ' την ομήγυρη. Πηγαίνω σ' ανατολικό μέρος, πίσω από το ναό. Στο κηπάριο και κάτω απ' τις φυλλωσιές των δέντρων ο τάφος του μακαριστού ιεράρχη Σεβαστιανού, που για χρόνια πρωταγωνίστησε στον ακριτικό τούτο χώρο και ήταν απ' τους ολίγιστους που νοιαζόταν για τους αδελφούς μας Βορειοηπειρώτες, όταν αυτοί ζούσαν κάτω από 'να ομιχλώδες καθεστώς πού μοιαζε με βαρucheμωνιά. Έχω διαβάσει βιβλία του και τον είχα ακούσει να μιλάει μια φορά στην Αγία Παρασκευή, που μένω. Θύμιζε ιεράρχη άλλων εποχών. Στάθηκα μ' ευλάβεια στον απέρριπτο τάφο του, άναψα ένα αγιοκέρι -όπως κάνω όταν βρίσκομαι μπροστά στο τάφο της μάνας μου- και ζήτησα, όπως ζητώ απ' τους Αγίους τη μεσιτεία του στον Ουρανό. Στην πλάκα χαραγμένα κάποια, νούμερα: 12-12-1994, ετών 72. Να 'ναι η μνήμη του αιώνια.

Ο κατακάθαρος ουρανός άναψε τα δικά του καντηλιέρια. Η ηπειρώτικη φθινοπωρινή νύχτα κρεμούσε τα δικά της αραχνένια σεντόνια στα κλωνάρια των δέντρων τα μισόγυμνα, καθώς τα φύλλα τους έστρωναν τα δικά τους σεντόνια στη γη. Στο χωριό, πίσω απ' το Μοναστήρι - το Μολυβδοσκεπάστο, αν δεν κάνω λάθος- άναψε τα δικά του φώτα, εκεί, στην αποδώ πλευρά της Μερόπης -της

Αερόπου των αρχαίων- Νεμέρτσικα την έχουν πια μετονομάσει,. Και τα δικά τους φώτα άναψαν οι συνοριοφύλακες στα σύνορα στη Μέρτζανη. Ο νους άτι ατίθασο, γυρίζει στους αγωνιστές του μεγάλου πολέμου, σ' αυτούς που 'μείναν «εδώ τοις κείνων ρήμασι πειθόμενοι», σ' αυτούς που ακρωτηρίασαν οι οβίδες των εισβολέων και ο αμείλικτος χειμώνας, αλλά και στους επιζήσαντες, που φειρασμένοι γύρισαν στις εστίες τους για τη συνέχεια ενός ακόμα Μεγαλοβδόμαδου

για την πατρίδα μας.

Η συνέχεια στο κοντικό πάρκο περιβαντολλογικής ευαισθησίας των αφων Τάσιου μας επιφυλάσσει τη δικιά του μεγάλη έκπληξη.

Μικρό τ' οδοιπορικό μας στη Μολυβδοσκεπάστη. Μεγάλο όμως για την ψυχή μας.

Τέτοιο είναι πάντα τ' οδοιπορικό στα Μοναστήρια μας, στα «πνευματικά γυμναστήρια» στα «ιατρεία της ψυχής» στα «στάδια των αρετών».

ΠΕΤΡΟΣ ΑΘ. ΠΑΝΤΟΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Π. ΠΑΝΤΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΙ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΙ

- ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ
- ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΟΛΟΓΙΑ
- ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΑ • ΘΕΡΑΠΕΙΑ LASER
- ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΑΝΟΡΑΜΙΚΗ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΑ
- ΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΟΜΑΤΟΣ

ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 77, Τ.Κ. 106 80 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210 36 30 657, Κιν.: 6944 264 274
e-mail: pantosat@gmail.com

Γεώργιος Ι. Ντάφλης
Πολιτικός Μηχανικός

- ΜΕΛΕΤΕΣ
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
- ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ
- ΑΝΤΙΠΑΡΟΧΕΣ
- ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Β. Ηπείρου 58 Τηλ.: 26550 24200
Τ.Κ. 44 100 Κόνιτσα Κινητό: 697 2268128
site: homepages.pathfinder.gr/dafliis e-mail: gntaf@tee.gr

ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

1. ΚΟΝΙΤΣΑ, (Ιστορία και Πολιτισμός)
Τρίτη έκδοση.
2. ΠΑΖΑΡΙΟΥ ΑΝΑΤΟΜΗ (Πολιτισμική Μαρτυρία)
Εκδόσεις ΡΟΕΣ, «Οι Ηπειρώτες» β' έκδοση.
3. «Κι οι αργαλειοί δε δούλεψαν» εκδ. Ζαχαράκη
Αθήνα. Τηλ. 210 8834329

ΚΟΝΙΤΣΑ. Βιβλιοπωλείο Ν. ΠΛΟΥΜΗΣ
ΤΗΛ. 26550 24574

ΚΡΕΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ
ΜΟΣΧΑΡΙΩΝ - ΑΡΝΙΩΝ - ΧΟΙΡΩΝ

ΝΤΕΜΟΣ ΘΩΜΑΣ

Καστανέα Κόνιτσας
Τηλ. 26550 31641- Κιν. 6974186238

Σχέδια και ανθίβολα Με τη ματιά ενός Χιονιαδίτη ζωγράφου

Κώστας Σκούρτης, ζωγράφος

Τα σχέδια και τα ανθίβολα ήταν βασικά εργαλεία δουλειάς των παλαιών ζωγράφων. Ως σχέδια εννοούνται κάθε είδους απεικονίσεις με ελεύθερο χέρι σε χαρτί, με τη χρήση μολυβιού, μελάνης ή με ελαφριές χρωματικές ύλες. Γίνονταν για να χρησιμοποιηθούν ως σημειώσεις και μελέτες, πριν δημιουργηθεί, βάσει αυτών, το κυρίως ζωγραφικό έργο. Παρά την όποια καλλιτεχνική αξία τους δεν αποσκοπούσαν να παρουσιάσουν τα ίδια ως έργα τέχνης αλλά να βοηθήσουν τον ζωγράφο. Τα ανθίβολα ήταν σχέδια αποτύπωσης από παλαιότερα έργα ζωγραφικής, που είχαν σκοπό να ξαναχρησιμοποιηθούν με τρόπο μηχανικό για τη διευκόλυνση της εργασίας. Κάθε ζωγράφος δημιουργούσε το αρχείο του, στο οποίο συμπεριλαμβάνονταν σχέδια και κάθε είδους ανθίβολα καθώς και σημειώσεις, οδηγίες, πληροφορίες αποκόμματα και σελίδες εκκλησιαστικών και άλλων παλαιών βιβλίων, χάρτινες τυπωμένες εικόνες και οτιδήποτε άλλο θα τον εξυπηρετούσε στο έργο του.

Στα αρχεία των Χιονιαδιτών ζωγράφων έχουν διασωθεί πολλά σχέδια και ανθίβολα. Μερικά από αυτά τα σχέδια είναι ιδιαίτερα μελετημένα, με λεπτομέρειες και φωτοσκιάσεις, συχνά και με τη

χρήση ορισμένων χρωμάτων. Απεικονίζουν μορφές αγίων, παραστάσεις και σπουδές της πυχολογίας των φορεμάτων. Πολλά από αυτά έχουν καλλιτεχνική ποιότητα και μπορούν να σταθούν και ως αυθύπαρκτα έργα ζωγραφικής, παρ' όλο που ο σκοπός της δημιουργίας τους δεν ήταν αυτός.

Τα ανθίβολα ήταν διαφόρων ειδών. Ορισμένα αποτυπώνονταν με το πάτημα του περιγράμματος των μορφών με μολύβι, ενώ κάποια από αυτά τα σχέδια είχαν τρυπημένα περιγράμματα για να διευκολύνουν την αποτύπωση. Σε πολλά ανθίβολα ξεχώριζαν με κόκκινο χρώμα τα φωτεινότερα μέρη, τα λάματα, από τα πιο σκιερά, διευκολύνοντας ακόμη περισσότερο τον ζωγράφο. Άλλα είχαν σχεδιασμένο και κάναβο, δηλαδή τετραγωνάκια με κάθετες και οριζόντιες γραμμές για να αντιγραφούν σε μεγαλύτερο μέγεθος μια τεχνική που χρησιμοποιήθηκε ευρέως και για τη αντιγραφή τυπωμένων εικόνων. Συχνά έβγαζαν ανθίβολα από τις τυπωμένες χάρτινες εικόνες της εποχής, τις χαλκογραφίες που κάθε ζωγράφος συνέλεγε, καθώς κυκλοφορούσαν ευρέως λόγω χαμηλού κόστους ενώ αργότερα ανθίβολα αποτυπώνονταν και από λαϊκές χρωμολιθογραφίες.

Οι Χιονιαδίτες ζωγράφοι που ασκούσαν οικογενειακά την τέχνη τους επόμενο ήταν να κληρονομήσουν και τα σχέδια των προγόνων τους. Τα αρχεία των Χιονιαδιτών ζωγράφων, τα οποία είχαν την τύχη να παραμείνουν ως σήμερα στα χέρια άξιων απογόνων, παραδόθηκαν στο υπό συγκρότηση Μουσείο Χιονιαδιτών Ζωγράφων στους Χιονιάδες. Οι συλλογές αυτές αποτελούσαν τα αρχεία των λαϊκών ζωγράφων Νικόλαου Ι. Παπακώστα, Πολύκαρπου Ζωγράφου και Θωμά Χρήστου καθώς και μεμονωμένα κομμάτια αρχείων άλλων Χιονιαδιτών ζωγράφων. Το ακμαίο στις μέρες του εργαστήρι των περίφημων Μαρινάδων αδελφών, Χριστόδουλου και Θωμά, είχε το μεγαλύτερο και πλουσιότερο αρχείο, καθώς παρήγαγε αξιόλογο έργο, για μεγάλο χρονικό διάστημα, με πολλούς μαθητές και συνεργάτες. Τα περισσότερα όμως αντικείμενα του αρχείου, έναντι ψιχίων, διασκορπίστηκαν σε πάρα πολλούς ιδιώτες με αποτέλεσμα να αποδυναμωθεί το υλικό αυτό από την ιστορική του σημασία, εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις όπως τα αντίβολα της συλλογής Μακρή - Μαργαρίτη, που ευτύχισαν να τους δοθεί η δέουσα σημασία από τους αποδέκτες τους να παρουσιαστούν σε σημαντικές διεθνείς εκθέσεις και να αποτελέσουν αντικείμενο επιστημονικής μελέτης.

Καθώς άρχισαν να γίνονται γνωστά μεγάλα τμήματα του αρχείου των Μαρι-

νάδων ζωγράφων άρχισαν να διατυπώνονται διάφορες απόψεις για τα έργα του αρχείου. Το γεγονός είναι ότι το αρχείο ήταν πλουσιότατο, με συγκεντρωμένο υλικό από την μεγάλη επαγγελματική διαδρομή των δύο αδελφών, του ζωγράφου πατέρα τους Αναστάσιου καθώς και συγγενών τους από τα μεγάλα γεναλογικά δένδρα των Χιονιαδιτών ζωγράφων. Ο Χριστόδουλος και ο Θωμάς Παπακώστας -Μαρίνας ήταν εγγόνια, από τη μεριά της μητέρας τους Χρύσως του πολύ αξιόλογου ζωγράφου Ζήκου, ο οποίος ανήκε στη μεγάλη γενιά των Πασχαλάδων ζωγράφων.

Εκεί πρέπει να αποδοθεί η προέλευση των περισσότερων σχεδίων και αντιβόλων και λιγότερο σε συνεργάτες και σε άλλα αρχεία άλλης προέλευσης. Οι Μαρινάδες όπως και οι άλλοι ζωγράφοι της εποχής, αντέγραφαν αλλήλους και συνέλεγαν οτιδήποτε έπεφτε στην προσοχή τους και θεωρούσαν πως μπορεί να είναι χρήσιμο στη δουλειά τους. Μερικά σχέδιά τους τα αποτύπωναν από γνωστές τοιχογραφίες που φιλοτέχνησαν σε ναούς παλαιότεροι ζωγράφοι. Αν βρήκαν κάτι χρήσιμο στη μακρόχρονη παραμονή τους στο Άγιον Όρος, στο Ζαγόρι ή αλλού, σίγουρα θα το μάζεψαν.

Από το αρχείο κανενός ζωγράφου, κάθε εποχής, δεν λείπουν σχέδια και αντίβολα άλλων, αφού αυτά μπορούσαν να περιέλθουν στην κατοχή τους με διάφορους τρόπους: με φιλική παραχώ-

ρηση, συνεργασία ή συναδελφική ανταλλαγή.

Όταν τα σχέδια δεν είναι υπογραμμένα, δύσκολα μπορεί να τα ξεχωρίσει κανείς από τα έργα άλλων ζωγράφων, επειδή σε κάθε εποχή κυριαρχεί ένα ορισμένο ζωγραφικό ύφος και χρησιμοποιούνται τα ίδια πρότυπα.

Μελετώντας το σύνολο των σχεδίων του εργαστηρίου των Μαρινάδων αδελφών, μπορούμε να σχηματίσουμε μια γενικότερη εικόνα για τη χιονιαδίτικη

ζωγραφική της εποχής τους, καθώς και των προηγούμενων γενεών. Το παρόν βιβλίο αποτελεί ένα σοβαρό επιστημονικό έργο και θα βοηθήσει να φωτιστεί ένα σημαντικό τμήμα του έργου των Χιονιαδιτών ζωγράφων και ίσως γίνει αφορμή για να μελετηθεί και το σημαντικότερο τοιχογραφικό έργο των Χιονιαδιτών, το οποίο, έρμαιο της αδιαφορίας, είναι υπό κατάρρευση σε πολλούς ναούς.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΚΟΥΡΤΗΣ
Ζωγράφος

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΛΛΙΝΤΕΡΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ

Τ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ

ST. MARIEN HOSPITAL - BORKEN ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΙΑΤΡΕΙΟ: ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 421 Α ΠΡΩΪ
ΠΛ. ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ «ΥΓΕΙΑ» ΤΗΛ. 6827940
ΤΗΛ. 6390019 ΟΙΚΕΙΑ: ΤΗΛ. 6645647
ΚΙΝ. 6944511802

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «Το Γεφύρι» Με 40 κλίνες,
εστιατόριο, μπάρ, θέρμανση, πάρκιγκ κλπ.
Στην ειδυλλιακή τοποθεσία της γέφυρας Αώου
στην Κόνιτσα Τηλ. 26550 23780

Νεραντζιά Α. Κολιού - Σαββίδου

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 80 - ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΠΙΤΑΛΟΦΟΥ
ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ: 2310.744.457 - ΤΗΛ. ΟΙΚΙΑΣ: 2310.640.638
ΚΙΝ. 6945.33.50.33

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο υπό ένταξη 2575 τ.μ.
θέση «ΜΠΕΡΚΟΣ» Ανω Κόνιτσας
Πληροφορίες:

Τηλ. 26550 22779 -

6944945006

Ανθίβολα από τους Χιονιάδες

Συλλογή Μακρή-Μαργαρίτη

Το Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης, στο πλαίσιο της ερευνητικής και εκδοτικής του δραστηριότητας, αποφάσισε την έκδοση της Μελέτης, με τίτλο «**Ανθίβολα από τους Χιονιάδες**», η οποία και έχει τη μορφή εμπειριστά-τωνμένου επιστημονικού Καταλόγου.

Πρόκειται για μια Μελέτη, όπου για πρώτη φορά στην Ελλάδα εξετάζεται το θέμα των *Α ν θ ι β ο λ ω ν*, των σχεδίων εργασίας των μεταβυζαντινών ζωγράφων / αγιογράφων, σε καθαρά επιστημονική βάση με τη βοήθεια πρωτογενούς κυρίως υλικού. Η Μελέτη καλύπτει την καλλιτεχνική παραγωγή, που έλαβε χώρα σε συγκεκριμένη περίοδο και σε μία ευρύτερη γεωγραφική περιοχή της πατρίδος μας, αυτή της Ηπείρου και της Β.Δ. Μακεδονίας.

Εξαιρετικό στοιχείο για τα *Ανθίβολα* και σχέδια εργασίας, που περιλαμβάνονται στον Κατάλογο / Τόμο αυτό, είναι οι πολύ μεγάλες (μνημειακές) διαστάσεις των έργων, γεγονός που καθιστά τα έργα αυτά *μ ο ν α δ ι κ ά* στον ελληνικό χώρο.

Η Μελέτη και τεκμηρίωση των 24 συγκεκριμένων *Α ν θ ι β ο λ ω ν*, έγινε κατά άρτιο και πρωτότυπο επιστημονικό τρόπο, με την αντιπαραβολή 309 εικόνων, χαρακτηριστικών και θρησκευτικών αντικειμένων, σε αναφορά με το εξεταζόμενο κάθε φορά έργο, από την Αρχαιολόγο Δρ. Ανδρομάχη Κατσελάκη και την Θεολόγο κ. Μαρία Νάνου.

Οι δύο ερευνήτριες, στις 414 σελίδες της έκδοσης, τεκμηριώνουν την Μελέτη τους, συμπληρωματικά, με: 1150 Σ η μ

ειώσεις και 72 Αναφορές σε α δ η μ ο σ ί ε υ τ ο -μέχρι σήμερα- επιστημονικό υλικό.

Στον Κατάλογο δημοσιεύονται και κείμενα της Καθηγήτριας Βυζαντινής Τέχνης στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας Δρ. Μαρίας Βασιλάκη, της επίτιμης Διευθύντριας του Μ.Ε.Λ.Τ. κ. Γιαννούλας Καπλάνη, των κ.κ. Χρήστου Φ. Μαργαρίτη - Αλεξάνδρου Γερ. Μακρή και του Γραμματέως Δ.Σ. Πολιτιστικού Συλλόγου Χιονιαδιτών κ. Κώστα Σκούρτη.

Σημαντική θεωρείται και η σύνταξη εμπειριστάτωνμένης βιβλιογραφίας, καθώς και λεπτομερών *Ε υ ρ ε τ η ρ ί ω ν*: Εικονογραφικού, Καλλιτεχνικών, Μνημείων και Έργων, Προέλευσης των 309 φωτογραφιών του συγκριτικού υλικού. Στον εκδοθέντα Τόμο πολυτελούς εκτύπωσης με τετραχρωμία σε μεγάλου σχήματος σελίδες- ενσωματώνεται και περίληψη του κάθε λήμματος στην αγγλική.

Να αναφέρουμε επίσης ότι τα περισσότερα από τα έργα της υπό έκδοση μελέτης, έχουν ήδη εκτεθεί σε διεθνείς εκθέσεις της Συλλογής Βελιμέζη όπως, στο Pergamon Museum του Βερολίνου (2007), στο Εθνικό Μουσείο της Κρακοβίας (2007-08), στη Βιβλιοθήκη της Αλεξανδρείας (2008), στο Μουσείο Hermitage της Αγίας Πετρούπολης (2009) και, πρόσφατα, στο State Pushkin Museum of Fine Arts της Μόσχας, περιγράφονται δε συνοπτικά στους σχετικούς Καταλόγους των Εκθέσεων αυτών.

ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΟΥ 1940-70 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ

Γράφει ο Συνταγματάρχης ε.α. Βόσιος Βασίλειος

Εβδομήντα χρόνια συμπληρώθηκαν από το σημαντικότερο ΟΧΙ του Ελληνισμού στον 20^ο αιώνα. Το ΟΧΙ είναι μία μικρή λέξη που λίγοι όμως έχουν το θάρρος να το προφέρουν, είχε πεί ο γνωστός Αννίβας.

Η 28η Οκτωβρίου 1940 αποτελεί για τη νεότερη Ελληνική ιστορία φωτεινό ορόσημο, στο οποίο συναγωνίζονται και πάλι η ανδρεία των Ελλήνων και η πίστη στο Θεό και κυματίζουν αδελφωμένα, η Ελληνική Σημαία και ο Σταυρός.

Στις 7 Απριλίου η Ιταλία καταλαμβάνει την Αλβανία και φέρνει αμέσως τα στρατεύματα στα σύνορά μας. Ταυτόχρονα μεθοδεύει επίθεση κατά της Ελλάδας εντείνοντας τις προκλήσεις της με συκοφαντικά δημοσιεύματα στον Ιταλικό τύπο σε βάρος μας, αλλά και εκθρικές ενέργειες όπως η βύθιση της «Ελλης» στο λιμάνι της Τήνου (15 Αυγούστου 1940).

Και ενώ δημοσίως ο Μουσολίνι δήλωνε ότι δεν πρόκειται να επιτεθεί κατά της Ελλάδας, στις 15 Οκτωβρίου 1940 έγραφε ιδιοχείρως στον αρχιστράτηγο του Ιταλικού στρατού Πράσκα «Επιτεθείτε με τη μεγαλύτερη σφοδρότητα στους Έλληνες», ο δε υπερόπτης αντιστράτηγος απαντούσε στον Ντούτσε «Η γεωγραφική θέση της Ηπείρου δεν ευνοεί τη δυνατότητα επέμβασης των Ελληνικών

δυνάμεων, θα εξοντώσουμε όλες τις Ελληνικές δυνάμεις».

Όμως ξεχνούσε ότι στους ορεινούς όγκους κυριαρχούν οι αετοί και από την Δευτέρα 28 Οκτωβρίου 1940 στις 5,30 το πρωί ακούγονταν στα δοξασμένα εκείνα βουνά μόνο ένα σύνθημα **ΑΕΡΑ!**

Η πιο σημαντική αποστολή του Στρατού ήταν η διατήρηση της ειρήνης και η προάσπιση των κυριαρχικών δικαιωμάτων μιας χώρας από όσους επιβουλεύονται την ακεραιότητα. Η Ελλάδα σύσσωμη κλήθηκε με τα στρατευμένα νιάτα της αλλά και με όλο το λαό να διαφυλάξει το δικαίωμα της ανεξαρτησίας, της ελευθερίας, της προστασίας των ιερών και τιμημένων συμβόλων, καθώς και τη λάμψη της ακτινοβολούσας ιστορικής διαδρομής.

Η φασιστική πολεμική μηχανή του Μουσολίνι μετά το τηλεγράφο από τον πρέσβη της στην Αθήνα Γκράτσι και την απόρριψη από τον κυβερνήτη Ιωαν. Μεταξά, εισέβαλε στα Ελληνικά εδάφη.

Ο πόλεμος άρχισε με κύρια επίθεση του εχθρού που εκδηλώνεται στην Κακαβιά με 3 Μεραρχίες ταυτόχρονα, οι οποίες όμως αποκρούσθηκαν και καθηλώθηκαν στο Καλπάκι από την σθεναρή αντίσταση της θρυλικής 8ης Μεραρχίας με τον Υποστράτηγο Κατσιμήτρο και σκληροτράχηλους πολεμιστές,

Ηπειρώτες στη μεγάλη πλειοψηφία.

Το Β' ΣΣ με έδρα τη Λάρισα και διοικητή τον Αντιστράτηγο Παπαδόπουλο, ξεκίνησε για το κεντρικό μέτωπο με στρατιώτες κυρίως Θεσσαλούς. Το κεντρικό μέτωπο στην ευρύτερη περιοχή της Κόνιτσας είχε δεχθεί ταυτόχρονη επίθεση με το νότιο μέτωπο της Κακαβιάς από την Ιταλική Μεραρχία «Τζούλια», δύο ημέρες αργότερα εισήλθε σχεδόν 60 χιλιόμετρα στο ελληνικό έδαφος φθάνοντας από Επαχώρι-Φούρκα-Σαμαρίνα βαδίζοντας απειλητικά προς το Μέτσοβο. Εάν καταλάμβανε το Μέτσοβο θα κατέρρεε η χώρα.

Τότε στις 2 Νοεμβρίου αρχίζει η επίθεση από το Β' ΣΣ και ο εχθρός υφίσταται σφοδρό σφυροκόπημα και υποχωρεί άτακτα. Στις 9 Νοεμβρίου ο Μουσολίνι αναγκάστηκε να αντικαταστήσει τον αρχιστράτηγο Πράσκα, ο οποίος θα κύκλωνε και θα συνέτριβε τους Έλληνες. Όμως ο «κυκλώνων κυκλούται». Η περίφημη διαλεκτική Μεραρχία της «Τζούλια» ηττήθηκε, ταπεινώθηκε και πήρε το δρόμο της φυγής. Το Β' ΣΣ την εκδίωξε πέραν των συνόρων. Ο Στρατός μας αντέχει τα κρυοπαγήματα, την πείνα, το κρύο, έχοντας ως προστάτιδα την Μεγαλόχαρη, που πολλοί στρατιώτες την έβλεπαν στο όραμά τους. Πλάι τους γράφουν την δική τους εποποιία οι γυναίκες της Πίνδου.

Το Α' ΣΣ σκαρφαλώνει στις απάττες βουνοκορφές της Κλεισούρας ενώ το

Β' ΣΣ κυριεύει την Πρεμετή και την Τρεμπεσίνα. Στη συνέχεια καταλήφθηκαν η Χειμάρα, η Κορυτσά και το Αργυρόκαστρο.

Το έπος του 1940 διέσχισε με ασύλληπτη ταχύτητα το φράγμα του θρύλου. Έγινε ποίημα, τραγούδι, πεζογράφημα, παραμύθι. Η μικρή και φτωχή Ελλάδα έδειχνε στους ανθρώπους όλου του κόσμου το δρόμο της θυσίας για το δίκαιο, την τιμή και την ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ. Η πρώτη νίκη των Ελεύθερων Εθνών κατά του φασισμού είναι η νίκη της Ελλάδας στα βουνά της Ηπείρου. Είναι αυτή η πρώτη νίκη που κατέρριψε μονομιάς το θρύλο του απίτητου άξονα. Είναι το ΟΧΙ των Ελλήνων εναντίον της υποδούλωσης, του σκοταδισμού και της βαρβαρότητας. Τότε ο πρωθυπουργός της Αγγλίας Τσώρτσιλ είχε πει την περίφημη φράση «οι ήρωες πολεμούν σαν Έλληνες».

Τα διδάγματα του Έπους του 40 τα έχουμε ανάγκη όσο ποτέ άλλοτε. Ο Ελληνικός λαός έχει πάντα μέσα του κάτι το οποίο δεν έχουν άλλοι λαοί. Στις δύσκολες περιστάσεις κατά περίεργο τρόπο πάντα βρίσκεται εκεί που πρέπει, στις επάλξεις, αυτό διδάσκει η τρισχιλιετής ιστορία μας.

Αυτή τη φορά οι Έλληνες δεν έχουν απέναντι τους κάποιο στρατό, αλλά έναν αόρατο εχθρό. Μια στρατιά παγκοσμίων τοκογλύφων που δεν μπορεί να ηττηθεί με όπλα και άρματα. Η έξοδος από την κρίση μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την

αφύπνιση και την έγερση από το λήθαργο της πολιτικής κομματικοποίησης και οι πολιτικοί και κυρίως οι κυβερνώντες να έρθουν στο ύψος των περιστάσεων, όπως επιτάσσει η ιστορία για να εμπνεύσουν το λαό γιατί η πατρίδα κινδυνεύει και χρειάζεται μια πανεθνική προσπάθεια διάσωσης της τιμής και της

αξιοπρέπειας. Ο πολιτικός και πνευματικός κόσμος τίθεται προ των ευθυνών του. Η ιστορία επαναλαμβάνεται με τα ιδιαίτερα δεδομένα κάθε εποχής.

Βιβλιογραφία

Άρθρα του ιδίου σε ημερήσιο και περιοδικό τύπο.

Ελένη Μπαγκλή MD, PhD

Χειρουργός οφθαλμίατρος

Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπ. Ιωαννίνων
τ. Ερευνήτρια στην Ηλκική Εκφύλιση της Όχρας (San Francisco, USA)
Μετεκπαιδευθείσα στις παθήσεις του βυθού
(Moorfields Eye Hospital, London, UK)

Ιατρείο 28ης Οκτωβρίου 45, 3ος όροφος, Ιωάννινα
τηλ. 2651020064 κιν. 6974491334
e-mail: elenihgl@hotmail.com

ΔΕΡΔΕΚΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Μουσική Κάλυψη Κοινωνικών
Γεγονότων - Εκδηλώσεων

κ: 6973416318
τ: 26510 61972

Χαράλ. Ν. Ρεμπέλης

Κονιτσιώτικα

Δημοτ. τραγούδια τραπεζιού, χορού, νυφιάτικα και γάμου, λιανοστράγουδα, νανουρίσματα, λαζαρικά, μοιρολόγια, του χάρου και του Κάτω Κόσμου, παραμύθια, παραδόσεις, ευτράπελες διηγήσεις, παροιμίες και παροιμιώδεις φράσεις, αινίγματα, ιδιωματικές φράσεις, ευχές, κατάρες, γλωσσολογίες, γλωσσικό ιδίωμα Μαστοροχωρίων, τοπωνύμια, Γλωσσάριο, κουδαρίτικα.

Σελ. 360, τιμή 20 ευρώ.

Θα το βρείτε: Βιβλιοπωλεία Κόνιτσας: 1) Ν. Πλουμής, 2) Ελ. Κυρίτση, Νικ. Ρεμπέλης τηλ. 26550 23071 και Δ/νση περιοδ. «ΚΟΝΙΤΣΑ».

ΕΠΕΤΕΙΑΚΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

ΣΤΑΘΗΣ ΒΙΝΟΣ

Στις εκδηλώσεις για την Εθνική Επέτειο της 28ης Οκτωβρίου ιδιαίτερη αίσθηση έκανε η ομιλία του κ. Νικολάου Καραμάνη, δασκάλου του 2ου Δημοτικού Σχολείου. Λόγος γλαφυρός, συναρπαστικός, λόγος καρδιάς παιδαγωγικός, λόγος μνήμης. Ελάχιστα ή και πολλά μπορεί να προστεθούν, αλλά ούτε λέξη να αφαιρεθεί.

Περιορίζομαι έτσι να διατυπώσω τρεις επισημάνσεις από αφορμή την ιστορική επέτειο. Πρώτο, ότι το έπος του σαράντα μας υπενθυμίζει τη διαχρονική οφειλή προς τα εθνικά ιδανικά (φιλοπατρία, ελευθερία, εθνική ανεξαρτησία) και τη διατήρηση των παραδόσεων και των αξιών της πατρίδας μας. Δεύτερο, που ίσως και να ξενίζει, ο μέχρις εκείνη τη στιγμή (πρωί της 28ης Οκτωβρίου 1940) δικτάτορας της 4ης Αυγούστου έγινε ο Πρωθυπουργός της Ελλάδος του ΟΧΙ. Τι ήταν αυτό που μεταμόρφωσε στην συνείδηση της πλειοψηφίας του λαού τον Ιωάννη Μεταξά; Μα τι άλλο από τις τρεις λέξεις του προς τον Ιταλό πρεσβευτή Γκράτσι «ώστε λοιπόν πόλεμος» (Alors c'est la guerre), που

ήταν συμπυκνωμένη η βούληση όλων των Ελλήνων στη μια λέξη «ΟΧΙ». Ένα ΟΧΙ που ήχησε απ' άκρη σε άκρη της Ελλάδας, που φλόγισε νου και καρδιά ομοφρονούντων και αντιφρονούντων (άλλο αν σε κάποιους δεν δόθηκε η δυνατότητα να στρατευθούν θύματα της ελληνικής κακοδαιμονίας, κληρονομημένα κι αυτή από τους προγόνους μας). Μια τρίτη τέλος διαπίστωση η διάψευση του ότι η ιστορία δεν επαναλαμβάνεται στο «Μολών λαβέ» που συνεχίζεται με «την πόλιν τοις βαρβάροις ουδέποτε εώμεν», επαναλαμβάνεται με «καλύτερα μιας ώρα ελεύθερη ζωή παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά και φυλακή» και πρόσφατα στο πολλαπλό επετειακό ΟΧΙ του 1940-41-44 προς τους Ιταλούς, τους Γερμανούς και στους δυο μαζί με την Εθνική Αντίσταση. Να κλείσω αυτή τη σύντομη αναφορά μνήμης με ένα προβληματισμό στο ερώτημα: Αυτή η ιδιότητα της άρνησης προς την υποταγή, την ενδοτικότητα, την ύποπτη συναλλαγή, αν λειτουργεί νομοτελειακά μπορεί να βρει μιαν ακόμη επιβεβαίωση στις μέρες μας;

ΚΟΝΙΤΣΑ

**Μην ξεχνάτε
τη συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας.**

ΕΡΙΦΙΛΕΙΟ ΕΠΑΘΛΟ

Η φετινή απονομή του 'ΕΡΙΦΙΛΕΙΟΥ ΕΠΑΘΛΟΥ' που έγινε, για 13η συνεχή χρονιά, την Κυριακή 19 Δεκεμβρίου 2010 στις 11.00 π.μ., όπως πάντα στο Δημαρχιακό Μέγαρο της Κόνιτσας, είχε μία σημαντική ιδιαιτερότητα. Η φετινή απονομή έγινε από τον γιό του Αθλοθέτη Καθηγητή του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης κ. Κωνσταντίνο-Κάσιο Κούσιο, που ήρθε ειδικά από την Αγγλία και δήλωσε λάτρης της οικογενειακής παράδοσης στην Κόνιτσα.

Ως γνωστόν πρόκειται για ένα ετήσιο τιμητικό έπαθλο που συνοδεύεται από μια εφ' άπαξ τραπεζитική επιταγή δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ΕΥΡΩ και που απονέμεται στον φοιτητή η φοιτήτρια που πέτυχε την μεγαλύτερη βαθμολογία στις εισαγωγικές εξετάσεις στις Ανώτατες Σχολές (ΑΕΙ) της Ελληνικής Επικράτειας του έτους της απονομής, με τη βασική προϋπόθεση ότι ένας τουλάχιστον από τους γονείς του παραμένει εγγεγραμμένος στα Μητρώα του Δήμου Κόνιτσας. Το εν λόγω έπαθλο καθιερώθηκε με συμβολαιογραφική πράξη από τον Δρα Πολιτικό Μηχανικό Δημήτριο Κωνσ. Κούσιο, στη μνήμη της μητέρας του Εριφίλης Οικονομίδου-Κουσίου, που γεννήθηκε και έζησε όλα τα μαθητικά της χρόνια στην Κόνιτσα και παρέμεινε -παρά τις αναγκαστικές μακρόχρονες απουσίες της στην Ρουμανία, στην Αγγλία, στο Βέλγιο- μέχρι τον θάνατο της, τον Ιανουάριο του 1997, λάτρης της γενέτειράς της.

Η απονομή γίνεται μετά από ομόφωνη

απόφαση της καθορισμένης 3-Μελούς Επιτροπής, που αποτελείται από α/τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δριύνουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης, β/τον εκάστοτε Δήμαρχο της Κόνιτσας και γ/τον Αθλοθέτη, που φέτος εκπροσωπήθηκαν αντίστοιχα από:

α/τον Αγαπητό σ' όλους μας Πατέρα Κοσμά

β/τον Αντιδήμαρχο κ. Σταύρο Κίτσιο και γ/τον-όπως προαναφέρθηκε γιό του Αθλοθέτη- Καθ. κ. Κωνσταντίνο-Κάσιο Κούσιο.

Η εν λόγω 3-Μελής Επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα ν' απονεμίσει το "ΕΡΙΦΙΛΕΙΟ ΕΠΑΘΛΟ" για το έτος 2010-2011, στον Νικόδημο Γεωργ. Καλλιντέρη, που -βάσει του με αριθμ. 32652 Ατομικού Δελτίου Επιτυχίας & Κωδ. Υποψηφίου 10037395- πέτυχε τον μεγαλύτερο αριθμό μορίων (18.669) κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος και πέτυχε στην Ανωτάτη Σχολή Νομικής Θράκης (Κομοτινή)/κωδ. Σχ. 121, με σειρά επιτυχίας 95.

Η τελετή απονομής έγινε την Κυριακή 19 Δεκεμβρίου 2010 στις 11.00 π.μ., στην αίθουσα τελετών του Δημαρχείου Κόνιτσας, όπου στη μικρή δεξίωση που ακολούθησε παρευρέθηκαν -πέραν των προαναφερθέντων- γονείς και φίλοι τιμηθέντων προηγούμενων ετών και φυσικά ο Λυκείαρχος κ. Γεώργιος Καλλιντέρης και η σύζυγός του Βασιλική, γονείς του φετινού τιμηθέντος, που όλοι οι παρευρισκόμενοι τους ευχήθηκαν εγκάρδια κάθε επιτυχία για μία καλή

σταδιοδρομία.

Ο Πρόεδρος του Δημ. Συμβουλίου κ. Β. Τσιαλιαμάνης, όταν έλαβε τον λόγο, μεταξύ άλλων ζήτησε από τον νεαρό Νικ. Καλλιντέρη "... ν' αποδείξει στη ζωή του ότι οι δικηγόροι δεν είναι ψεύτες..." και ο πάντα καλοπροαίρετος Πατήρ Κοσμάς του έδωσε την Ευχή του για κάθε μελλοντική επιτυχία. Ακόμη, η ακούραστη εμψυχώτρια της όλης εκδήλωσης όλα αυτά τα χρόνια, μετά από σχετική απαίτηση των παρευρισκομένων, συμφώνησε να γίνεται ευρύτερη γνωστοποίηση της όλης εκδήλωσης στο μέλλον.

Υπενθυμίζεται ότι οι μέχρι σήμερα τιμηθέντες με το "ΕΡΙΦΙΛΕΙΟ ΕΠΙΑΘΛΟ" είναι κατά χρονολογική σειρά οι κάτωθι:

- Θωμάς Ευαγγέλου ΓΑΖΩΝΑΣ (απονομή 1998-1999)
- Δημήτριος Αποστόλου ΝΑΚΟΣ (απονομή 1999-2000)
- Χρυσανγή Κωνσταντίνου ΓΑΖΩΝΑ

(απονομή 2000-2001)

- Αθανάσιος Νικολ. ΝΙΚΟΛΑΚΟ-ΠΟΥΛΟΣ (απονομή 2001-2002)

- Σοφία Αριστείδη ΡΑΠΤΗ (απονομή 2002-2003)

- Βασιλική Πανταζή ΓΙΑΝΝΟΠΟΥ-ΛΟΥ (απονομή 2003-2004)

- Στεφανία Ευαγγέλου ΜΑΚΑΡΙΟΥ (απονομή 2004-2005)

- Μαρία Σπυρίδωνος ΤΣΟΓΚΑ (απονομή 2005-2006).

- Ηλίας Σταύρου ΜΠΟΥΣΜΠΟΥΛΑΣ (απονομή 2006-2007)

- Απόστολος Νικολάου ΖΙΑΚΟΠΟΥ-ΛΟΣ (απονομή 2007-2008)

- Ραφαήλ Άγγελος ΕΖΝΕΠΙΔΗΣ (απονομή 2008-2009)

- Παναγιώτα Κωνσταντίνου ΖΩΤΟΥ (απονομή 2009-2010)

- Νικόδημος Γεωργίου ΚΑΛΛΙΝΤΕ-ΡΗΣ (απονομή 2010-2011)

«Το περιβόλι» στην Ήνω Κόνιτσα

Πέτρου Θ. Μπούνα

Και διηγώντας τα, να μη κλαίς, αλλά να λέμε, (εμείς που είμαστε στο κατώφλι του έχε γεια καημένε κόσμε) πάρα και καλά, με τόσες ταλαιπωρίες, φθάσαμε μέχρι εδώ κι αφού μπήκαμε στο περιθώριο, το μόνο που μας μένει είναι να ζούμε με τα παλαιά. Έτσι θα κάνουμε μια βόλτα στην περιοχή γύρω από το «περιβόλι», πως ήταν εδώ και εβδομήντα χρόνια. Και ας αρχίσουμε από το σπίτι του Νικολάου Μπάκα, που ήταν το πρώτο, όπως ερχόμαστε από την εκκλησία για τις Καρυές, αριστερά.

Το ζήλευαν όλοι, γιατί ήταν ισιόμπα-στο (χωρίς σκαλοπάτια). Αριστερά και δεξιά ανθόκηποι, περιφραγμένοι με τοίχο σχεδόν ένα μέτρο και πάνω απ' αυτόν, ξύλινα κάγκελα, που η κορυφή τους κατέληγε σε λάμδα κεφαλαίο (Λ). Τα λουλούδια τους πανέμορφα με λογίων-λογίων χρώματα, ντάλιες, τριανταφυλλιές, γεράνια, γαριφαλιές, μέχρι κι ένα αγιόκλημα, που στόλιζε την μια κολόνα της εξώπορτας και μύριζε όλο το «περιβόλι». Στον τοίχο του σπιτιού που έβλεπε προς το λάκκο, κάτω απ' ένα παράθυρο, φύτευε ένα «σκυλάκι» και είναι ν' απορεί κανείς, πως μέσα στο κατακαλόκαιρο κατόρθωνε να επιβιώνει χωρίς νερό. Το θυμάμαι πολλές δεκαετίες να βγαίνει στο ίδιο σημείο, τελευταία εξαφανίστηκε από το πρόσφατο αρμολόι. Τα τρία παιδιά, ο Κώστας, ο Βασίλης και η Βασιλική μετά τον πόλε-

μο έφυγαν και δεν ματαγύρισαν, το δε σπίτι πουλήθηκε.

Πιο πέρα ήταν ένα μικρό σπίτι και τω καιρώ εκείνω καθόταν ένας δάσκαλος ονόματι Ζαΐμης που υπηρετούσε στην Γεωργική Σχολή και στη γωνία πιο πέρα, ήταν το σπίτι του Μήτσιου Μπούσιου, ακθοφόρος στο επάγγελμα. Τα φορτηγά που μετέφεραν εμπορεύματα, εκείνος και άλλοι βέβαια τα ξεφόρτωναν και τα μοίραζαν στα μαγαζιά. Θυμάμαι όλους αυτούς μ' ένα κενό τσουβάλι που πιάναν τις δυο μύτες του πάτου, βάζαν την μια μέσα στην άλλη και με την κουκούλα που σχηματιζόταν, το βάζαν στο κεφάλι και δεν λερώνονταν όταν προ παντός κατέβάζαν άλευρα. Αργότερα εργαζόταν στα Γιάννινα, στο πρακτορείο, που συγκεντρώνονταν τα εμπορεύματα για Κόνιτσα, σ' ένα μικρό μαγαζί δίπλα από την κλινική του Λέκκα, στο Άλσος. Εκεί κοιμόταν και καθημερινά τον καλημέριζα, μια και το σπίτι μου ήταν πολύ κοντά.

Ωραίος, αγνός τύπος, με αλβανική προφορά, περίμενε, όπως μου έλεγε, πότε ν' άρθει το Σάββατο για ν' ανέβει στην Κόνιτσα. Εν συνεχεία το σπίτι της Κουράσιως που ο επάνω όροφος εξείχε προς τα έξω και στο παράθυρο, που συνήθως καθόταν, αγνάτευε όλο το «περιβόλι». Την θυμάμαι μόνη και ζούσε φτιάχνοντας σκούπες, πήγαινε όμως και σε σπίτια και έφτιαχνε για τις ανάγκες της

νοικοκυράς, μια και στα χωράφια που ο καθ' ένας καλλιεργούσε καλαμπόκι, στις άκρες σπέρναν και σκούπα. Στα γεράματα της ανήμπορη πλέον, όταν την ρωτούσαν «τι κάνει» η απάντηση ήταν, «τι να κάνω; Πότε χέρι, πότε πόδι».

Κολλητά ήταν το σπίτι του Λώλου, με παιδιά τον Γιάννη, τον Μήτσιο, την Ελένη και τον Φάνη. Όλοι τους πρόκοψαν και σαν οικογενειάρχες και σαν επαγγελματίες. Στην ταβέρνα του Γιάννη που είχε με τον Σπύρο Ζδράβο, πηγαίναμε και πίναμε το λικέρ και πάνω στο κέφι, εκεί εναποθέταμε τις ανησυχίες μας. Πίσω από το σπίτι υπήρχε κήπος, περιφραγμένος με πέτρα, που από την πλευρά του δρόμου, προεκτεινόταν το τοιχίο προς τη μεριά του Τζενέλμπεν.

Σ' αυτή την προέκταση υπήρχε βρύση για τις ανάγκες των γύρω σπιτιών. Ακολουθώντας το δρόμο κάτω, προς την αγορά αριστερά, το σπίτι του Τούμπα. Εκεί στο δρόμο ήταν και μια σκαμνιά και ανεβαίνοντας προς τα επάνω, για να κλείσει ο κύκλος βρίσκαμε το σπίτι του Νίκου Ζδράβου. Τσέλιγκας με πάρα πολλά πρόβατα. Στη δούλεψή του είχε τον Λιώνη Νικολάου που τον θυμάμαι όταν περνούσε έξω από το σπίτι μου, με κανταριασμένα τα μουλάρια, στο δεύτερο αυτός καβάλα και στο πρώτο το αφεντικό, που το σαμάρι το κάλυπτε κόκκινη βελόντζα και πάνω ο κυρ. Νίκος με ολοκάθαρη κάτασπρη μπουραζάνα και στο πλάϊ κρεμασμένος ο «μπούκλος» με το νερό. Παιδιά του, ο Χαρίσης, πασίγνωστος ανά το Πανελ-

λίνιο και όχι μόνο για τη δράση του, η Αριστεά και η Νίκη. Και φθάνοντας πάλι στο «περιβόλι», δεξιά ο φούρνος και πάνω το σπίτι της Μπιζακίδου και παραδίπλα του Λάμπρου Λαμπρίδη. Πλουσιόσπιτο, μέχρι και τυπογραφείο είχαν που έβγαине η εφημερίδα «Αώος». Τα παιδιά του: ο Κώστας, γιατρός, έκανε καριέρα στη Θεσσαλονίκη, ο Μενέλαος έμπορος με μεγάλο κατάστημα υφασμάτων, ο Βασίλης, γεωπόνος, ο οποίος είχε την ιδέα και ιδρύθηκε η βιομηχανία γαλακτοκομικών ειδών «Δωδώνη». Είχε και τρεις θυγατέρες την Ουρανία, τη Λευκοθέα και την Χρυσάνθη. Η Κόνιτσα τότε ήκμαζε, με γεμάτα από κόσμο τα γύρω χωριά, με εμπόριο που επεκτεινόταν και στην Αλβανία, γι' αυτό και η εφημερίδα «Αώος» είχε ύλη και διαβαζόταν κάθε πρωί, προπαντός στο κεφενείο του Γεράση, απλωμένη πάνω σε ξύλινα τελάρα για πιο εύκολη την ανάγνωση από τους θαμώνες που πίνουν τον καφέ τους φτιαγμένο πάνω στη κόβολη.

Δεν θα πάμε πιο πάνω, αλλά απέναντι στο σπίτι του Βασίλη Ζήση. Υφασματέμπορος κι αυτός, δέσποζε στην αγορά του είδους. Με την κόρη του Λίτσα είμαστε συνομήλικοι και μαζί από τα νήπια, μέχρι που μετά τον πόλεμο φύγαν στα Γιάννινα. Κάναμε παρέα και συχνά την θυμάμαι μια και στο άλμπουμ από φωτογραφίες είναι πλούσια η παρουσία της. Κοπέλα με ήθος, γελαστή εύχαρις, έκανε οικογένεια, αλλά έφυγε γρήγορα. Πιο μικρός ο αδελφός της

Μάκης. Και ξανά πίσω, για να πάμε στο σπίτι του Γιώργου και Λάκια Φλώρου.

Μεγάλο σπίτι, χωρισμένο στα δύο, όσα και τ' αδελφια.

Το μισό που έβλεπε προς το «περιβόλι» ήταν του πρώτου με σιδερένια αυλόπορτα που στο κάθε φύλλο είχε τα αρχικά γράμματα του ιδιοκτήτη. Περνώντας την είσοδο αριστερά, είχε ένα μακρόστενο παρτέρι με τριανταφυλλίες, χρυσάνθεμα και κάτι μεγάλες ντάλιες, που αν τύχαινε και ήταν δύο άνθη κοντά, νόμιζες ότι ήταν τα μάτια της κυρ. Αγγελικής και σε κοιτούσαν με αυστηρό βλέμμα. Αυτά δεν ήταν λουλούδια, ήταν μπαμπούλες.

Και νοιώθοντας έτσι στον έξω χώρο, σκεφθείτε τι αισθανόμουν εγώ, που δεν ξέρω για πιο λόγο είχα πάει στο σπίτι, μαθητής πια, καθώς προχωρούσα στο εσωτερικό του, κάθε σκαλοπάτι που ανέβαινα, για τον επάνω όροφο, αυξανόταν ανά πέντε οι σφυγμοί της καρδιάς μου. Μωρέ και τα έπιπλα, σκούρα καθώς ήταν, λες και μιλούσαν, και σ' αγριοκοίταζαν. Όταν με πολύ καρδιοχτύπι τελείωσε η επίσκεψη, έφυγα με ολίγον τι (που έλεγε ο Χατζηχρήστος) βρεγμένα τα εσώρουκά μου.

Δασκάλα η κυρ-Αγγελική. Άφησε εποχή από την μόρφωσή της, αλλά και την μεγάλη αυστηρότητα που την διέκρινε. Σ' αυτήν έμαθε τα πρώτα και μοναδικά γράμματα η μάνα μου, σ' αυτήν και γω.

Δίδαξε πολλές γενεές. Στην τάξη μου είχα συμμαθητή ένα τουρκόπουλο, ονόματι Ριζά. Ήταν λίγο ζωηρός. Σε μια

αταξία την ώρα του μαθήματος, τον έστειλε στο λάκκο, πίσω από το νεκροταφείο, να της φέρει δύο βέργες από κρανιά, με εντολή να είναι μεγαλούτσικες. Τις έφερε και με την μια του τις έβρεξε. Την δεύτερη την ήθελε για ρεζέρβα.

Οι βέργες ήταν επάνω στην έδρα, κι όποιος ήταν αδιάβαστος για δεύτερη φορά, τον περίμενε το πολύ τσούξιμό της. Δεν έκανε διακρίσεις ακόμη και στα παιδιά της, που αν ήθελαν ας μην διάβазαν.

Και η αφεντιά μου δοκίμασε το τσούξιμο της κρανιάς. Δεν πιστεύω να πέρασε μαθητής από την τάξη της και να μην τις έφαγε. Θα παρατηρούσε κανείς, όταν άνοιγε τις παλάμες για να τούρχει η ξυλιά, πότε στη μία και πότε στην άλλη, καθώς έπεφτε και στόχευε το χέρι, το κατεβάζαμε ασυναίσθητα, προς τα κάτω, λυγίζοντας συγχρόνως το αντίστοιχο πόδι, για ν' αυξηθεί η διαδρομή και να μειωθεί η φόρα της βέργας, ώστε να πονέσουμε λιγότερο. Θυμάμαι σε κάποια τάξη, αφού τις είχα γευθεί την προηγούμενη στην ανύγνωση, με έβαζε επί τρεις συνεχόμενες μέρες, να διαβάζω το μάθημα που όντως το ήξερα νεράκι. (Αμ' ο φόβος φυλάει τα έρμα), (Μήπως η εκπαιδευτική κοινότητα θα έπρεπε ν' αναθεωρήσει λίγο τις ιδέες;) Τα παιδιά τους η Άννα και η Μυρτώ, κάναν θαυμάσιες οικογένειες, ο Λάμπρος όμως, έφυγε πολύ νωρίς από μία απερισκεψία ενός συναδέλφου του στρατιώτη, που ήθελε να κάνει αστεία με όπλο, που χωρίς να

το ξέρει ήταν γεμάτο. Άριστο παιδί ο Λάμπρος, όνομα και πράμα «λαμπρό». Ας μην ζύνω όμως πληγές στις αδελφές που επουλώθηκαν μεν, δεν έκλεισαν όμως και πονούν. Το σπίτι του Λάκια Φλώρου συνεχιζόταν με μισοτοιχίο. Κτηματίας, με μαγαζιά και χωράφια. Είχε τρεις κόρες, την Σάνα, την Ελένη και την Ειρήνη.

Πιο πάνω το σπίτι της Σιαχλαρούς. Κτηνοτρόφος με πολλά πρόβατα, πηγαινοερχόταν μ' ένα γαϊδούρι στα μαντριά, κουβαλώντας το γάλα σε τσίγκινα δοχεία κρεμασμένα με μία τραγίσια χοντρή τριχιά, στις δύο πίσω πιάστρες του σαμαριού. Τα δοχεία ήταν ίσια από τη μια μεριά και ημικυλινδρικά από την άλλη. Το καπάκι που έκλεινε το στόμιο του δοχείου, το χρησιμοποιούσαν σαν κύπελλο για να πίνουν τότε γάλα και τότε νερό. Αντρογύναικα. Κάποτε μούχει δώσει και καναδυό ξυλιές, γιατί μ' έπιασε να ρίχνω πέτρες στη συκιά της που ήταν στην άκρη του τοίχου, κοντά στο δρόμο. Δεν θα προχωρήσω πιο πάνω, αλλά απέναντι από της Σιαχλαρούς ήταν τα σπίτια των Τσιλαίων. Αυτά είχαν είσοδο και από πάνω και από το «περιβόλι». Από την μια μεριά του Παναγιώτη (αδελφός της γιαγιάς μου) που για τα παιδιά του Μπτίκα και Τίτη, ασχοληθήκαμε άλλη φορά κι από την άλλη του Ευγένη Τσίλη. Είχε δύο παιδιά, τον Γιώργο και την Χαρίκλεια. Στο σπίτι που ήταν στο βάθος, στο κάτω μέρος βάζαν τα κρασιά. Μου είχε κάνει εντύπωση ένας πολύ μεγάλος κάδος

που δεν είχα ματαδεί.

Το αμπέλι που ήταν σ' όλο το λόφο, απέναντι από το σημερινό πρατήριο βεντζίνης του Λώλου στον δημόσιο δρόμο, δικαιολογούσε την ύπαρξη του κάδου και των πολλών βαρελιών που υπήρχαν στο κατώι. Για το σπίτι ανέβαινες μία πέτρινη σε σχήμα γάμα σκάλα και συναντούσες τη βεράντα, που το ένα μέρος της το προστάτευε κουπαστή με κάγκελα βαμμένα μπλέ. Ο Ευγένης είχε κι άλλο ένα μικρό σπίτι, (σήμερα είναι κτήμα του Δημήτρη Παπαθεμιστοκλέους) εκεί καθόταν ο Τέντες που είχε κόρη την Ιφιγένεια. Πρέπει να είμαστε συνομήλικοι γιατί την θυμάμαι όταν πρωτοήλθε στα νήπια που καθόταν μόνη της στο τοιχίο κοντά στα κυπαρίσσια της εκκλησίας του Αγίου Νικολάου, γιατί δεν είχε γνωριστεί ακόμη με τα άλλα παιδιά. Κοπέλα με ήθος, σοβαρή, έκανε εξαιρετική οικογένεια με τον δικηγόρο κ. Σεραφείμ. Η Φούρκα, που ήταν η καταγωγή τους, τους σκλάβωσε και τους περισσότερους μήνες τώρα τους περνούν στο χωριό. Τους βρίσκω πού και πού τους δύο, αλλά και μόνο του τον εξαίρετο κύριο και τα χαιρετίσματα πηγαινοέρχονται. Κάποτε, ένα καλοκαίρι, είχαμε πάει στη Φούρκα και χωρίς να δώσω γνωριμία, η προθυμία του ανθρώπου να μας κεράσει στο καφενείο και να μας ξεναγήσει στο χωριό, ήταν το θέμα της επιστροφής μας. Επειδή αρκετά παρασύρθηκα, κλείνω κι άλλη φορά, θα περιγράψω, άλλη παλαιά γειτονιά.

Μια νότα «οικονομικής» αισιοδοξίας

Μέσα σ' αυτή τη βαριά απαισιόδοξη έως ασφυκτική οικονομική κατάσταση που πλανάται, τον τελευταίο καιρό, σαν την καταιγίδα που είναι έτοιμη να ξεσπάσει στον τόπο μας, στην Ελλάδα μας, μία άλλη νότα οικονομικής αισιοδοξίας ακούστηκε την Κυριακή 21 Νοεμβρίου 2010, στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του Αρχαιολογικού Μουσείου Ιωαννίνων, με τη φροντίδα των μελών της Εταιρείας Φίλων του Αρχαιολογικού Μουσείου-Ιωαννίνων και της ΙΒ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων.

Ομιλήτρια ήταν η συμπατριώτισσά μας (καταγομένη εκ Κονίτσας), κ. Κατερίνα Λιάμπη, Καθηγήτρια Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με θέμα «Νόμισμα κοινόν τοις πάσι. Οικονομία και νομισματική πολιτική του Μεγάλου Αλεξάνδρου».

Η εκλεκτή επιστήμων με πλούσια συγγραφική και ερευνητική δραστηριότητα, απέπνευσε λεπτομερώς και κατανοητά στο πολυπληθές ακροατήριο το επίκαιρο θέμα, το οποίο, ο πραγματικά Μεγάλος Αλέξανδρος, μεταξύ όλων των άλλων μεγάλων ηγετικών ικανοτήτων του, ήταν και άφθαστος οικονομολόγος.

Κατ'όρθωσε κατά τον καλύτερο οικονομικό τρόπο, να διοικεί τέλεια ένα απέραντο κράτος γιατί το στερεότερο και ισχυρότερο συνθετικό υλικό μιας κοινωνίας μικρής ή μεγάλης, όπως του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ήταν και είναι η συνετή διαχείριση της οικονομίας. Αν π.χ. όπως εν προκειμένω παρ' ημίν, όταν τα έσοδα είναι 10 και τα έξοδα 100, τα δε 90 αποκτώνται δια δανεισμού, η αποτυχία είναι βεβαιωμένη. Εξ

άλλου τούτο το βλέπουμε και στη διαχείριση των δικών μας ατομικών και οικογενειακών εσόδων και εξόδων.

Εγώ δεν έχω να προσθέσω άλλο τι παρά να συγχαρώ και πάλι θερμά την ομιλήτρια κ. Κατερίνα Λιάμπη, για το, τολμώ να πω, επίκαιρο θέμα, που τόσο τέλεια το παρουσίασε.

Επίσης συγχαίρω και τα μέλη της Εταιρείας Φίλων του Αρχαιολογικού Μουσείου και της ΙΒ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, ευχόμενος, τέτοιου είδους προγραμματισμένες εκδηλώσεις να πραγματοποιούνται.

Γιατί, όπως πολύ σωστά ανέφερε στη σύντομη εισήγησή του ο εξαίρετος και με πολλές αρχαιολογικές επιτυχίες κ. Κων. Ζάχος, προϊστάμενος της ΙΒ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, τα Μουσεία σήμερα δεν είναι πλέον καλά ασφαλισμένοι μισοσκότεινοι χώροι Πολιτισμού και Ιστορίας των δικών μας ανθρώπων, είναι τα δικά μας σπίτια και μ' αυτό το πνεύμα πρέπει συχνά να τα επισκεπτόμαστε και να επικοινωνούμε με τους ανθρώπους που με ζήλο και ενδιαφέρον ερευνούν και ανακαλύπτουν σπουδαία ευρήματα, τα φροντίζουν και τα προστατεύουν.

Καιρός να μάθουμε επί τέλους όλοι μας ότι: τόπος, χωριό, πόλη, χωρίς Μουσείο είναι ανώνυμοι χώροι χωρίς ταυτότητα.

Τα Μουσεία είναι τεμένη διαχρονικού πολιτισμού και Ιστορίας.

Όλους θερμά ευχαριστούμε

Ιωάννης Γ. Παπαϊωάννου
Ιωάννινα 21/11/2010

ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Χριστουγεννιάτικες Εκδηλώσεις

- «24/12/2010 , Ώρα: 11:30 «Ζωγραφική» τα παιδιά «καταθέτουν» στο χαρτί τις σκέψεις και τις ευχές τους, ζωγραφίζουν τις αγαπημένες τους Χριστουγεννιάτικες φιγούρες...
- «27/12/2010 Ώρα: 11:30 «Εργαστήρι Μακιγιάζ» - Μεταμορφώνομαι με όμορφα χρώματα σε ήρωες των γιορτινών ημερών. Ομαδικά παιχνίδια ανάμεσα σε τάρανδους και χιονάνθρωπους, ανάμεσα σε Αι Βασίληδες και ξωτικά. Πώς θα μεταμορφωθούμε??? Ποιος θα νικήσει???
- «27/12/2010 Ώρα 21:00 «Μουσική Βραδιά» - Ένα εορταστικό πρόγραμμα με έντεχνα τραγούδια. Ερμηνεύει ο Κων/νος Ευστρατίου και στο πιάνο ο Βενιαμίν Χατζηκουμπάρογλου, (η εκδήλωση θα λάβει χώρα στην αίθουσα του Δημοτικού).
- «28/12/2010 Ώρα: 11:30 «Εργαστήρι Κατασκευών» - δημιουργώ όμορφα χριστουγεννιάτικα στολίδια από παράξενα υλικά...
- «28/12/2010 Ώρα: 11:30 «Μουσικές καρέκλες» - μουσικοκινητικό παιχνίδι για παιδιά.
- «28/12/2010 Ώρα: 19:00 «Χορεύουμε Παραδοσιακά»- θα διασκεδάσουμε με το χορευτικό της Κόνιτσας στην πλατεία
- «29/12/2010 Ώρα: 11:30 «Το κυνήγι του χαμένου σκούφου του Αϊ- Βασίλη 1», μια διήμερη περιπέτεια με πολύ μυστήριο και αγωνία...
- «30/12/2010 Ώρα: 11:30 «Το κυνήγι του χαμένου σκούφου του Αϊ- Βασίλη 2», εδώ η περιπέτεια κορυφώνεται...ποια ομάδα θα νικήσει??? Πού βρίσκεται καλά κρυμμένος???
- «31/12/2010 Ώρα: 15:30 Ο Αϊ- Βασίλης καταφτάνει στην πόλη μας... με την βοήθεια των ξωτικών και των τaráνδων θα μοιράσει δώρα σε όλα τα παιδιά!!!
- «31/12/2010 Ώρα: 23:30 «Πάει ο παλιός ο χρόνος ...» - Όλοι μαζί θα ξεπροβόδισουμε τον παλιό και θα υποδεχτούμε τον καινούργιο χρόνο με ζεστό κρασί (σπεσιαλιτέ του ξωτικού «Καθηγητή Αυτιά»), μουσική και χορό...

Αναμνήσεις από την Κόνιτσα

Πηνελόπη Β. Κυργιάννη-Μπούρη

Με την Κόνιτσα με συνδέουν στενοί, συναισθηματικοί δεσμοί. Υπηρέτησα, ως δασκάλα εκεί οχτώ ολόκληρα χρόνια. Δύο χρόνια στο τρίτο Δημοτικό Σχολείο με διευθυντή τον συγγενή μου και συγχωριανό μου, εξάιρετο δάσκαλο και άνθρωπο τον κ. Χρήστο Δούσμπη. Η συνεργασία μας ήταν πολύ καλή και εποικοδομητική.

Στο Δεύτερο Δημοτικό Σχολείο υπηρέτησα έξι χρόνια. Εκεί οι συνάδελφοι ήταν πολλοί, γιατί το σχολείο ήταν πολυθέσιο, και εναλλασσόμενοι. Απ' όλους όμως έχω άριστες εντυπώσεις και αναμνήσεις, γιατί η συνυπηρέτησή μας ήταν άφογη. Μας συνέδεε αγάπη, εκτίμηση, σεβασμός και αλληλοκατανόηση.

Η σχέση μου με τους μαθητές μου ήταν άριστη. Τους θυμάμαι όλους με αγάπη και χαίρομαι αφάνταστα, όταν τους συναντάω και μαθαίνω για την προκοπή τους σε όλους τους τομείς. Εργάτες, επαγγελματίες, επιστήμονες, οικογενειάρχες και προ παντός άνθρωποι, έντιμοι και ενάρετοι.

Αλλά και τις σχέσεις μου με τους γονείς των μαθητών μου και με την ευρύτερη κοινωνία της πόλης, τις διέκρινε εκτίμηση και αλληλοσεβασμός. Γι' αυτό αφήνω πολλές φορές τη σκέψη μου να γυρίσει σ' εκείνα τα χρόνια και να επαναφέρει στη μνήμη μου διάφορα

περιστατικά που με ευχαριστούν και με συγκινούν.

Στην Κόνιτσα μεγάλωσαν τα παιδιά μου. Εκεί πρωτοπήγαν σχολείο, εκεί γνώρισαν τους πρώτους φίλους κι έχουν τα πρώτα τους βιώματα.

Με την Κόνιτσα όμως είχα και προγενέστερη σχέση και επικοινωνία. Με συνέδεαν δεσμοί συγγενικοί.

Η συγγένεια αυτή ήταν η αφορμή να επισκέπτομαι στην Κόνιτσα την οικογένεια του μπάμπη Κώστα Κίτσιου. Εκεί σ' αυτό το σπίτι έβλεπα το μεγαλείο της φιλοξενίας, της καλοσύνης και της ανθρωπιάς.

Ο μπάμπη Κώστας και η άφογη από κάθε άποψη σύζυγός του Κατερίνα, ήταν ένα αγαπημένο πολύτεκνο ζευγάρι. Είχαν έξι παιδιά. Τρία αγόρια και τρία κορίτσια. Η αγωγή, που αυτοί οι γονείς είχαν δώσει στα παιδιά τους, γνωρίζοντάς τα, διαπίστωνες, ότι το ένα ήταν καλύτερο από το άλλο.

Ο μπάμπη Κώστας, άριστος τιμονιέρης, κρατούσε γερά το πηδάλιο της οικογένειας, όχι με αυταρχισμό, σαν γονιός μιας άλλης εποχής, αλλά με σύνηση, αγάπη και σοφία. Σήμερα φέρνοντας στη μνήμη μου τη συμπεριφορά του και την πορεία του στη ζωή, πιστεύω πως μιλώ για έναν λαϊκό σοφό. Η άσπρη του κόμη και η κοντή λευκή γενειάδα του, το γελαστό πρόσωπό του, το

γεμάτο καλοσύνη, πρεμία και αγάπη, με κάνουν να πιστεύω πως τέτοιοι άνθρωποι, λίγοι περνούν από τούτο τον πλανήτη.

Στο σπιτικό του βασιλευε η αγάπη, η ομόνοια, ο σεβασμός, η κατανόηση. Όταν τους επισκεπτόμουν διοργανώναμε χοροεσπερίδα. Μ' ένα γραμμόφωνο διασκεδάσαμε όλα τα παιδιά, όλο σχεδόν το βράδυ κι ο μπάρμπα Κώστας ακουμπισμένος στα μαξιλάρια, στο μπάσι του οντά του, μας χαίρονταν και μας καμάρωνε.

ΕΜΠΟΡΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

*Ευχές για καλές γιορτές
και ευτυχημένο το 2011*

Φέτος ας δώσουμε το σωστό μήνυμα για να κάνουμε την Κόνιτσα ευχάριστη σε όσους την κατοικούν και ελκυστική στον επισκέπτη.

Ας στολίσουμε το σπίτι μας ή το κατάστημά μας

Ας φροντίσουμε για την καθαριότητα του χώρου μπροστά από αυτά.

Ας τοποθετούμε τους σάκους των απορριμμάτων και τα κιβώτια εντός των κάδων.

Ας μην βγάζουμε τα σκουπίδια αν οι κάδοι είναι γεμάτοι.

Κάπου κάπου σηκώνόταν κι έριχνε κι αυτός τις ζεμπεκιές του.

Κυνηγός μανιώδης, σκοπευτής άριστος. Τουφεκιά δεν πήγαινε χαμένη. Γνώριζε όλες τις ράκες και τις ρεματιές της περιοχής. Όσοι ξένοι έρχονταν στην Κόνιτσα για κυνήγι ή ορειβασία, τον Κώστα Κίτσιο, έτσι τον αποκαλούσαν, έπαιρναν για ξεναγό. Κι αυτός πάντα πρόθυμος τους εξυπηρετούσε.

Η αναφορά μου σήμερα στο πρόσωπό του ας αποτελέσει ένα ελάχιστο μνημόσυνο στη μνήμη του.

Ας πηγαίνουμε τα χαρτοκιβώτια και τα άλλα προς ανακύκλωση υλικά στους χώρους ανακύκλωσης (στο Πάρκο Ανακύκλωσης ή στη Μαθητική Εστία Κόνιτσας).

Ας παρκάρουμε το αυτοκίνητο ή τη μηχανή μας στους χώρους παρκαρίσματος, αφήνοντας την πλατεία και το κέντρο της πόλης ελεύθερα.

Ας σκεφτούμε τους συνανθρώπους μας που έχουν ανάγκη.

Ας προτιμήσουμε την αγορά της Κόνιτσας, γιατί έτσι κρατάμε ζωντανό τον τόπο μας.

**Ας πολεμήσουμε την κρίση
και την μελαγχολία**

10-12-2011

Από την Παράδοση

Οι κασέλες

Σε κάθε σπίτι παλιότερα, ακόμη και σήμερα σε μια γωνιά, υπήρχε η κασέλα ή οι κασέλες. Ήταν η προίκα της νύφης, που έφερνε στο νέο σπιτικό της όταν παντρεύονταν. Για τη νύφη ήταν το άλφα και το ωμέγα. Εκεί έβαζε τα προικιά της, τα δίπλωνε με τελετουργικό τρόπο, τα ασπρόρουχα, τα σεγκούνια και όλα τα φορέματά της. Ήταν επίπεδο το πάνω μέρος και στο μπροστινό μέρος είχε ζωγραφιές και σκαλίσματα. Στο καπάκι διακρινόταν η αναγραφή της νύφης και η ημερομηνία του γάμου. Καμιά φορά και το όνομα του γαμπρού.

Περίφημα σκαλίσματα και ζωγραφιές για μας κυρίως ήταν από τους Χιονιαδίτες ξακουστούς ζωγράφους από τις Χιονιάδες Κόνιτσας και από τους σκαλιστές του Τούρνουβου (Γοργπόταμο) Κονίτσης με εγχάρκτη διακόσμηση. Αργότερα η κασέλα έγινε σεντούκι με κουπέ στο επάνω μέρος και με το όνομα της νύφης και τη χρονολογία του γάμου.

Εκεί μέσα πάντα έκρυβε η νύφη όλα της τα μυστικά και κρατούσε πάντα το κλειδί. Από την αρχή της ζωής της μέχρι το τέλος της που είχε και όταν γέραζε είχε και την τελευταία της φορεσιά για το μακρινό ταξίδι.

Ακόμη πολύτιμα αντικείμενα, ρούχα, λευκά είδη, κοσμήματα, κεντήματα, εμπιστευτικά μυστικά, χαρτιά, κάρτες

των ταξιδεμένων ήταν σφιχτοκλειωμένα εκεί.

Στην άλλη γωνία του σπιτιού, ήταν και η οικογενειακή κασέλα, του αρχινοικοκύρη. Του πατριάρχη της οικογένειας κασέλα παλιά από την προ-γιαγιά ακόμη.

Με περίφημα σκαλίσματα, κλειδαριά ασφαλείας, κι απέξω σκαλιστό τον δικέφαλο αετό. Μέσα εκεί υπήρχαν όπλα, χρήματα, βιβλία, φάρμακα, ποτά, τρόφιμα, παλιά κιτάπια, συμβόλαια, παλιές φωτογραφίες των ταξιδιωτών κ.ά.

Δεν ανοίγονταν εύκολα οι κασέλες, παρά το καλοκαίρι για αερισμό των ρούχων και έβαζαν μέσα φύλλα καρυδιάς για το σκόρο. Ακόμα εκεί ο γέρος τσιγκούνης έκρυβε όλα τα περιουσιακά του (χρήματα, φλουριά, λίρες) κι είχε διπλοκλειδωμένο ή πισσοκλειδωμένο το σεντούκι του, λες και θα τόπαιρνε μαζί του όλα αυτά στην άλλη ζωή. Μύθοι, ιστορίες, παραδόσεις, καημοί, πόθοι, αναστεναγμοί.

Πόσες τέτοιες κασέλες χάθηκαν στον πόλεμο του 40, όπου πλιατσικολόγοι Αρβανίτες, ήρθαν στα σπίτια μας και τα φόρτωσαν για την πατρίδα τους ή έκαψαν τα σπίτια, αφού πρώτα τα λεηλάτησαν και άρπαξαν, ότι πολύτιμο υπήρχε, στα φτωχικά μας σπίτια ή τα μεγάλα αρχοντικά, κόποι μιας ολόκληρης ζωής στην έρμη ξενιτιά.

Κασέλες ακόμη υπήρχαν και στις

εκκλησίες, όπου εκεί φυλάσσονταν ή ακόμη φυλάσσονται, ιερά βιβλία, άμφια, ιερά αντικείμενα και σκεύη Εκκλησιών και αποτελούν ανεκτίμητους θησαυρούς της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Στο μικρό οικογενειακό μας (μουσείο-Ν. Οικονόμου-Σ. Οικονόμου) στο Γεροπλάτανο, αλλά και στο σπίτι μας έχουμε μια μικρή συλλογή από τέτοιες κασέλες και σεντούκια από την εποχή προ του 1880.

Σε κάθε μουσείο, στα χωριά, στις πόλεις, μπορεί κανείς να δει, να θαυμάσει και να μελετήσει την ελληνική κασέλα, το πιο διαδεδομένο, στη χώρα, έπιπλο και το πιο μυστηριακό. Εκεί κάνοντας μια «βουτιά» μελετάς τα μυστήρια που κρύβουν οι κασέλες και τα σπάνια σεντούκια.

Σήμερα τα νέα ζευγάρια παίρνουν

και στολίζουν τα σπίτια τους με μοντέρνα έπιπλα σε νέα γραμμή γι' αυτούς· τα θαυμάζουν. Για μας τους παλιότερους η ανάμνηση της κασέλας και του σεντουκιού είναι μια γλυκιά αναφορά στα χρόνια εκείνα που έφυγαν και αποτελούν βιβλία που τ' ανοίγεις και διαβάζεις όλη την ελληνική Ιστορία και την κληρονομιά μας.

Κλείνοντας αυτό το άρθρο μου αναφέρω ότι η εθνολόγος Βιργινία Ματσέλη και ο αρχαιολόγος Άρης Τσαβαρόπουλος από χρόνια συνέλεξαν στοιχεία για 1.550 συλλεκτικές κασέλες, απ' όλη την Ελλάδα και εξέδωσαν ένα βιβλίο με τίτλο Ελληνική κασέλα εκδόσεις Καπόν-Μουσείο Μπενάκη. Μπορεί εκεί όποιος θέλει να πληροφορηθεί πολύ περισσότερα.

Σωκράτης Μιχ. Οικονόμου

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΤΜΗΜΑΤΑ:

✓ JUNIOR - ΜΑΘΗΤΙΚΑ ✓ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ECDL
✓ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ✓ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Υπεύθυνος Σπουδών: ΣΠΙΛΙΟΣ Ι. ΒΑΣΙΛΗΣ
Πτυχ. Εφαρμοσμένης Πληροφορικής Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Κόνιτσα, Παπαδιαμάντη 6
☎ 26550 22688 - ☎ 6977871424 - e-mail: infocenter@otenet.gr

HOTEL "ΑΩΟΣ"
RESTAURANT - BAR
ΚΩΝ. ΜΠΛΙΘΙΚΙΩΤΗΣ
1ο χιλιόμετρο εθνικής οδού Κόνιτσας - Κοζάνης
ΤΗΛ:2655022079 FAX:2655023079 ΚΟΝΙΤΣΑ
ΤΗΛ:6972440960 ΤΗΛ:6972440961
www.epirus.com/hotel-aos

Κρίση και ευκαιρίες

Το καταλαβαίνουμε όλοι πλέον πως η κρίση δεν είναι μόνο υπόθεση των άλλων αλλά έχει χτυπήσει ήδη την πόρτα μας. Η κατάνάλωση έχει μειωθεί δραματικά και μαζί της οι τζίροι των επιχειρήσεων.

Υπάρχουν δύο τρόποι να αντιμετωπισθεί η κατάσταση. Είτε κλεινόμαστε στο καβούκι μας, γκρινιάζουμε, φωνάζουμε λες και βγαίνουμε στον Αυτιά και προσπαθούμε να προστατέψουμε τα «κεκτημένα» μας, είτε καταλαβαίνουμε ότι τα πράγματα αλλάζουν και προετοιμάζουμε την μικρή μας κοινωνία για τα νέα δεδομένα.

Και φυσικά ένα από τα «κεκτημένα» μιας κωμόπολης της μεταπολίτευσης 4.000 κατοίκων είναι το στρατόπεδό της. Τα αντανakλαστικά μας χτύπησαν κόκκινο μόνο με το άκουσμα της φήμης ότι μπορεί να κλείσει. Κινητοποιήθηκαν πολίτες, πολιτικοί όλων των παρατάξεων, έπεςαν τηλέφωνα, έγιναν ψηφίσματα για κάτι το οποίο κοστίζει στο Ελληνικό Δημόσιο το πολύ 100.000 ευρώ το χρόνο - ποσό που μοιράζεται η Κόνιτσα (η οποία με πρόχειρους υπολογισμούς ξοδεύει τουλάχιστον 300.000 το χρόνο για να καπνίζουν - όπου θέλουν φυσικά- οι ενήλικοι και ανήλικοι πολίτες της, δηλαδή αν κόβαμε το κάπνισμα θα ήταν σαν να προσθέταμε 3 τουλάχιστον στρατόπεδα στην Κόνιτσα!).

Δεν λέω ότι μας κακοπέφτουν αυτά τα 100 χιλιάρικά. Όμως παραμυθιαζόμαστε ότι θα μας σώσουν τώρα που η κρίση γενικεύεται. Κατά κοινή παραδοχή το στρατόπεδο βρίσκεται σε θέση προνομιάς, που θα ζήλευε κάθε σωστός επιχειρηματίας. Ο Δήμος σήμερα πρέπει να λειτουργεί ως επιχειρηματίας με σκοπό να αυξήσει το εισόδημα των πολιτών του, να δημιουργήσει θέσεις εργασίας και να αυξήσει το μόνιμο πληθυσμό του.

Αν κάνουμε την υπόθεση ότι φεύγει το στρατόπεδο και ο χώρος παραχωρείται στο Δήμο. Ο Δήμος αποφασίζει να χτίσει 200 κατοικίες των 70 τμ με τις ανάλογες υποδομές. Με άλλα λόγια χτίζει ένα χωριό 400 κατοίκων μέσα στην πόλη με σκοπό φυσικά να το γεμίσει με κόσμο.

Για 5 μήνες το χρόνο - από Νοέμβριο ως το Μάρτιο- που είναι περίοδος καιρικά δύσκολη για την επαρχία, παραχωρεί ΔΩΡΕΑΝ αυτές τις κατοικίες σε κατοίκους χωριών που αποκλείονται από χιόνια και γενικά δεν είναι εύκολα προσβάσιμα.

Τους υπόλοιπους 7 μήνες «εισάγουμε» Ευρωπαίους συνταξιούχους! Δεν νομίζω ότι είναι δύσκολο να πείσεις 400 άτομα της τρίτης ηλικίας -τα οποία έχουν την κουλτούρα του ταξιδιού και της μετακίνησης- να μείνουν ΔΩΡΕΑΝ στην όμορφη Ελλάδα. (μάλλον είναι

πολύ πιο εύκολο από το να πείσεις έναν παππού από τους Χιονιάδες να μείνει 5 μήνες στην Κόνιτσα).

Ας δούμε τώρα και αν αξίζει τον κόπο η όλη προσπάθεια. Σε πρώτη φάση ενισχύεται η οικοδομική δραστηριότητα στην περιοχή με το χτίσιμο του συγκροτήματος και μαζί όλα τα συναφή επαγγέλματα (και φυσικά δίνουμε δουλειά σε κόσμο – Αλβανικές οικογένειες κυρίως που μας αιμοδοτούν οικονομικά τα τελευταία χρόνια).

Τα 400 αυτά άτομα εκ των πραγμάτων θα ξοδεύουν την ωραία τους σύνταξη στην Κόνιτσα (αφού θα καλύπτουν μόνοι τους τα λειτουργικά έξοδα των σπιτιών).

Η κίνηση που θα δημιουργηθεί όχι μόνο θα ενισχύσει οικονομικά τις υπάρχουσες επιχειρήσεις αλλά σίγουρα θα ωθήσει κόσμο να δημιουργήσει νέες (σας τονίζω πως οι «ξενέρωτοι» Ευρωπαίοι συνταξιούχοι σπάνια κλείνονται μέσα στο σπίτι). Έτσι είμαστε και έτοιμοι να υποδεχτούμε κόσμο που εκ των πραγμάτων θα εγκαταλείψουν τις πόλεις τα επόμενα χρόνια.

Διαφημίζουμε τον τόπο μας στο εξωτερικό και φέρνουμε κόσμο στα ξενοδοχεία μας ανέξοδα (παιδιά, συγγενείς που σίγουρα θα θέλουν να

επισκεφθούν τους δικούς τους).

Το κράτος γλιτώνει χρήματα αφού αποφεύγει το τεράστιο κόστος συντήρησης χωριών των 20 ατόμων και της πρόσβασής τους τους «δύσκολους» μήνες.

Τα γεροντάκια αισθάνονται ασφάλεια και σιγουριά ότι δεν θα πεθάνουν σαν το σκυλί στο αμπέλι άμα κάτι τους συμβεί.

Όσο για την χρηματοδότηση του όλου εγχειρήματος απ' όσο γνωρίζω το ΕΣΠΑ επιδοτεί δράσεις με 75%, ενώ το υπόλοιπο μπορεί να πεισθεί με μια λογική χρηματοοικονομική μελέτη να το δώσει το ελληνικό Δημόσιο (εδώ θα χρειασθεί ίσως και η παρέμβαση των πολιτικών μας που μπορούν να αποδείξουν ότι είναι ικανοί να κάνουν και κάτι άλλο εκτός από το να καϊδεύουν τα αυτιά του τέρατος του λαϊκισμού). Εξάλλου και το ίδιο το κράτος θα ωφεληθεί από το όλο εγχείρημα.

Ξέρω ότι η πρώτη σκέψη ακούγοντας όλα αυτά είναι «ότι δεν γίνονται αυτά εδώ», ή ότι όλο και κάποιος γνωστός μου θα κερδίσει από αυτό. Αν ξεπεράσουμε όμως τον ύφαλο της προκατάληψης, ίσως να μην είναι και τόσο κακή ιδέα.

ΘΥΜΙΟΣ ΚΥΡΤΖΟΓΛΟΥ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Διώροφο κτήριο με υπόγειο στην παλιά αγορά Κόνιτσας.
Τηλ. 26550-23325-22035 κιν. 6972349499

Η ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗ ΤΙΜΗΣΕ ΤΟΝ ΠΡΟΣΤΑΤΗ ΤΗΣ «ΑΓΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟ»

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα εορτάστηκε εφέτος στην Καστανιανή η μνήμη του πολιούχου του χωριού μας «ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ» την 6η Δεκεμβρίου. Και λέω με ιδιαίτερη λαμπρότητα διότι εκτός των άλλων, στην Θεία Λειτουργία, έλαβαν μέρος επτά ιερωμένοι (ιερείς και διάκονοι), οι οποίοι προήρχοντο από Μητροπόλεις των Αθηνών και ήρθαν στο χωριό μας για να τιμήσουν τη μνήμη του Αγίου Νικολάου και να συλλειτουργήσουν με τον εκ Καστανιανής καταγόμενο Αρχιμανδρίτη π. Νικόλαο Λιόλιο. Από νωρίς το πρωί, με την πρώτη καμπάνα, άρχισαν να προσέρχονται οι πιστοί και σύντομα γέμισε ο ναός από κόσμο. Πάνω από 100 άτομα παρευρέθηκαν στη Θεία Λειτουργία. Εψάλλει η τελετή της αρτοκλασίας, έγινε θείο κήρυγμα από τον Πανοσιολογιώτατο Αρχιμανδρίτη π. Νικόλαο Λιόλιο και με το τέλος της θείας λειτουργίας ακολούθησε η λιτάνευση της ιεράς εικόνας του Αγίου στη συνοικία «Γκάλινα». Με την επιστροφή στο ναό της ιεράς εικόνας, έλαβε χώρα μια τελετή τιμής, αγάπης και ευγνωμοσύνης από τον π. Νικόλαο Λιόλιο στο επί 40 χρόνια εφημέριο του ως άνω ιερού Ναού π. Νικόλαο Μούσιο, ο οποίος εφέτος συνταξιοδοτείται. Του προσφέρ-

θηκε επάργυρος επιστήθιος σταυρός και επιστήθιο ρολόι. Κατασυγκινημένος ο π. Νικόλαος Μούσιος ευχαρίστησε τον πανοσιολογιώτατο για τα δώρα του και διαβεβαίωσε τους χωριανούς του ότι παρότι θα συνταξιοδοτηθεί, θα υπηρετεί τον Άγιο Νικόλαο όσο οι δυνάμεις του το επιτρέπουν. Μετά την απόλυση μοιράσθηκαν σε όλους κόλλυβα, αρτοκλασία, γλυκά κ.ά., και στη συνέχεια το εκκλησιαστικό συμβούλιο του εορτάζοντος Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου παρέθεσε πλούσιο γεύμα στην αίθουσα του σχολείου σε όλο το χωριό και σε όσους άλλους παρευρέθηκαν εκεί την ημέρα αυτή.

Πριν το γεύμα ο πρόεδρος του Προοδευτικού & Πολιτιστικού Συλλόγου του χωριού μας και νεοεκλεγείς Δημοτικός Σύμβουλος του νέου Δήμου μας κ. Απόστολος Ραπακούσιος απηύθυνε σύντομο χαιρετισμό, ευχαριστώντας όλους όσους τίμησαν την εορτή του Αγίου Νικολάου και εκ μέρους του Συλλόγου προσέφερε στους δύο εορτάζοντας ιερείς του χωριού μας π. Νικόλαο Λιόλιο και π. Νικόλαο Μούσιο, από ένα καταπληκτικό λεύκωμα - ημερολόγιο 2011 με ωραιότατες φωτογραφίες και αναφορά στα εξωκλήσια του χωριού μας. Με την λήξη του γεύματος τελείωσαν οι εορταστικές εκδη-

λώσεις προς τιμήν του πολιούχου του χωριού μας Αγίου Νικολάου.

Η Καστανιανη ανέκαθεν τιμούσε με τον πρέποντα τρόπο τον προστάτη Άγιο της. Και έτσι άρμοζε άλλωστε, διότι οι Καστανιανίτες είναι άνθρωποι που τους χαρακτηρίζει η αρχοντιά, η φιλοτιμία μα προπαντός η αγάπη για το χωριό και τους ανθρώπους του. Πριν κλείσω θα ήθελα να συγχαρώ και να ευχαριστήσω και εγώ αυτούς που συνέβαλαν τα μέγιστα στην πραγματοποίηση των παραπάνω εκδηλώσεων. Αρχικώς τον Πανοσιολογιώτατο Αρχιμανδρίτη π. Νικόλαο Λιόλιο και όλους τους άλλους ιερείς και διακόνους που λάμπρυναν με την παρουσία τους τις παραπάνω εκδηλώσεις. Ακολούθως το εκκλησιαστικό συμβούλιο της ενορίας του Αγίου Νικο-

λάου και όλους όσους βοήθησαν στην ευταξία και τον καλλωπισμό του Ναού, ιδιαιτέρως όμως την «ψυχή του χωριού μας», τον αγαπητότατο εκκλησιαστικό σύμβουλο Φίλιππα Τζήμα ο οποίος ακούραστα και με πολύ μεγάλη αγάπη υπηρετεί επί πολλά χρόνια τον Ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου. Ελπίζουμε του χρόνου να μας αξιώσει ο Άγιος Νικόλαος να τον τιμήσουμε έχοντας κοντά μας και τον συντοπίτη μας ιεράρχη, Μητροπολίτη Κηφισίας, Αμαρουσίου και Ωρωπού κ. ΚΥΡΙΛΛΟ ΜΗΣΙΛΚΟΥΛΗ.

Είθε οι ευχές και οι ευλογίες του Αγίου Νικολάου να είναι πάντοτε μαζί μας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Γ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Αναμνήσεις:

Ο πάππος

Θεία έκφραση, ποιός δεν θυμάται τις θείες εκείνες μορφές των γιαγιάδων και παππούδων, τους γεννήτορες των πατριαρχικών οικογενειών, των καλών εκείνων εποχών, τότε που οι οικογένειες είχαν συνοχή, αρχές και αλληλεγγύη. Ο πάππος αρχηγός της οικογένειας, προστάτης με την καλώς νοουμένην αυστηρότητα, άξιος τιμονιέρης στις χαρές και τις φουρτούνες της ζωής. Βέβαια και σήμερα υπάρχουν οικογένειες με συνοχή, αλλά οι ανάγκες της ζωής και της παγκοσμιοποίησης, εξανάγκης αλλοίωσαν τις παραδόσεις.

- Αλήθεια, όλοι μας δεν έχουμε αισθανθεί τώρα που γυρίζουμε στα χωριά μας, πόσο παγερή είναι η ατμόσφαιρα των σπιτιών μας, όταν ανοίγουμε τις αυλόπορτες και λείπει το χαμόγελο του πάππου και η ζεστή αγκαλιά της καλοσυνάτης γιαγιάς, αλλά και ο καφενές του χωριού δεν έχει το χρώμα της εποχής εκείνης, που οι παραδοσιακοί μας γέροντες ενέπνεαν εμπιστοσύνη, με τα υπέρ και τα κατά.

- Οι παραδοσιακοί γάμοι, τα πανηγύρια με τον παραδοσιακό πρωτόγνωρο εκείνο τρόπο, δεν αντικαθίστανται παρά τις φιλότιμες προσπάθειες των νέων γενεών, γιατί εκείνοι γλεντούσαν με την ψυχή τους και με μια ταμουζάνα ρακή ξημέρωναν στο μεσοχώρι. Και η εκκλησία του χωριού είχε άλλη χάρη με τους δημογέροντες παππούδες στα στασίδια του κυρίως Ναού και τις γιαγιάδες στο γυναικωνίτη. Καθυστερημένες αντιλήψεις; «Όχι βέβαια σεβα-

σμός και αξιοπρέπεια.

- Θυμάμαι αμυδρά, αλλά και ξεκάθαρα, στο στασίδι κάτω από τον Άμβωνα τον γέροντα εκείνο που στα παιδικά μου μάτια, φάνταζε «ΤΙΤΑΝΑΣ» ψηλός, γεροδεμένος με την παραδοσιακή δίμιτη στολή του, την κάπα του, τα τσαρούχια και τις παράξενες ριχτές κάλτσες, οι οποίες κάλυπταν και εξωτερικά τα τσαρούχια. Ο γέροντας εκείνος ήταν ο πάππος Θύμιος ο γεννήτορας της μεγάλης οικογένειας των Βουρδουκαίων. Με περηφάνια ο εγγονός του Θύμιος, διηγείται τα κατορθώματά του, και θέλω να πιστεύω ότι κληρονόμησε πολλά από τα χαρίσματά του. Τακτικά με το Θύμιο συζητάμε για τη γενιά των ανθρώπων εκείνων και μου έλυσε μια απορία για το δικό μου παππού τον Γεώργιο Καραγιάννη. Προβληματίστηκα πώς είναι δυνατόν και ρώτησα τον Θύμιο πώς αυτές οι πέτρινες καρούτες με τον τεράστιο όγκο μεταφέρθηκαν και τοποθετήθηκαν στις βρύσες του χωριού «ΣΩΛΗΝΑ» κάτω Μαχαλά και «ΜΕΣΟ-

ΧΩΡΙ», που χρηματοδότησε ο παππούς μου.

- Α! να σου πω, τότε που έγιναν τα έργα με λεφτά του παππού σου την 10ετία του 1910-1911 όλοι οι άνδρες του χωριού δούλευαν σ' αυτά. Ο παππούς μου τότε νέος άνδρας συμμετείχε και αφού πελέκησαν τις καρούτες στις ρεματιές του ποταμού, είχαν πρόβλημα πώς θα μεταφερθούν οι ογκόλιθοι αυτοί. Τότε ο παππούς μου μπήκε στη μέση και τους είπε: κάντε πέρα ρε, γονάτισε και δέκα άνδρες σήκωσαν την καρούτα, την τοποθέτησαν στις τετράγωνα πλάτες του και ο γίγαντας εκείνος, με σταθερά βήματα ανέβηκε την ανηφόρα για το μεσοχώρι.

- Τους ανθρώπους της εποχής εκείνης καθήκον μας και υποχρέωση είναι, τουλάχιστον να σεβόμαστε την μνήμη τους ευλαβικά: Είναι έτσι όμως...

- Ο πάππος Θύμιος δεν ήταν ο μοναδικός, θυμάμαι όλους εκείνους τους γέροντες με την νοημοσύνη που τους διέκρινε. Πραγματικά φιλόσοφοι: δεν θα αναφερθώ σε καθ' ένα από αυτούς. Όλοι έχουμε τον πάππο μας και νοσταλγικά τον θυμόμαστε.

- Μια που έγινε λόγος για τον Γεώργιο Καραγιάννη, θα γράψω λίγα λόγια για να θυμούνται οι παλιοί και να μάθουν οι νέοι. Ο ξεχασμένος αυτός γέροντας, τότε που το χιλιάριο ήταν μία περιουσία, διέθεσε 400 και πλέον χιλιάδες «χρυσά λεφτά» της Εθνικής Τράπεζας Γεωργίου Σταύρου. Προίκισε ορφανές, έφερε το νερό από τις πηγές του ποταμού, με σύγχρονο δίκτυο στο μεσοχώρι και στον Κάτω Μαχαλά, με τις γνωστές πέτρινες καρούτες που αναφέραμε: Χρηματοδότησε τα πέτρινα γεφύρια της Κλεισούρας

Μπούσι και Αν Νικόλα, έργο του ο πέτρινος ναός του Αν-Νικόλα και το Νεκροταφείο. Χρηματοδότησε με 120.000 χρυσές δραχμές τον αγώνα της Κοινότητας κατά της τότε κοινότητας Κόνιτσας, που διεκδικούσε το μισό Πεκλάρι, φέρνοντας επίσημα χρυσόβουλλα από το Τούρκικο Υποθηκοφυλάκιο της Κωνσταντινούπολης-τριάντα χρυσόβουλλα-συμβόλαια με αγοροπωλησίες Πεκλαριτών από Τούρκους στις περιοχές ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΑΦΙ, ΣΚΙΚΑ, ΒΟΥΡΒΑΛΙΑ, ΚΑΙ-ΣΑΡΗ κλπ. Πρώτο Χρυσόβουλλο-Συμβόλαιο το 1215 (τούρκικο ημερολόγιο).

- Το Πεκλάρι τότε ενωμένο εθριάμβευσε με την οριστική και αμετάκλητη απόφαση του Εφετείου Κέρκυρας και καθόρισε σύνορα νομικά αδιασάλευτα, που ατυχώς και σήμερα αφελώς μερικοί αμφισβητούν.

- Ας θυμηθούν όσοι ξεχνούν, ότι η ξεθωριασμένη μαρμαρίνη πλάκα στη βρύση στο Μεσοχώρι αναφέρει:

- «ΦΙΛΟΤΙΜΩ ΔΑΠΑΝΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ 1911»

- Ο χρόνος μπορεί να ξεθωριάζει τα πάντα, την μνήμη μας όμως για τους ευεργέτες μας δεν πρέπει να την ξεθωριάζει τίποτε.

- «ΑΛΗΘΕΙΑ» από το θάνατο του ευεργέτη μας μέχρι σήμερα τα εκάστοτε Κοινοτικά Συμβούλια, τι έπραξαν για την μνήμη του ανδρός εκείνου. Ας ονομαστεί τουλάχιστον ο δρόμος από το σπίτι που γεννήθηκε μέχρι τον Αν-Νικόλα σε «ΛΕΩΦΟΡΟ ΑΝΑΠΑΥΣΕΩΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ», για να διερωτώνται οι νέοι και να τους πληροφορούν οι παλιότεροι.

ΚΩΣΤΑΣ Γ. ΚΙΤΣΙΟΣ

Η Χορωδία

Το βράδυ της 23ης Δεκέμβρη πραγματοποιήθηκε εκδήλωση της χορωδίας του Πνευμ. Κέντρου του Δήμου με κάλαντα από όλες τις περιοχές της χώρας.

Ο δάσκαλος κ. Χρ. Οικονόμου και τα μέλη της χορωδίας απέδωσαν με άρτιο τρόπο τα ποικίλα τραγούδια και καταχειροκροτήθηκαν από τους ακροατές που απόλαυσαν με κατανύξη - θα λέγαμε- από την αρχή ως το τέλος την όμορφη εκδήλωση.

Όπως είναι γνωστό, η χορωδία λειτουργεί από αρκετά χρόνια και έχει κά-

νει εμφανίσεις και σε διάφορες πόλεις της χώρας, εκτός από τις πολλές εκδηλώσεις στην Κόνιτσα.

Νομίζουμε ότι η νέα Δημ. Αρχή θα πρέπει να την αναβαθμίσει πιο πολύ ενισχύοντας οικονομικά, αλλά και με περισσότερα μέλη γιατί προβάλλεται η Κόνιτσα με την παρουσία της. Και οι κάτοικοι καλά θα κάνουν να συμμετέχουν στις εκδηλώσεις μαζικά γιατί έτσι ενθαρρύνουν τους χορωδούς να συνεχίσουν την προσφορά τους που γίνεται χωρίς κανένα οικονομικό όφελος, παρά μόνο από το μεράκι για το τραγούδι και την τοπική παράδοση.

Σ.Τ.

ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟ ΕΝ ΔΡΑΣΕΙ

Υπο του υποστρατήγου εα ΙΩΑΝΝΗ ΔΑΦΝΗ

Εκεί, απέναντι από το στενό της Σαλαμίνας όπου το 480 π.Χ. ανακόπηκε η Περσική λαίλαπα του Ξέρξη, εκεί όπου η θαλάσσια αύρα και το κύμα συναντώνται με το θρόισμα των πεύκων σε μια αρμονική συνύπαρξη, εκεί στη Ν. Πέραμο όπου τα αγέρωχα πεύκα προσφέρουν ομπρέλα στο υπαίθριο Μουσείο των πυροβόλων, - αψευδείς μάρτυρες της ζωντανής ιστορίας του Έθνους από τα κανόνια Σνάιντερ-Δαγκλής του Μπιζανίου μέχρι τα σύγχρονα οπλικά συστήματα - εκεί στο εξωραϊσμένο και γραφικό περιβάλλον της Σχολής Πυροβολικού, οι συγκεντρωθέντες βετεράνοι και οι νεώτεροι πυροβολητές, μαζί με την ανώτατη Πολιτική και Στρατιωτική ηγεσία, εόρτασαν την 4-12-2010 τη μνήμη της προστάτιδας του Πυροβολικού Αγίας Βαρβάρας. Η εκδήλωση για την Αγία Βαρβάρα που γίνεται κάθε χρόνο στον ίδιο χώρο αλλά και σε όλα τα Στρατόπεδα

Πυροβολικού, θεωρείται ως μια κορυφαία δραστηριότητα του συγκεκριμένου όπλου, αφού δίνεται η ευκαιρία στους παριστάμενους να υμνήσουν την Αγία για την αυταπάρνησή της όταν κλήθηκε να απαρνηθεί τον Χριστιανισμό και να δοξάσουν τους πεσόντες πυροβολητές που με τη θυσία τους στους αγώνες του έθνους χάρισαν ελευθερία στις επερχόμενες γενεές. Ο αρχηγός ΓΕΣ αντιστράτηγος Φ. Φράγκος στην ημερησία διαταγή του προς πυροβολητές έδωσε το σίγμα του χρονικού της Αγίας Βαρβάρας, στεκόμενος ιδιαιτέρως στον συμβολισμό που έχει για τους πυροβολητές το σκηνικό της θυσίας της.

Ο Υπουργός Εθνικής Αμύνης Ε. Βενιζέλος σε σύντομο χαιρετισμό του μίλησε με λίαν επαινετικά λόγια για τα στελέχη και το προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων και για το αξιόμαχο του Στρατού.

@ccountant

Λάμπας Μάκης
Λογιστικά - Φοροτεχνικά

Αριστοτέλους 38 • 501 00 ΚΟΖΑΝΗ
Τηλ. 24610 49955 - Fax: 24610 49966 • Κιν.: 6942 411090
e-mail: lappmez@otenet.gr

ΗΛΙΑΣ Β. ΚΟΥΚΕΣΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Α.Π.Θ.

Σ. ΜΑΝΑΡΗ 2
ΙΩΑΝΝΙΝΑ
Τ.Κ. 453 33

ΤΗΛ.: 26510 77585
ΚΙΝ.: 6932 430093
e-mail: ikoyk@otenet.gr

Αποκαΐδια

Νά'ναι, λέει, σούρουπο, χειμώνας, προς το βράδυ, νά'ναι
το τζάκι πυρωμένο, φλόγες να ξεπηδούν απ' τα αναμμένα ξύλα
και το παλιό ραδιόφωνο να «κλαίει» με παράπονο βαρύ, για ό,τι
κάθηκε, για ό,τι δεν ευόδωσε ο Χρόνος...

Κι έξω ν' αρχίζει να χιονίζει, καθώς η νύχτα απαλά σκεπάζει όλον τον τόπο...

Το σπίτι με μιας λάμπας να φωτίζεται τη φέξη και οι σκιές
απ' τις ανταύγειες του τζακιού, στις κάμαρες τους τοίχους σχήματα
αξεδιάλυτα να φτιάχνουν κι έξω βαριά να πχούν τα βήματα
στη νύχτα των ξωμάχων...

Νά'ναι...

Δεκέμβρης μήνας των ψυχών κι η στράτα άδεια.

Κι αυτός, με χιόνι στα μαλλιά του, μα πιο πολύ μες στην ψυχή του,
να κάθεται στην κόχη μοναχός.

Ν' ανοίγει την παλιά καπνοσακούλα- κιτρινωμένα δάχτυλα
απ' τη νικοτίνη να πιάνουν τον καπνό και να τον στρίβουν,
τσιγάρο σέρτικο, βαρύ, σε τσιγαρόχαρτο λευκό, και σαν και τη νύχτα.
Ντουμάνι ν' ανεβαίνει ο καπνός προς τις γρεντιές, αέρας να
φυσά απ' τις χαραμάδες, στις άδειες κάμαρες να ορμά, τη σκόνη
των καιρών να στροβιλίζει.

Κι αυτός στη κόβολη μπροστά, στ' αποκαΐδια, μια φλόγα
να κοιτά μ' επιμονή, ώπου φωτιά τρανή να γίνει, τη μνήμη να κορώσει...
Το'να παιδί στην ξενιτιά: «Θα πάω να δω πώς είν' εκεί» είπε,
κι έμεινε για πάντα.

Δυο-τρεις επιστολές αρχή-αρχή «υγείαν έχω το αυτό επιθυμώ και δι' υμᾶς...»,
και κανα - δυο εμβάσματα για λάδι, για καπνό και για αλεύρι.

Κι ύστερα μια μεγάλη σιωπή. Κι ο ταχυδρόμος κάθηκε στις στράτες...

Τ' άλλο παιδί, η κόρη του, σε άλλη ξενιτιά «τρώει ψωμί» προς το
Μοριά μακριά, στις Τσακωνιάς τα μέρη, νύφη μικρή στα δεκαεφτά,
με το τσαπί τα νιάτα της να κλαίει.

Κι η άλλη, η σύντροφός του στη ζωή, στην αγκαλιά τ' Αρχάγγελου, πέντ' - έξι χρόνια τώρα

Αυτός μονάχος μ' αποκούμπι το Ντορή, το γέρικο αλογό του
και το σκυλί λαγωνικό στα νιάτα του τρανό.

Και να θυμάται δύσκολα κυνήγια, με λάσπες, με βροχές μες σε πυκνά ρουμάνια
και σε κάμπους.

Με το ρακί ματαβαλμένο και βαρύ και με το σέρτικο στο χέρι,
για να περάσει η νύχτα η δύσκολη, της μοναξιάς που αντέχει...

Τάσος Κανάτσος

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Για την αποτροπή της συρρίκνωσης της Κόνιτσας

Βρισκόμαστε ήδη στην τελική ευθεία της έναρξης της λειτουργίας του νέου Δήμου και ενώ γίνονται προσπάθειες για μια ομαλή μετάβαση από τον "Καποδίστρια" στον "Καλλικράτη" και το μυαλό μας είναι επικεντρωμένο στο σχεδιασμό για την οργάνωση του νέου μας Δήμου, έρχονται στα αυτιά μας πληροφορίες που αποσπούν την προσοχή μας αλλά αν αληθεύουν θα ανακόψουν και την αναπτυξιακή προοπτική του τόπου μας.

Οι πληροφορίες έχουν να κάνουν με το κλείσιμο του 583 Τάγματος Πεζικού, του Μεθοριακού Σταθμού Μέρτζιανης, του Αγροτικού Κτηνιατρείου Κόνιτσας και της ΔΟΥ Κόνιτσας.

Η περιοχή της Κόνιτσας απομονωμένη οδικά και γεωγραφικά μακράν της Εγνατίας και της Ιόνιας οδού, με όλο το Δυτικό της τμήμα σύνορο με την Αλβανία, απειλείται με παντελή ερήμωση.

Το κλείσιμο των υπηρεσιών οδηγεί αλυσιδωτά στο κλείσιμο των σχολείων,

των καταστημάτων και ως ντόμινο παρασύρει ολόκληρο τον κοινωνικό ιστό μιας ζωντανής ως σήμερα περιοχής.

Οι δεσμεύσεις μας για υποστήριξη και ανάπτυξη της αγροτικής μας οικονομίας, της ανάπτυξης της διασυνοριακής συνεργασίας, οργάνωσης και ανάπτυξης της τοπικής μας οικονομίας πέφτουν στο κενό.

Αναρωτιέται κανείς, αξίζει να είναι Δήμαρχος σε μια υπό ερήμωση περιοχή;

Είμαστε αποφασισμένοι να μη δεχτούμε το κλείσιμο των υπηρεσιών που λειτουργούν στην περιοχή μας και συμβάλλουν στην τόνωση της τοπικής μας οικονομίας και καλούμε τους αρμόδιους να το ξανασκεφτούν. Επίσης, καλούμε τους πολίτες της Κόνιτσας να είναι σε εγρήγορση, ώστε να αντιδράσουμε και να ανατρέψουμε την περαιτέρω ερήμωση της περιοχής μας.

Ο νεοεκλεγείς Δήμαρχος
Παναγιώτης Γαργάλας

ΕΡΜΙΟΝΗ ΝΤΕΝΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Πανεπιστημίου 13 - 3ος όροφος
Τηλ. 2103625483
Τηλ. Fax: 2107293910

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ε. ΤΣΙΛΙΦΗΣ
ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Επιστημονικός Συνεργάτης
Α Παιδιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών
Νοσοκομείο Παιδών «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»

ΙΑΤΡΕΙΟ:
Σεφοζλή Γενιζέλου 1 • Δάφνη
2ος Όροφος

ΤΗΛ.: 210 9750155
ΚΙΝ.: 6932581314

Η ΖΩΗ ΓΡΑΦΕΙ ΕΥΘΥΜΑ

Ο γιατρός

Κάποτε στο νοσοκομείο της Κόνιτσας, τότε που γιατρός ήταν ο αείμνηστος Βανδέρας, ήρθε μια γερόντισσα απ' το χωριό για να την εξετάσει.

- Κοίτα, της λέει ο γιατρός, δεν είσαι και τόσο καλά. Να κάτσεις εδώ στο νοσοκομείο, ώπου να γίνεις καλά και μετά να πας στο χωριό. (Τότε το νοσοκομείο είχε και κρεβάτια).

- Δεν κάθομαι, γιατρέ, θα γυρίσω στο χωριό.

- Ακούς τι σ' λέω εγώ; Να κάτσεις εδώ.

- Όχι δεν κάθομαι, επέμενε η γριά.

- Καλά, της λέει τότε ο γιατρός, άμα γυρίσεις στο χωριό, κανόνισε πρώτα με τον παπά.

Ο Λάμπρος γαμπρός

(Διήγηση Δημητρίου Τσούβαλη)

Ο Λάμπρος, ο Φουρλίδας απ' την Πυρσόγιαννη, δούλευε κι αυτός κάποτε, μαζί με τους μαστόρους στην Πάτρα. Ήταν και σε ηλικία γάμου κι ήθελε να πάρει μικρή και όμορφη.

Οι άλλοι μαστόροι ήθελαν κι αυτοί να τον νοικοκυρέψουν και του βρήκαν μια νύφη εκεί στην Πάτρα, ψυχοκόρη στο σπίτι κάποιου δικηγόρου.

Τον έντυσαν το Λάμπρο, τον έφτιαξαν γαμπρό και τον πάνε στο σπίτι, όπου δούλευε το κορίτσι, για τ' αρραβωνιάσματα.

Έκατσε ο γαμπρός κι η συνοδεία του, έφαγαν, ήπιαν μαζί με τους συμπεθέρους.

Έγιναν και τ' αρραβωνιάσματα.

Αργά κίνησαν να φύγουν. Ευχήθηκαν καλά στέφανα, χαιρετίστηκαν και αφού βγήκαν έξω, λέει ο Λάμπρος στους άλλους μαστόρους:

- Πάμε τώρα, γιατί μου είπαν και κάπ' αλλού για νύφ'.

Ο κούκος

(Διήγηση Αχιλλέα Τσούβαλη)

Παλιά στο σχολείο της Πυρσόγιαννης ο δάσκαλος ρώτησε τα παιδιά, αν άκουσαν τον κούκο. Ρωτάει και τη Λένη.

- Εσύ Λέν' τον άκουσες τον κούκο;

- Τον άκουσα, δάσκαλε.

- Πού τον άκουσες, Λέν';

- Στο κελί, στον πλάτανο, δάσκαλε.

- Και πώς έκανε;

- Γκιον-γκιον-γκιον, δάσκαλε.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΤΣΟΥΒΑΛΗ

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΕΣ

ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ «Ο ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ»

Η Αδελφότητα «ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ» στη διάρκεια της δεκαετούς λειτουργίας και δράσης της, με την ηθική και οικονομική συμπαράσταση των μελών της, την αρωγή του Δήμου Κόνιτσας, τα τρία (3) πρώτα χρόνια, και κυρίως με το πάθος, την αγάπη, τη δραστηριότητα και τη μαχητικότητα των μελών των Δ.Σ. της κατάφερε και πέτυχε με στοχευμένες και μεθοδικές ενέργειες και πρωτοβουλίες, να παράξει ένα σημαντικό έργο, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην αναβάθμιση των συνθηκών και της ποιότητας της ζωής των κατοίκων του χωριού μας, εκτελώντας προς τούτο αποκλειστικά έργα χρηστικά και έργα στοιχειώδους υποδομής. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Ίδρυση Λειτουργία Τράπεζας Αίματος.

- Επισκευές Ανακαινίσεις: Αίθουσας, Γραφείου, Τουαλετών, Δημοτικού Σχολείου.

- Ίδρυση-Εξοπλισμός αξιοπρεπούς Ιατρείου.

- Ανέγερση Μνημείου περιόδου 1940-1944 (παραμένει ημιτελές)

- Αγορά μηχανημάτων για τη δωρεάν ψηφιακή λειτουργία τεσσάρων ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών.

- Τοποθέτηση ξύλινων κατασκευών σε πανοραμικές θέσεις.

- Κατασκευή πέτρινης παραδοσιακής

βρύσης.

- Αντιπλημμυρικό έργο.

- Παράσταση θεάτρου

- Καθαρισμός Κοινοτικών χώρων.

- Οργάνωση διεξαγωγής δύο (2) παραδοσιακών εκδηλώσεων στο χωριό και πολλά άλλα.

Εκφράζουμε τη μεγάλη ικανοποίησή μας για τη θετική ανταπόκριση της οποίας έτυχε το έργο μας. Το γεγονός αυτό σαφέστατα μας τονώνει ηθικά να συνεχίσουμε πιο έντονα την προσπάθειά μας, επιδιώκοντας να εξασφαλίσουμε στη γενέτειρά μας, όσα της στερησαν μέχρι τώρα οι κεντρικές εξουσίες, στις οποίες τώρα προσβλέπουμε με την ελπίδα και την απαίτηση, ότι θα τύχουμε επιτέλους της γενναιοδωρης, συνεχούς και αμέριστης συμπαράστασης και αρωγής τους στο έργο μας, το οποίο μέχρι στιγμής βασίζεται αποκλειστικά και μόνο στις συνδρομές των μελών της, ώστε επιτέλους το χωριό μας να αποκτήσει όσα δικαιούται και του ανήκουν.

Η Διοικούσα επιτροπή
Λύρας Δημήτριος
Ρουβάλης Χρήστος
Πλατής Ηλίας

ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΔΩΝ

Πεύκα αιωνόβια, πλούσια καταπράσινη βλάστηση, υψόμετρο 1.200 μέτρα.

Είναι το πάρκο του Αγίου Αθανασίου και η βεράντα των Πάδων. Το όνειρο των πατεράδων και παππούδων μας: «Πάμε στον Άγιο Αθανάσιο για δροσιά, καθαρό αέρα και να πιούμε νερό από την δροσερή βρύση, την βρύση την παραδοσιακή την κιλιотραγουδισμένη. Μέσα σ' αυτήν την ομορφιά υπάρχει το εκκλησάκι του Αγίου Αθανασίου (δίπλα στα ΜΕΣΑΙΪΚΑ). Καθώς βρίσκεσαι δίπλα της έρχεται στο μυαλό το ποίημα του ποιητή:

«Εἰς τὸ βουνὸ ψηλὰ ἐκεῖ
εἶναι ἐκκλησιά ἐρημικὴ
τὸ σήμαντρό της δὲν χτυπᾷ
δὲν ἔχει ψάλτη οὐτέ παπὰ
ἐνὰ πέτρινο σταυρὸ ἔχει στολίδι μοναχό
τὸ ἐκκλησάκι τὸ φτωχό
καὶ ὁ διαβάτης που περνᾷ στέκεται
καὶ τὸ προσκυνᾷ
καὶ με εὐλάβεια πολλή
τὸν πολῦτιμο σταυρο φιλεῖ».

Σ' αυτήν την βεράντα του χωριού οι πατεράδες και οι παππούδες μας το διασκεδάζαν κατά καιρούς έστηναν χορούς με όργανα, έψηναν αρνάκια και έλεγαν «ότε παρήλθον οι χρόνοι εκείνοι» η ζωή «ως άνθος μαραίνεται και ως όναρ παρέρχεται». Τούτον το χρόνο τον καλό, τον άλλο ποιος τον ξέρει για ζούμε, για πεθαίνουμε για σ' άλλον κόσμο πάμε. Έβλεπες στο πρόσωπό τους να καθρεφτίζεται η χαρά της ζωής και του έρωτα.

Αυτό το εκκλησάκι και τα σιάδια επί χρόνια τα εξυπηρετούσε η Σεβάσμια, εγώ την λέω ΑΡΧΟΝΤΙΣΑΣ, η ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΠΙΤΤΑ μια καλοσυνάτη γιαγιούλα που ζούσε με τα ζώα της (γίδια-αγελάδες) και καλλιεργούσε τα λίγα χωραφάκια.

Πάντα με το χαμόγελο και πάντα πρόθυμη ό,τι είχε να το προσφέρει στους άλλους, καλοσυνάτη με άπειρη αγάπη υποδεχόταν τον κάθε επισκέπτη.

Ήταν όμως και μια χρυσή γειτονιά που ζούσαμε όλοι με αγάπη, έτρεχε ο καθένας μας στις χαρές και λύπες. Στην καρδιά του καθενός βασιλευε η αγάπη, δεν υπήρχε φθόνος, κακία ήταν ξένη λέξη σ' αυτή την γειτονιά.

Σήμερα όμως Ας ΕΛΠΙΣΟΥΜΕ

Αυτό το πάρκο διάλεξαν και οι πατεράδες και μανάδες μας να φωτογραφηθούν το έτος 1936 «ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΑΙΔΙΑ» ΑΙΩΝΙΑ Η ΜΝΗΜΗ

Από αριστερά: Μεσσής Στέργιος του Ιωάννου
Μεσσή Σουλτάνα, Μεσσή Ευαγία
Μεσσής Στέργιος του Αθανασίου
Μεσσή Σοφία & Αναστασία του Στεργίου

Επιστολή

Κόνιτσα 26-11-2010

Προς
Τον Αξ/μο Σωτήρη Τουφίδη
εκδότη του περιοδικού ΚΟΝΙΤΣΑ
Ενταύθα

Παρακαλώ να δημοσιεύσετε στο περιοδικό Κόνιτσα ότι ο Ευγένιος Χούσος πράγματι εκτοπίσθηκε για πολιτικούς λόγους όταν έγινε το κίνημα του ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ, καθόσον ήταν παράγοντας του κινήματος στην Επαρχία μας με πολλή έντονη δράση από τους αντίθετους κυβερνητικούς και όχι εκεί που τον συμπεριέλαβε το περιοδικό στη σελίδα 396 του τεύχους 154.

Πιθανόν ο μακαρίτης Αναστάσιος Ευθυμίου για δικούς του λόγους, ίσως ιδεολογικούς, τον τοποθέτησε στα σταχυολογήματά του σε σημείο ανάρμοστο ή προφανώς από παρεξήγηση, καθόσον ο πατέρας μου ήτο συνήγορος των κτηνοτρόφων Ζδράβου-Τσουμάνη κ.λ.π. κατά διάφορα χρονικά διαστήματα διαφόρων υποθέσεων. Αυτή ήταν η δουλειά του.

Όλα τα παραπάνω αναφέρονται για να μάθουν να μην ξεχνούν την αλήθεια οι Μεγάλοι, ώστε να μαθαίνουν από αυτή οι Νεώτεροι.

Ευχαριστώ για την φιλοξενία
ANNA ΧΟΥΣΟΥ

ΓΙΑ ΤΟΝ κ. ΝΟΜΑΡΧΗ

Αισθάνομαι βαθύτατη υποχρέωση και χαρά να συγχαρώ δημόσια την εκλογή του Νομάρχη μας κ. Αλέξανδρου Κακριμάνη ως του πρώτου Περιφερειάρχη Ηπείρου.

Κύριε Νομάρχη,

Η εκλογή σας ως Περιφερειάρχη Ηπείρου, είναι η έμπρακτη απόδειξη των πολιτών της Ηπείρου ότι ξέρουν να κρίνουν, να εκτιμούν και να εμπιστεύονται ανθρώπους με ήθος, ανιδιοτέλεια και εργατικότητα.

Οι πολίτες ήξεραν ότι είστε ο μόνος που γνωρίζει τα προβλήματα της Ηπείρου, ο μόνος που μπορεί να δώσει λύσεις και προοπτική στην Ήπειρο, ο μόνος που δεν ξεχωρίσατε τους ανθρώπους γιατί η πόρτα του γραφείου σας ήταν πάντα ανοιχτή για όλους.

Δεν θα ξεχάσω ότι στις ελάχιστες φορές που χρειάστηκε να έρθω στο γραφείο σας στη Νομαρχία για ζητήματα της Βούρμπιανης η πόρτα του γραφείου σας ήταν πάντα ανοιχτή, όπως επίσης δεν θα ξεχάσω την ευγνωμοσύνη μιας κυρίας που συνάντησα στο διάδρομο και μονολογούσε ότι όχι μόνο της είπατε «καλημέρα σας», αλλά και ότι την οδηγήσατε εσείς ο ίδιος στην αρμόδια υπηρεσία για να λύσει το πρόβλημα της.

Πώς μπορώ επίσης να ξεχάσω την άριστη συνεργασία σας με το Δήμαρχο

Μαστοροχωρίων Κοσμά Σδούκο για την επίλυση των προβλημάτων του Δήμου μας.

Σας εύχομαι από τα βάθη της καρδιάς μου να είστε πάντα ευτυχισμένος και υγιής και εσείς και η οικογένειά σας για να ανταποκριθείτε στο μεγάλο έργο που έχετε αναλάβει.

Με πολλή εκτίμηση και αγάπη
Η Πρόεδρος του Τ.Σ Βούρμπιανης
Μαστοροχωρίων

ΛΕΥΚΟΘΕΑ ΓΕΩΡΓΑΚΗ

Αγαπητοί Κοντοχωριανοί

Αετομηλισιώτες

Σας χαιρετούμε θερμά

Είμαι συνδρομητής της Εφημερίδας «Αετομηλίτσα» και χαίρομαι που γράφετε πολλά και καλά πράγματα για το χωριό σας.

Στην εφημερίδα Ιουλίου-Αυγούστου-Σεπτεμβρίου 2010 γράφετε ένα θέμα για τους «Δροσοπηγιώτες καλλιτέχνες». Το διάβασα και επειδή κατάγομαι από το Πληκάτι, γνωρίζω πολύ καλά την ιστορία της Μπελκαμένης, σήμερα Δροσοπηγή, όπως και της Νεγοβάνης, σήμερα Φλάμπουρο, τα δύο χωριά που ανοίκουν στο Νομό Φλώρινης. Σας στέλνω ένα άρθρο για την ιστορία των δυο χωριών και εξηγούμαι ότι οι κάτοικοι της Δροσοπηγής δεν ήταν μόνο από το Ντέντισκο. Οι κάτοικοι των χωριών αυτών οι περισσότεροι κατάγονταν από το χωριό Πληκάτι.

Σας υπενθυμίζω πως τον καιρό εκεί-

νο τα γύρω χωριά είχαν συνεργασία. Θυμάμαι πολλούς μαστόρους από το χωριό μου (όπως και ο πατέρας μου Θαλής Ζιώγας) που δουλεύανε στο Ντέντισκο (έτσι ήταν η παλιά ονομασία) και έχω γνωρίσει τον αγαπητό μου φίλο Ταμουτσέλη Σταύρο (που ζει στην Αμερική) που μου έλεγε ότι ο πατέρας του ήταν από το Πληκάτι και η μάνα του από το Ντέντισκο - μιλούσε βλάχικα και αρβανίτικα.

Με φιλική αγάπη και σεβασμό
ΑΝΤΩΝΙΟΣ Θ ΖΙΩΓΑΣ

Ανοιχτή επιστολή

Εξοχότατε κύριε. Πρωθυπουργέ της Ελλάδας,

Όπως πολύ καλύτερα εμού γνωρίζετε, η Κόνιτσα είναι η Πόλη που τελείωσαν οι πόλεμοι της Ελλάδας. Σύσσωμη η Κόνιτσα και τα χωριά της οποτεδήποτε χρειάστηκε μέχρι και το 1950, έδωσαν τα πάντα σ' αυτό που λέμε όλοι σήμερα Πατρίδα. Κάναμε υπομονή και περιμέναμε, και περιμένουμε, ότι κάποτε η Πατρίδα θα επιτελέσει έστω και εν μέρει το χρέος της προς την Κόνιτσα.

Αντ' αυτού από πληροφορίες που γιγαντώνονται μέρα με τη μέρα, συμπεραίνουμε ότι πάει να συντελεστεί ακόμη ένα έγκλημα εις βάρος της περιοχής μας.

Ζήσαμε και γεράσαμε με ένα όνειρο, η Εγνατία Οδός να περάσει από την Κόνιτσα. Η Εγνατία ολοκληρώθηκε και η Κόνιτσα έμεινε απ' έξω. Τις συνέπειες

τις ζούμε μέρα με τη μέρα. Και έρχομαι στο σήμερα. Λέγεται έντονα ότι επίκειται το κλείσιμο και η απομάκρυνση από την περιοχή των παρακάτω υπηρεσιών:

1. Δ.Ο.Υ Κόνιτσας
2. Τελωνείο Μέρτζιανης
3. 583 Τ.Π Κόνιτσας
4. Κτηνιατρείο
5. Γραφείο ΙΚΑ Κόνιτσας

Αν έτσι νοείται η αποκέντρωση, αν αυτό σώσει την οικονομία της Πατρίδας μας και τους αγρότες της Κηφισιάς και του Κολωνακίου, εμείς οι Κονιτσιώτες θα υποστούμε τις τεράστιες συνέπειες αυτής της εγκληματικής ενέργειας, αφού όμως πρώτα οι ιθύνοντες πείσουν τους εαυτούς τους και εμάς ότι πράττουν το σωστό.

Εξοχότατε κύριε Πρωθυπουργέ, εκφράζοντας τα αισθήματα όλων των δημοτών, σας παρακαλώ, έστω και την ύστατη τούτη στιγμή να εξαντλήσετε την επιρροή σας ώστε να ματαιωθούν εν τη γενέσει τους αυτές οι άδικες σκέψεις - αποφάσεις.

Αν και ο χρόνος της δημαρχιακής μου θητείας εξαντλείται, και παρά το γεγονός ότι ο λαός της Κόνιτσας με εξέλεξε με 63%, σας γνωρίζω ότι δεν θα διστάσω να υποβάλω την παραίτηση μου ως Δήμαρχος, καθώς δεν θέλω να συνδέσω το όνομα μου με ένα τέτοιο έγκλημα.

Με σεβασμό
Ο Δήμαρχος Κόνιτσας
ΧΑΡΑΛ. ΕΞΑΡΧΟΥ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ

Αγαπητοί Συμπατριώτες και φίλοι,

Χρόνια Πολλά και Καλή Χρονιά.

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου απεφάσισε κι αυτήν την χρονιά να γίνει η κοπή της Πρωτοχρονιάτικης πίτας, σε φιλική ατμόσφαιρα, στο ξενοδοχείο STANLEY (Πλατεία Καραϊσκάκη), την Κυριακή 23/01/2011 και ώρα 10:30 π.μ. στον ένατο όροφο.

Σας προσκαλούμε να συνεορτάσουμε την υποδοχή του νέου έτους στην καθιερωμένη εκδήλωση του αγαπημένου μας Συνδέσμου. Η παρουσία όλων των εν Αθήναις Βουρμπιανιτών τονώνει και γεμίζει με χαρά και ευδοκία για περαιτέρω συναντήσεις.

Ταυτοχρόνως δε, η ανταλλαγή ευχών μεταξύ συμπατριωτών θα ενδυναμώσει και θα εμπνεύσει και πάλι για μια νέα και αισιόδοξη δημιουργικότητα, τόσο τα μέλη του Συνδέσμου όσο και όσους αγαπούν το όμορφο χωριό μας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΝΤΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΛΗΔΑ ΣΩΤΗΡΙΟΥ

ΣΧΟΛΙΑ

«Κάλλιον το προλαμβάνειν»

Με τις πολλές βροχές που είχαμε το Νοέμβρη και Δεκέμβρη φέτος, χόρτασε η γη, ξεχειλίσαν τα ποτάμια, πλημμύρισαν χωράφια και σπίτια σε διάφορα μέρη της περιοχής μας. Σε κάποια χωριά μάλιστα από τις κατολισθήσεις παρασύρθηκαν και σπίτια.

Ακόμα και η νεοκατασκευασθείσα Εγνατία έγινε αδιάβατη από τα νερά που δεν εύρισκαν διεξοδο. Συνηθίσαμε, μετά από κάθε φυσική καταστροφή, να τα βάζουμε με τον κακό καιρό.

Δηλαδή δε φταίει η πολιτεία που ανέχεται τον εργολάβο να κάνει άχρηστα έργα, τον επιβλέποντα μηχανικό που κάνει στραβά μάτια στις κακοτεχνίες αλλά φταίει ο κακός καιρός.

Δε φταίνε οι κάτοικοι χωριών και πόλεων που φτιάχνουν σπίτια, επιχειρήσεις κ.ά. σε ρέματα, ακροποταμιές και σε φλυσχογενή εδάφη, ούτε και ο καθένας από μας τους απλούς πολίτες που βλέπουμε φρεάτια σκεπασμένα και δε μας «καίγεται καρφί».

Πάντα δικαιολογούμαστε από τον κακό καιρό και το χειρότερο είναι ότι μόλις περάσει το κακό τα λησμονούμε όλα και δεν κάνουμε τίποτε για βελτίωση, ώσπου να ξανάρθει το κακό και να κλαίμε πάλι τη μοίρα μας.

Είναι κοινή διαπίστωση ότι η πρόληψη κοστίζει λιγότερο από τη θεραπεία και όμως εμείς δεν βάζουμε μυαλό.

Ας ελπίσουμε να γίνει... κανένα

θαύμα ν' αλλάξουμε νοοτροπία και να μην ξαναγράψουμε τα ίδια και του χρόνου...

Σ.Τ.

«Δυστυχώς επωχεύσαμε»

Ποιός το περίμενε ότι μετά από εκατόν τόσα χρόνια να επαναλάβουν οι σοφοί κυβερνήτες μας τη γνωστή φράση του Χαρ. Τρικούπη;

Να που τα κατάφεραν να χρεοκοπήσουν τη χώρα μας φέρνοντας κηδεμόνες από την Ευρώπη να μας νοικοκυρέψουν, με τ' αζημίωτο.

Μας έφτασαν στο σημείο να μας χλευάζουν οι Γερμανοί με κάποια Μέρκελ, αυτοί που μας κατέστρεψαν και δε μας δίνουν ούτε τα κλεμμένα αλλά ούτε και τα αναγκαστικά δάνεια που άρπαξαν τον καιρό της κατοχής.

Μας έστειλαν τώρα, ως άλλους Βαυαρούς του Όθωνα, τον Στρος Καν και τον Ολι Ρεν να μας κυβερνήσουν υποταγμένους στο ΔΝΤ που δίνει με το ένα χέρι πέντε και παίρνει με το άλλο δέκα.

Τους έφεραν ακόμα και στη Βουλή να μας κάνουν και μαθήματα πώς να μας θεραπεύσουν ως καλοί γιατροί από την «ασθένεια».

Μας θύμισαν τον Παπαδόπουλο με τον ασθενή «επί της κλίνης» κ.λ.

Τέλος πάντων δεν υπάρχει φιλότιμο, ούτε πατριωτισμός σ' αυτόν τον έρημο τόπο;

Από το «Εμείς» που λέει ο μεγάλος Μακρυγιάννης, φτάσαμε στο «Εγώ».

Οι πρόγονοί μας θυσίασαν ζωές και περιουσίες για να γίνουμε κράτος. Γιατί δεν παίρνουν οι κυβερνήσεις τα κλεμμένα από τους καιροσκόπους; Πού είναι οι νεόπλουτοι Ρωμιοί, η Εκκλησία και γενικά όσοι έχουν το χρήμα να μας ξεχρεώσουν και να μην έχουμε ανάγκη τους γύπες του ΔΝΤ;

Μας δίνουν δάνειο οι «φιλεύσπλαγχοι» Γερμανοί και εκτός από τους μεγάλους τόκους, μας τα παίρνουν διπλά με τις εξαγωγές όπλων και μηχανημάτων. Θα ξυπνήσουμε άραγε καμιά φορά πριν μας υποδουλώσουν τελείως;

Σ.Τ.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Με πολλές βροχές ήρθε ο φετινός Νοέμβρης, δυσκολεύοντας τους καλαμποκοπαραγωγούς στη συλλογή του καρπού.

- Αυτή την εποχή γίνεται η απόσπαση για την παραγωγή του τσίπουρου. Από παλιά αυτή η διαδικασία έγινε έθιμο πλέον και παίρνει πανηγυρικό χαρακτήρα με μεζεδάκια και παραδοσιακή μουσική πολλές φορές.

- Εν όψει των δημ. εκλογών της 14/11 ο αγώνας των υποψηφίων εντείνεται με ομιλίες, διανομή φυλλαδίων, εγκάρδιες χαιρετούρες και .. χάιδεμα στις πλάτες των ψηφοφόρων...

- Ήρεμα ψήφισαν στις 7/11 οι Κονιτσιώτες τους 4 συνδυασμούς για το νέο Δήμαρχο και τον περιφερειάρχη. (Τα αποτελέσματα σε άλλη σελ.).

- Επειδή κανένας συνδυασμός δεν πήρε το ποσοστό, όπως ορίζει ο Νόμος, η ψηφοφορία επαναλήφτηκε την επόμενη Κυριακή (14/11) με μεγάλη αποχή ψηφοφόρων από την κάλπη.

Στις 17/11 ημέρα μνήμης για τα γεγονότα του Πολυτεχνείου, έγιναν στα σχολεία ομιλίες, απαγγελίες ποιημάτων κ.λ.

- Στις 21/11 γιορτάστηκε στη Μολυβδοσκεπάστη η ημέρα των Ενόπλων Δυνάμεων με Δοξολογία, επιμνημόσυνη δέηση υπέρ των πεσόντων και μικρή δεξίωση.

- Την ίδια μέρα έγινε και το καθιερωμένο ετήσιο μνημόσυνο στη Βίγλα Γεροπλάτανου για τους πεσόντες Αιτωλοακαρνάνες στις 17/11/1940. Κάθε χρόνο την εκδήλωση τιμούν με την παρουσία τους, εκτός από τις τοπικές αρχές και τους κατοίκους των γύρω χωριών, πολλοί Αιτωλοακαρνάνες που καταφτάνουν με 4-5 λεωφορεία.

- Πολλές βροχές και χιόνια στα βουνά (πάνω από τα 1.800 μ.) είχαμε την τελευταία εβδομάδα του Νοέμβρη.

Αλλά και ο Δεκέμβρης μας ήρθε με περισσότερες βροχές κάνοντας τα ποτάμια να ξεχειλίζουν και με πολλές κατολισθήσεις σε φλυσχογενή εδάφη.

- Στις 10/12 με πρωτοβουλία του Εμποροεπαγγελματικού Συλλόγου Κόνιτσας πραγματοποιήθηκε συγκέντρωση με την συμμετοχή πολλών κατοίκων για να εκφράσουν την αντίθεσή τους για τα μέτρα που σχεδιάζει η Κυβέρνηση.

Σύμφωνα με πληροφορίες, μελετά-

ται η αποχώρηση των διαφόρων υπηρεσιών (583 τ.π., Εφορία κ.ά.) από την Κόνιτσα στα Γιάννινα.

Οι κάτοικοι είναι αναστατοι και αποφασίστηκε να απευθυνθούν πρώτα στις Αρχές και στη συνέχεια να αντιδράσουν δυναμικά αν δεν εισακουστούν. Ήδη συγκεντρώνονται υπογραφές.

- Μετά από πολλές βροχές καιρός ήταν να μας έρθουν και τα χιόνια. Χιονισε στις 13-15-16-18 και μέσα στην Κόνιτσα 5 εκ.

- Στις 20/12 έγινε η απονομή του Εριφιλείου Επάθλου για 13η φορά από το γιο του Δημ. Κούσιου Κων/νου, στην αίθουσα του Δημαρχείου. Φέτος δόθηκε στο Νικόδημο Γ. Καλλιντέρη που συγκέντρωσε τη μεγαλύτερη βαθμολογία.

- Το ξενοδοχείο «Γεφύρι» οργάνωσε στις 19/12 γιορτή με μουσική και Σμυρναϊκό τραγούδι.

- Ο Συμπατριώτης μας Νίκος Φασούλης από το Κεφαλοχώρι εκλέχτηκε πρόεδρος του Ε.Κ. Ιωαννίνων.

Τους ευχόμαστε «καλή δύναμη» στα νέα του καθήκοντα.

- Εγκρίθηκε η ένταξη της Πράξης «Αντικατάσταση εσωτερικού δικτύου ύδρευσης Κόνιτσας» στο Επείχειρησιακό πρόγραμμα «Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας - Ηπείρου 2007-2013».

- Στις 24-26-/12 στην αίθουσα του «Κούσειου Εκθεσιακού Κέντρου» (Κόνιτσα) πραγματοποιήθηκε έκθεση με θέματα: Τέχνη της πέτρας σε άλλη διάσταση.

Ζωγραφική-Ξυλογλυπτική-Αγιογραφία-Λιθογλυπτική-Fused-glas- Felt Κετσές.

- Αν θέλεις να μάθεις την πραγματικότητα και την ιστορική αλήθεια μακράν από στρεβλώσεις και παρποϊήσεις -παραπληνήσεις, πληκτρολόγησε στο INTERNET το παρακάτω site και μέσα από τις 160 σελίδες θα σου λυθούν όλες οι απορίες για το παρελθόν, το σήμερα και το μέλλον.

- Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς ο «Αϊ Βασίλης» στην κεντρική πλατεία της Κόνιτσας μοίρασε δώρα στα μικρά παιδιά.

Από το Δήμο

Στις 22/12 έγινε η ορκωμοσία του νεοεκλεγέντος Δημάρχου κ. Παν. Γαργάλα, των Δημ. Συμβούλων και των Προέδρων Δημ. Κοινοτήτων στην αίθουσα του Δημαρχείου.

Ο νέος Δήμαρχος διάβασε την εγκύκλιο του Υπουργείου για το νέο Νόμο «Καλλικράτη» μίλησε για λίγο στην κατάμεστη αίθουσα και κατόπιν μίλησε ο απερχόμενος Δήμαρχος Χαρ. Εξάρχου και οι άλλοι υποψήφιοι Δήμαρχοι των τριών συνδυασμών κ.κ. Ανδρ. Παπασπύρου, Νικ. Εξάρχου και Νικ. Μπουζάκης.

Όλοι μίλησαν με ενωτικό πνεύμα εκφράζοντας τη θέληση για σύμπνοια και καλή συνεργασία για το καλό του τόπου στους δύσκολους καιρούς που περνάμε.

- Ευχαριστούμε τους γιατρούς και το προσωπικό του Κέντρου Υγείας Κόνιτσας που συμπαραστάθηκαν στην κόρη μας Γιαννούλα μετά το τροχαίο ατύχημα.

Οι γονείς της Γεώργιος και Μαρία Κολόκα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

Ο Θεόδωρος Πίτσικας και η Μαρίνα Καλύβα απέκτησαν στην Αθήνα αγοράκι στις 12/12/10.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ:

Στις 2/10 ο Χριστόδουλος Παπαφώτης και η Αμαλία Χ. Ζούκη βάφτισαν στην Αθήνα το κοριτσάκι τους. Όνομα Χαραλαμπία.

- Στις 23/10 ο Θεόδωρος Βαρουξής και η Αλέκα Χ. Ζούκη βάφτισαν στην Αθήνα το κοριτσάκι τους. Όνομα Μελίνα.

Ο παππούς Χρήστος και η γιαγιά Χαραλαμπία τους εύχονται να τους ζήσουν.

ΓΑΜΟΙ:

Στις 12/12 έγιναν στη Θεσ/νίκη οι γάμοι του Ευστρατίου Χατζηστεφάνου και της Ανθής Π. Νάτση (από τη Λαγ-

κάδα). Ακολούθως βάφτισαν το αγοράκι τους με το όνομα Αναστάσιος και έγινε γλέντι με παραδοσιακή μουσική στο κέντρο της Θεσ/νίκης.

ΑΠΕΒΙΩΣΑΝ:

Στις 19/10 απεβίωσε στην Αθήνα η Μάρθα Μάλιακα, ετών 72.

- Στις 28/10 στην Κόνιτσα ο Χαράλαμπος Βαγενάς ετών 80.

- Ο Δημήτριος Κούλιας, ετών 70, στην Κόνιτσα.

- Την 1/11 στην Κόνιτσα ο Κω/νος Νίτσας ετών 65.

- Στις 2/11 ο Μιχαήλ Σπανός, ετών 77 στην Κόνιτσα.

- Στις 19/11 η Άννα Ζώτου, ετών 89, στην Κόνιτσα.

- Στις 20/11 η Βασιλική Παναγιώτου, ετών 79, στην Αθήνα.

- Στις 28/11 ο Αχιλλέας Τασιούλας, ετών 79, στην Κόνιτσα.

- Στις 30/11 η Αντιγόνη Λασπονίκου, ετών 78, στο Μοναστήρι Κόνιτσας.

- Στις 12/12 η Μελοπομένη Ζιώγα, ετών 81, στο Μοναστήρι.

- Στις 17/12 ο Φώτιος Τρινασλάν, ετών 75, στην Κόνιτσα.

- Στις 24/12 ο Πέτρος Παπανικολάου, ετών 69, στην Ηλιόρραχη.

- Στις 29/12 η Καλλιρρόη Παΐσιου, ετών 72 στην Κόνιτσα.

- Στις 29/12 η Ευφροσύνη Πορφυρίου, ετών 85 στην Κόνιτσα.

† ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΡΕΜΠΕΛΗΣ (1927-2010)

«Θαρρεῖν χρὴ περί τῆ εαυτοῦ ψυχῆ ἄνδρα, ὅστις ἐν τῷ βίῳ ...τας περί το μανθάνειν ἡδονάς ἐσπούδασε καὶ ἐκόσμησε τὴν ψυχὴν οὐκ ἀλλοτρίῳ ἀλλὰ τῷ αὐτῆς κόσμῳ, σωφροσύνη τε καὶ δικαιοσύνη καὶ ἀνδρεία καὶ ἐλευθερία καὶ γε ἀληθεία».

«Πρέπει να έχει θάρρος για την τύχη της ψυχῆς του ο άνθρωπος εκείνος που στη ζωή του ενδιαφέρθηκε για τις απολαύσεις της μαθήσεως και στόλισε την ψυχή του όχι με ξένα αλλά με τα δικά της στολίδια, τη σωφροσύνη δηλ. και τη δικαιοσύνη και την ανδρεία και την ελευθερία και (προπάντων) την αλήθεια».

(Πλάτωνος Φαίδων Π 4ε)

Με αυτά τα λόγια του Σωκράτη προς το μαθητή του Σιμμία, εκεί στη φυλακή, καθώς κλεισμένος περίμενε να πιεί το κώνειο, απευθύνομαι Νίκο σ' εσένα, το φίλο και συνάδελφο στο ακριτικό Γυμνάσιο της Κόνιτσας που μαζί σου έζησα τέσσερα χρόνια, γεμάτα αγάπη και στοργή προς τα παιδιά της περιοχής εκείνης που πάσχισαν με κάθε τρόπο να σπουδάσουν, παρ' όλη τους τη φτώχεια, για να γίνουν καλύτεροι άνθρωποι. Και γιατί ανέτρεξα στον Φαίδωνα του Πλάτωνος; Ποιος είναι ο λόγος; Γιατί διαπίστωσα από την τετραετή εκείνη επαφή και συνεργασία μαζί σου ότι λάτρευες την αρχαία ελληνική γραμματεία, ότι τους αρχαίους συγγραφείς τους «έπαιζες στα δάχτυλά σου»! Δεν μπορώ να ξεχάσω ποτέ, ακόμη και τώρα, ύστερα από τόσα χρόνια, ότι απάγ-

γελλες ολόκληρα «κατεβατά» από αυτούς, στίχους από την Ήλιδα και την Οδύσσεια και καθόλου λιγότερο από τους τραγικούς μας ποιητές, τον Αισχύλο και Ευριπίδη και τον θεολογούντα στα κείμενά του Σοφοκλή, χωρίς τούτο να σημαίνει ότι υστερούσες στην απομνημόνευση κειμένων των αρχαίων ιστορικών Ηροδότου και Ξενοφώντα και προπάντων εκείνου του αξεπέραστου, μοναδικού με τις δημηγορίες του Θουκυδίδη. Ήσουν, φίλτατε Νίκο, δεινός ελληνιστής. Αλλά τι λέγω; αστοχώ. Όχι! δεινός. Και μόνο ελληνιστής; Τόλμησες να τα βάλεις με τους καθηγητές μας Καλτσουνάκη και Σκάσση από τις στήλες της «Καθημερινής», αποδεικνύοντας ότι στις «Ικέδες» του Ευριπίδη πρωταγωνιστής δεν είναι ο χορός, όπως ισχυρίζονταν εκείνοι, αλλά ο Δαναός.

Να, λοιπόν, γιατί σε θαύμαζα για την αρχαιομάθειά σου, για τα τόσα γραψίματά σου προς τον «Αθηναίο» της «Καθημερινής». Και γιατί να μην το πω; Με παρέσυρες κι εμένα στην αλληλογραφία με αυτόν, την τόσο ενδιαφέρουσα και λίαν διδακτική.

Αλλά δεν μπορώ να κρατηθώ αποκαλύπτοντας και μιαν άλλη ξεχωριστή ιδιότητά σου, που δεν την ήξερα. Και ποια είναι αυτή; Ότι ήσουν και φοβερός λατινιστής. Κρατώ στο αρχείο μου ολόκληρο το γράμμα σου, τριών σελίδων, γραμμένο στις 15.Χ11.2002, μετά την απώλεια του παιδιού σου Χρήστου σε άπταιστα λατινικά, ένα γράμμα που με άφησε άναυδο. Δεν το πίστευα. Και το κρατώ γιατί στο τέλος έγραψες: Post scriptum. Oro te ut teneas hanc epistolam meam, scriptam Latine, in

memoriam amici tui. (Υστερόγραφο. Σε παρακαλώ να κρατάς αυτή την επιστολή μου, γραμμένη λατινικά, στη μνήμη του φίλου σου). Ναι, φίλε, Νίκο, την κρατώ και μάλιστα για όσα λες λατινικά για την απώλεια του παλικαριού σου, ολόκληρου λεβέντη, του Χρήστου σου. Σου απάντησα κι εγώ γράφοντας και λίγα λατινικά. Τι να τα κάνουμε τώρα; Δεν βρίσκω το αντίγραφό μου. Δεν πειράζει, «εξ όνυχος τον λέοντα».

Αυτός ήταν ο Νίκος Ρεμπέλης. Φιλολόγος από τους λίγους. Αμφιβάλλω αν σήμερα υπάρχουν τέτοιοι φιλόλογοι. Και αυτά βέβαια όλα για τον επιστήμονα Ρεμπέλη στον τομέα της μάθησης και διδασκαλίας. Η διδασκαλία του ήταν το κάτι άλλο. Ήξερε να γοητεύει, να αιχμαλωτίζει, να συναρπάζει τους μαθητές του. Και αυτά ως διδάσκαλος. Ως άνθρωπος πάντοτε μετρημένος σε όλες του τις εκδηλώσεις, σεμνός, σοβαρός, διακριτικός και πάντοτε επιβλητικός. Οι μαθητές ήξεραν πολύ καλά τον πλούτο των γνώσεών του και φρόντιζαν πάντοτε να είναι επιφυλακτικοί στις απαντήσεις τους μήπως και υποπέσουν σε κάποιο λάθος.

Όταν έφτασα στην Κόνιτσα ως νέος καθηγητής το Σεπτέμβριο του 1957, ήταν ο πρώτος από τους καθηγητές που με πλησίασε, δίνοντας μου θάρρος για τη νέα μου εγκατάσταση και οι συζητήσεις μας στους διάφορους περιπάτους που κάναμε μαζί ήταν συνεχώς σχετικοί με το σχολείο και τους μαθητές και πάντοτε για θέματα φιλολογικά, λογοτεχνικά, εκπαιδευτικά. Φίλτατε Νίκο, φιλόλογε και συγγραφέα εξαιρετικό.

Κρατώ τα βιβλία σου: «Ιστορία της Βούρμπιανης» που συνέγραψες μαζί με το Βασ. Δημάρατο, ένα βιβλίο αξιόλογο με το πλού-

σιο περιεχόμενο του για την ιστορία και λαογραφία του χωριού, καθώς επίσης και τα «Ανάλεκτα, γλωσσικά, φιλολογικά, αρχαιογνωστικά κλπ.», βιβλίο σπουδαιότατο για το επιστημονικό του βάρος. Το βιβλίο αυτό, με την ευκαιρία της νεκρολογίας μου αυτής, συνιστώ εκθύμως να τυπωθεί με νέα τυπογραφική εμφάνιση και ένα απαραίτητο ευρετήριο προσώπων και πραγμάτων (index) για να είναι πιο εύχρηστο, διότι τα θέματα του, πολυτιμότητα, πολλά θα προσφέρουν όχι μόνο σε φιλόλογους, αλλά και στον καθένα που «φύσει του ειδέναι ορέγεται».

Αθάνατε, μακάριε, βαθυστόχαστε, σχολαστική Ρεμπέλη, αγαπητέ εν Χριστώ αδελφέ μου, εύχομαι μετά την εκδημία σου εις «χώραν ζώντων», ευρισκόμενος προ «του υποποδίου των ποδών του Κυρίου» να δέσσει υπέρ πάντων ημών των αναξίων και αμαρτωλών, ώστε κι εμείς να αξιωθούμε να βρεθούμε κοντά στον Κύριο, εκεί, όπου δεν υπάρχει «πόνος ή λύπη ή στεναγμός, αλλά ζωή ατελεύτητος». Αιώνία σου η μνήμη!

ΧΡΗΣΤΟΣ Γ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ
Φιλολόγος - Ιστορικός

* * *

† Νικόλαος Ρεμπέλης ο άνθρωπος, ο καθηγητής, ο συγγραφέας

Διάβασα με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και με βαριά την καρδιά μου, τον μετακείμενο του κ. Χρήστου Ανδρεάδη, για τον αξιοσέβαστο και αξέχαστο καθηγητή και άνθρωπο, τον κ. Νικόλαο Ρεμπέλη.

Τυχάνει να είμαι και εγώ ένας πρώην μαθητής του και ένας θαυμαστής αυτού του ωραίου ανθρώπου που έφυγε από κοντά

μας τόσο γρήγορα, αλλά είμαι σίγουρος ότι εκεί που βρίσκεται τώρα, εξακολουθεί να διδάσκει και να γαλουχεί και τις ψυχές των συγκατοίκων του εις τον παράδεισο του κυρίου.

Ο Νίκος Ρεμπέλης για εμάς τα παιδιά της επαρχίας, τα φτωχά παιδιά της Κόνιτσας, που είχαμε την τιμή και την ευκαιρία να τον έχουμε καθηγητή τότε στις δύσκολες εποχές της δεκαετίας του '50 με την προσωπικότητά του, το ιδιαίτερο ανάστημά του, την αγάπη του προς όλους που προσπαθούσαμε να μορφωθούμε υπό δύσκολες συνθήκες επιβίωσης, ήταν και παραμένει να είναι μια εικόνα ενός επιστήμονα και ενός «δάσκαλου» που μένει για πάντα ζωντανή και ανεξίτηλος στις μνήμες μας, γεμάτη σεβασμό και αγάπη.

Έχουν περάσει 50 χρόνια από τότε που εγώ τελείωσα το γυμνάσιο στην Κόνιτσα και πήρα τον δρόμο της ξενιτιάς αναζητώντας καινούργιους ορίζοντες και καινούργια ζωή.

Κάθε φορά που κατέβαινα στην Ελλάδα προσπαθούσα να επικοινωνήσω μαζί του και να μαθαίνω τα νέα από την Ήπειρο, τα Γιάννινα, την Κόνιτσα και την Βόρειο Ήπειρο. Διάβαζα πάντοτε τα τόσο εμπεριστατωμένα άρθρα του στον «Πρωινό Λόγο» και τα έκανα αντίγραφα και τα έστελνα και σε άλλους φίλους για να μαθαίνουν. Να μαθαίνουν και να γαλουχούνται στον Ελληνικό πολιτισμό, την Ελληνική κουλτούρα και την Ηπειρωτική και Βορειοηπειρωτική ιστορία από τον καλύτερο συγγραφέα, από τον καλύτερο Έλληνα και τον καλύτερο Ηπειρώτη. Ο Νίκος Ρεμπέλης δεν ήταν μονάχα καθηγητής και συγγραφέας. Ήταν πάνω απ' όλα άνθρωπος. Ήταν απίθανος

σύζυγος και πατέρας. Ήταν βοηθός και συμπαραστάτης των φτωχών και των αδυνάτων παιδιών της επαρχίας Κόνιτσας. Αυτό το γνωρίζω και το πιστεύω διότι ήμουν ένα από αυτά τα παιδιά.

Δεν θα ξεχάσω ποτέ όσο ζω την παραμονή του γάμου του με την πεντάμορφη Άννα που η τάξη μου με διάλεξε να μεταφέρω μια μεγάλη ανθοδέσμη στο σπίτι του με τις ευχές και την αγάπη όλων των συμμαθητών μου.

Δεν θα ξεχάσω ποτέ την τελευταία φορά που τον είδα στην Αθήνα το καλοκαίρι του 1990 όταν κάναμε το μεγάλο συλλαλητήριο στα προπύλαια του Πανεπιστημίου και αντιπροσώπευσα την Πανηπειρωτική Ομοσπονδία Αμερικής, Καναδά και Αυστραλίας. Μετά την ομιλία μου με περιμένει στα σκαλιά της εξέδρας για να με συγχαρεί και να με αγκαλιάσει και με μάτια δακρυσμένα «ένιωσα πολύ περήφανος που σε είχα μαθητή μου». Αγαπημένε μου κύριε καθηγητά. Δεν φαντάζεσθε πόσο περήφανο με κάνατε εμένα εσείς με την καλοσύνη σας, με την αγάπη σας και με τον τρόπο διδασκαλίας σας.

Νομίζω ότι αντιπροσωπεύω όλα τα παιδιά του Γυμνασίου της Κόνιτσας λέγοντάς σας: «Σας ευχαριστούμε για ό,τι κάνατε για εμάς, ευχαριστούμε για την διάπλαση του χαρακτήρα μας που τόσο πολύ επηρέασε και ευχόμαστε να είναι ελαφρύ το χόμα που σας σκέπασε. Στην Άννα και τα παιδιά σου τα πιο θερμά συλλυπητήρια. Με άπειρο σεβασμό και αγάπη.

Δημήτριος Τσούμπανος
Από την Αγία Παρασκευή Κονίτσας
και πολίτης Βοστώνης Αμερικής

† ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ στον Γ. Παππά από τον Κοσμά Σδούκο-Δήμαρχο Μαστοροχωρίων

Αγαππτε κουμπάρε, αγαππτε μπάρ-
μπα Γιώργο,

Σε μένα έλαχε ο κλήρος, εκ μέρους
της συζύγου σου Κυράτσως, των παι-
διών σου Αφροδίτης, Ιφιγένειας, Αχιλ-
λέα και Παναγιώτη, των γαμπρών σου,
της νύφης σου και των εγγονιών σου,
εκ μέρους των λοιπών συγγενών, των
φίλων, των συγχωριανών να είμαι εγώ
αυτός που θα σε αποχαιρετήσκει για
τελευταία φορά

Δύσκολη αποστολή και επώδυνη.
Μεγάλη η θλίψη, η οδύνη και ο πόνος
της ψυχής. Γιατί δεν μπορεί να πιστέψει
κανείς, παρά την ηλικία σου, ότι έφυγε
από κοντά μας ένας άνθρωπος ακέ-
ραιος, ειλικρινής και γνήσιος, Γιατί με
την απλότητα του χαρακτήρα σου και το
φιλότιμό σου, με ηπιότητα και με αξιο-
πρέπεια, με την ανθρωπιά σου, πιν ευ-
γένειά σου, με τα ωραία συναισθήματα
σου, κατάφερες να κερδίσεις την αγάπη
και την καθολική εκτίμηση όχι μόνο των
κατοίκων του μικρού μας χωριού, αλλά
και των εκατοντάδων ίσως και χιλιάδων
φίλων σου στην ευρύτερη περιοχή της
Κόνιτσας αλλά και στην Αθήνα όπου
δραστηριοποιήθηκε επαγγελματικά.

Με την προκοπή, την σεμνότητα την
τιμιότητα και τη σύνεση που σε χαρα-
κτήριζε ανάθρεψες και μόρφωσες τέσ-
σερα υπέροχα παιδιά, τα οποία σε έκα-
ναν ιδιαίτερα περήφανο με τις επιδό-

σεις τους στα σχολεία και στα πανεπι-
στήμια που φοίτησαν, με την κοινωνική
και την επαγγελματική τους καταξίωση.
Ο πόνος τους είναι πολύ μεγάλος, όπως
και όλων μας.

Υπάρχει όμως για όλους μας μια
παρηγοριά. Για τη γυναίκα σου Κυρά-
τσω ότι ήταν η σύντροφος ενός σπου-
δαίου ανθρώπου.

Πα τα παιδιά σου Αφροδίτη, Ιφιγέ-
νεια, Αχιλλέα και Παναγιώτη ότι ήταν
παιδιά ενός δίκαιου, άξιου πατέρα και
οικογενειάρχη, ενός ανθρώπου της
προσφοράς, του αγώνα, της κοινωνικής
δικαιοσύνης, με πίστη και αφοσίωση
στις ιδέες του, ανιδιοτελή και φιλάν-
θρωπου.

Και για μας τους υπόλοιπους που
θρηνούμε μαζί τους ότι είχαμε ένα χω-
ριανό, ένα φίλο, ένα συγγενή, έναν
άνθρωπο που ήταν υπόδειγμα συζύγου
και πατέρα.

Η αγαπημένη γη του χωριού μας,
που τόσο λάτρενες, σε δέχεται σήμερα
στα σπλάχνα της, μόνιμο κάτοικο για
όλα τα χρόνια που θα έρθουν. Πέρασες
στην αιωνιότητα, έτσι ήσυχα και ταπεινά
όπως έζησες και πορεύεσαι περήφανα
τούτη τη στιγμή για τη στερνή σου κατοι-
κία, αφήνοντας πίσω μόνο φίλους.

Θα λείπεις από κοντά μας, αλλά
είμαι σίγουρος ότι θα μας παρακολου-
θείς όλους από ψηλά.

Θα παρακολουθείς τη σύζυγο σου
να καθοδηγεί και ως πατέρας πλέον και
ως μάνα, τα παιδιά σας και τα εγγόνια
σας και εσύ θα αισθάνεσαι διπλή αγάπη
για όλους.

Θα παρακολουθείς τα παιδιά σου να
προοδεύουν και συνεχώς να καταξιώ-
νονται στην επαγγελματική τους και την
κοινωνική τους ζωή, και να αναφέρουν
με υπερηφάνεια το όνομα σου.

Θα παρακολουθείς τα εγγόνια σου
να γίνονται καινούργιοι επιστήμονες,

άνθρωποι της κοινωνικής προσφοράς.

Να είσαι σίγουρος ότι όλοι μας θα
σε θυμούμαστε με πολύ καμάρι. Η μορ-
φή σου, το μειλίχιο ύφος σου και ο κα-
λός σου λόγος θα μείνουν πάντοτε στη
μνήμη όλων μας.

Εκεί στις ουράνιες μονές σου αγα-
ππτε κουμπάρε μπάρμπα-Γιώργο να
προσεύχεσαι για μας.

Ο Θεός ας αναπαύσει την ψυχή σου
και ας είναι το ευλογημένο χώμα που
θα σε αγκαλιάσει σε λίγο.

† ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ στον Δημήτρη Παπαθεμιστοκλέους

Τα προτερήματα
του Μήτσιου (ελατ-
τώματα δεν είχε) τα
περιέγραφα όταν
ήταν στη ζωή. Η
μεγαλοψυχία του
ήταν απέραντη και
αγκάλιαζε όλους. Το
μίσος ήταν άγνωστο ακόμη και σαν λέξη.
Με αγάπη μιλούσε για όλους και η πα-
ρουσία του στην κοινωνία αξιοζήλευτη. Η
θέση του στους επιτρόπους της εκκλησίας
του Αγίου Νικολάου, σεβάσμια. Μέσα
μου τον είχα κατατάξει ως μου επιτραπεί η
έκφραση στους ζωντανούς Αγίους.
Έφηβοι, περάσαμε μαζί ατελείωτες ώρες,
όταν είχε ερωτευθεί την σύζυγό του Φανή
και ήθελε να μου μιλάει συνέχεια για
κείνη, που στην αρχή για αρκετό καιρό,
δεν ανταποκρινόταν στην γεμάτη φλόγα
αγάπη του. Με την επιμονή του την κέρ-
δισε. Σπάνια έζησαν τόσο λατρεία από

τους άνδρες τους, γυναίκες σαν τη Φανή,
με την οποία δημιούργησε μια υπο-
δειγματική οικογένεια με δυο παιδιά.
Όταν νέοι περιδιαβαίναμε τα δρομάκια
της Κόνιτσας, η παρέα, που ήταν κι αυτός
μαζί μας και τραγουδούσαμε τα βράδια,
τραγούδια της αγάπης, εκείνος τα ένοιω-
θε περισσότερο απ' όλους και στον κάθε
στίχο οραματιζόταν από το «κάντα σκάλες
τα μαλλιά σου» τα μαλλιά της Φανίτσας,
απ' το «νοσοκόμα μου ωραία», εδώ κι αν
δεν έβγαζε όλο του το είναι για τη νοσο-
κόμα του Φανή. Τα πολλά δεν τα αγά-
πησες Μήτσιο, ήθελες λίγα όσο για να
βολεύεσαι, γι' αυτό και γώ με λίγα θα
κλείσω και θα ευχηθώ στους απογόνους,
να πάρουν τα μισά από τους γονείς τους
και να είναι βέβαιοι ότι η εκτίμηση του
κόσμου θα περισσεύει.

Ο αδελφικός σου φίλος
ΠΕΤΡΟΣ ΘΩΜΑ ΜΠΟΥΝΑΣ

ΜΝΗΜΕΣ:

Στη μνήμη της πολυαγαπημένης μας μητέρας Αντιγόνης Λασπονίκου, 78 ετών, που απεβίωσε στις 30/11 / 2010 στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο χωριό Μοναστήρι, τα παιδιά της προσφέρουν 100 ευρώ στο περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ». Ας είναι ελαφρύ το χώμα της αγαπημένης της γης, που τη σκέπασε και ας απαυαυτεί εν ειρήνη.

• Στη μνήμη του Γεωργίου Μπουζούλα που απεβίωσε στην Εξοχή στις 11/10, η σύζυγός του Χριστίνα προσφέρει στο περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ» το ποσό

των 40 ευρώ.

• Στη μνήμη της Ευφροσύνης Πορφυρίου που έφυγε από τη ζωή στις 29/12/10, τα παιδιά της Ουρανία και Βαγγέλης, προσφέρουν στο περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ» το ποσό των 100 ευρώ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε θερμά όσους μας συμπαράσταντο καθ' οιονδήποτε τρόπο στο βαρύ πένθος μας για το θάνατο του συζύγου μου και πατρός μας ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΡΕΜΠΕΛΗ.

Άννα Ρεμπέλη
Λάμπρος & Αννίτα Ρεμπέλη
Ιάσωνας ο εγγονός.

Καλησπέρα σας,

Σας ενημερώνουμε ότι πριν λίγο καιρό ο Σύλλογος της Οξυάς "Ο Άγιος Νικόλαος" κυκλοφόρησε σε όμορφη κασετίνα ένα διπλό DVD.

Το 1ο DVD περιέχει τα δράματα της εκδήλωσης του Αύγουστου 2009 στο χωριό με θέμα "Νόστιμον Ήμαρ" και το 2ο DVD περιλαμβάνει χορούς σκοπούς και τραγούδια από προηγούμενες εκδηλώσεις μας καθώς και το γλέντι του 2007 στο πλαίσιο των 100 χρόνων από την Ίδρυση του Συλλόγου της Οξυάς.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να το προμηθευτείτε, συνδράμοντας - ουσιαστικά κατ' αυτόν τον τρόπο - στο έργο του Συλλόγου, στείλτε e-mail (απαντητικό ή στο info@oxya.gr) και θα επικοινωνήσουν οι αρμόδιοι του Συλλόγου για τα περαιτέρω.

Klazos@nbg.gr, dimzoyki@yahoo.gr, stambouli_m@yahoo.gr, nickpapachristos@yahoo.gr
Το κόστος του 2πλου DVD είναι 20? .

Με εκτίμηση Η Ομάδα της Ιστοσελίδας

† Περηνφάνια στη γειτονιά των Αγγέλων...

Σε κάθε απώλεια ο πόνος της ανθρώπινης ψυχής είναι συνήθως ανείπωτος .

Είναι εκείνες οι στιγμές που το βλέμμα συναντά στο σήμερα τη μεγαλοπρέπεια της ύπαρξης και ο νους αναπολεί την παρουσία και το δημιουργικό της πνεύμα.

Μια τέτοια στιγμή την πρώτη μέρα του Οκτώβρη όλες οι Οξυώτικες ψυχές και όχι μόνο, ξεπροβόδιζαν το δικό μας Τόλη.

Πλάσμα δικό τους, κομμάτι από τη δική τους Ψυχή, Άνθρωπος με χαμόγελο, δάσκαλος, μαθητής και φίλος, είτε στο καρέ για παιγνίδι, είτε στο μεροκάματο, είτε στο «Μπαλκόνι».

Διανύοντας μια ζωή γεμάτη έννοιες και σκέψεις για το πώς θα γίνουμε καλύτεροι, σαν πραγματικός Φίλος έλεγε με περίσσιο θάρρος και ειλικρίνεια τα δικά του θέλω, είτε πρόκειται για την Οξυά και το Σύλλογο, είτε για τα φιλαράκια του, φανερώνοντας απλόχερα τα δικά του "ατού", τη στάση ζωής του.

Τούτη δω η σύντομη αναφορά μας δεν είναι πράξη για να πούμε κάτι για κείνον, είναι μικρή κατάθεση ψυχής κυρίως για τα βλαστάρια του και την οικογένειά του, για όλη την Οξυά και για εκείνους που γνωρίζουν και εκτιμούν την ακεραιότητα και την ταπεινότητα στο χαρακτήρα, την εντιμότητα & το ήθος στην καθημερινότητα..

Μας μάθαινες τι πάει να πει παιγνίδι και ακούγοντας εκείνο το «σε καμάν' σα Νικόλα» ξέραμε ότι η δική σου ομάδα νίκησε στο παιγνίδι, όπως Νικητής ήσουν και στο παιγνίδι της δικής σου ζωής. Νικητής, Αρσενικός και Μάγκας.

Με περηνφάνια για σένα **Τόλη μας**, σε βλέπουμε - ντυμένο στα κίτρινα - στη γειτονιά των Αγγέλων να διδάξεις αισιοδοξία και ήθος όπως πάντα έκανες, ακόμα και όταν στα χέρια σου κρατούσες όλα τα ανόμοια «λιμά» της πρέφας.....

Είσαι πάντα δίπλα μας.

ΚΩΣΤΑΣ Α. ΛΑΖΟΣ

Πρόεδρος Αδελφότητας Οξυάς «Ο Άγιος Νικόλαος»

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Από τυπογραφική αβλεψία παραλείψαμε την πιο κάτω παράγραφο του κ. Στεφ. Νούτσου στον Επικήδειο για τον Β. Ρόζο.

Τη δημοσιεύουμε ζητώντας συγγνώμη από τον κ. Νούτσου.

Τελειώνοντας, εγώ σαν έλληνας ελληνοκεντρικός, αναφέρω ότι σύμφωνα με τις ρήσεις των μεγίστων φιλοσόφων της ανθρωπότητας Πλάτωνα και Αριστοτέλη εσύ Βασίλη υπήρξες ένας ένθεος και έμψυχος έλληνας και σύμφωνα με τα πολλά και ωραία

σου έργα στην επίγειο ζωή η ψυχή σου είμαι σίγουρος ότι θα εύρει την πρέπουσα θέση.

Σε όλους τους συγγενείς σου εκφράζω τα θερμά μου συλλυπητήρια και εύχομαι το χώμα της γης της Στράτισσας που σε λίγο θα σε σκεπάσει να είναι σαν πούπουλο ελαφρύ.

Αιωνία σου η μνήμη αείμνηστε και αξέχαστε Βασίλη Ρόζο

Στέφανος Νούτσος
(Οικονομολόγος, Συγγραφέας, ποιητής)

Ο Γερμανός JOSEF SCHACNER στον Αώο που κατέβηκε πρώτος
από Βοβούσα-Κόνιτσα το 1982

Συνδρομές

Φασούλη Στεφανία Τσεχία	30	€	Ηλιάδη Χρυσάνθη Γιάννινα	15
Κατσιμπαρης Ιωάννης Γερμανία	30		Ραπακούσιος Αποστ. Γιάννινα	15
Ζηκόπουλος Αχιλ. U.S.A.	102		Ζήκας Δημ. Γιάννινα	15
Τζάλλας Γεώργ. Γερμανία	60		Ραμαντζάς Δημ. Γιάννινα	20
Πορφυριάδη Αφροδίτη Γαλλία	46		Τσιούνη Μαρίνα Γιάννινα	15
Χατζή Ευαγγελία Αθήνα	20		Γκρέστας Ιωαν. Γιάννινα	50
Κίτσιος Δημ. Αθήνα	20		Στάγιος Γρηγ. Γιάννινα	20
Φασούλης Στεφ. Αθήνα	30		Παπαθεμιστοκλέους Χρ. Γιάννινα	20
Σιώρος Σωτ. Αθήνα	30		Κωστάκης Νικ. Γιάννινα	30
Σπανός Σαράντης Αθήνα	30		Σταυρίδης Βασ. Γιάννινα	15
Κατσιμπαρης Γεωργ. Αθήνα	15		Πρωτοσυγγέλου Χρυσ. Γιάννινα	20
Κουτρουμάνος Κων. Αθήνα	20		Ράπτης Δημ. Γιάννινα	40
Ζδράβος Χαραλ. Αθήνα	15		Λωλίδης Δημ. Γιάννινα	15
Παπαμακαρίου Άννα Αθήνα	15		Γούρης Χρ. Γιάννινα	30
Κοντοδήμος Αθαν. Αθήνα	20		Παπαζήσης Ζήσης Γιάννινα	40
Μπούσμπουλας Κων. Αθήνα	20		Σβάρνας Χρήστος Γιάννινα	15
Παπαϊωαννίδης Δημ. Αθήνα	70		Αναγνωστόπουλος Ηρ. Γιάννινα	20
Ντίνης Θεοφ. Αθήνα	20		Φασούλης Νίκος Γιάννινα	20
Πρίντζος Αποστ. Αθήνα	15		Πανάγιου Όλγα Αγρίνιο	15
Αθανασόπουλος Κων. Αθήνα	50		Χουλιάρας Σόλων Καλαμάτα	50
Αναστασίου Βλαδιμ. Αθήνα	50		Φασούσης Χρ. Ναύπακτος	45
Κήτας Πασχ. Αθήνα	15		Γκιώκας Νικ. Πάτρα	45
Κήτας Ευθύμιος Αθήνα	15		Κίτσιος Ιωάννης Θήβα	75
Νούτσος Γεωργ. Αθήνα	20		Τσουβαλής Θεμιστ. Ρόδος	100
Μανουσιουδάκης Ιωσήφ Αθήνα	15		Παπαδημητρίου Γεωργ. Ζάκυνθος	15
Θεοδώρου Κων. Αθήνα	20		Τσινασλανίδης Αλ. Φιλιάτες	30
Αναστασίου Αγνή Αθήνα	60		Μικρογιαννάκη Βασ. Νίκαια	30
Κορδικόρης Γεωργ. Αθήνα	15		Περλέρου Φωτεινή Λάρισα	15
Πολίτης Αγαθ. Αθήνα	30		Τσιναρίδου Πόπη Τρίκαλα	20
Ξάνθος Μιχ. Αθήνα	25		Χούσος Σπύρος Πειραιάς	20
Σουλιέ Γιάννα Αθήνα	60		Καρράς Γρηγ. Πειραιάς	40
Κούσιος Δημ. Αθήνα	100		Μεσσής Ιωαν. Λάρισα	20
Ευαγγελίδη Ουρανία Αθήνα	15		Σοϊλού Σελήμ Κομοτηνή	15
Σβάρνας Ιωαν. Αθήνα	15		Δανιά Γλυκερία Αγρίνιο	20
Σιούτη Ελευθερία Αθήνα	20		Μπιμπίκη Μαρία Χαλκίδα	15
Παπαχρήστου Χρ. Θεσ/νίκη	20		Παπαμιχάλης Μηνάς Χαλκίδα	15
Ιερ. Ευθυμίου Δημ. Θεσ/νίκη	15		Ζιώγας Αντ. Πολύγυρος	20
Μάντζιος Παύλος Γιάννινα	20		Σπανός Γιάννης Κόνιτσα	15
Φασούλης Σωτ. Γιάννινα	20		Σπανός Βασίλης Κόνιτσα	15
			Ζδράβος Σπύρος Κόνιτσα	15
			Λούδας Κων. Κόνιτσα	15
			Χούσος Αθαν. Κόνιτσα	15
			Κούγιας Χρήστος Κόνιτσα	50

Ζαχαράκης Δημ. Κόνιτσα	30	Βουρδούκας Αθαν. Κόνιτσα	20
Μπούσμπουλας Βασ. Κόνιτσα	30	Σπανού Πελαγία Πηγή	20
Κίτσιου Χριστίνα Κόνιτσα	15	Καραγιάννης Νικ. Δίστρατο	20
Ράγγας Δημ. Κόνιτσα	20	Λάζος Κώστας Οξυά	30
Καραφέρης Δημ. Κόνιτσα	15	Βουρδούκας Ευθ. Πηγή	30
Ευαγγέλου Σταύρος Κόνιτσα	30	Ρίζος Γεωργ. Μάζι	15
Κίτας Θεοδ. Κόνιτσα	15	Κουρτίνος Στεργ. Παλαιοσέλλι	15
Χούσου Άννα Κόνιτσα	20	Γεωργάκη Λευκοθέα Βούρμπιανη	15
Ζδράβος Δημ. Κόνιτσα	20	Καλλιντέρης Αχιλ. Αετόπετρα	20
Χαλούλος Πέτρος Κόνιτσα	50	Βενέτης Παναγ. Οξυά	20
Μαλάμης Σωτ. Κόνιτσα	15	Αποστόλου Ανδρ. Πάπιγκο	15
Μάλιακας Σταύρος Κόνιτσα	20	Λωλίδης Βασ. Εξοχή	15
Χαλούλου Σταυρούλα Κόνιτσα	20	Καραγιάννης Αλκιβ. Δίστρατο	15
Κρυστάλλης Γεωργ. Κόνιτσα	15	Μηλιθικιώτης Δημ. Λαγκάδα	20
Γκέλη Βασ. Κόνιτσα	15	Κρέτσης Δημ. Γεροπλάτανος	20
Ευαγγελίδης Ευ. Κόνιτσα	20	Κοτσιάφτης Ευαγγ. Μάζι	15
Ζήδρος Βασίλης Κόνιτσα	20	Δάγκος Αθαν. Παλαιοσέλλι	20

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΛΑΓΚΑΔΙΩΤΩΝ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Το Διοικ. Συμβούλιο της Αδελφότητας Λαγκαδιωτών Κόνιτσας εύχεται σε όλους τους συγχωριανούς, συμπατριώτες και φίλους, το νέο έτος 2011 να είναι δημιουργικό να έχουμε υγεία, ειρήνη σ' όλο τον κόσμο και να φύγει η κοινωνικοοικονομική ανασφάλεια στην οποία έχουμε περιέλθει.

Με θάρρος και καρτερία θ' αγωνιστούμε για ό,τι το καλύτερο.

Έχουμε αποδείξει στην πορεία της ιστορίας της πατρίδας μας ότι πάντα πορευόμαστε επιτυχώς στις οικονομικές κρίσεις.

Καλή Χρονιά - Υγεία και Προκοπή

Για το Δ.Σ.

ο Πρόεδρος Παν. Φ. Νάτσος

Η Συντακτική Επιτροπή με την έλευση του 27ου χρόνου έκδοσης της περιοδικού μας εύχεται στους συνεργάτες και φίλους του περιοδικού μας

ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ 22ου ΤΟΜΟΥ (150-155 (2010))

ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ ΧΡ., Η Κονιτσιώτικα, σελ. 114 - Ν. Ρεμπέλης, 472

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣ., Κοπή πίτας Εξωρ. Συλλόγου, 63 - Ο Μητροπολίτης Κύριλλος, 277 - Καστάνιανη, 455

ΑΝΔΡΕΟΥ Η., Η κεκλιμένη εκκλησία στο Παλαιοσέλλι, 36 - Προσκυνηματικό οδοιπορικό στους Αγ. Τόπους, 265-425

ΒΙΝΟΣ ΣΤ., Επετειακοί προβληματισμοί, 440

ΒΟΣΙΟΣ ΒΑΣ., Πάει ο παλιός ο χρόνος, 42 - Σύλλογος Παδιωτών Ο Σμόλικας, 123, Το Έπος του 1940...-437

ΓΑΛΑΝΗΣ Ν., Εδώ Κεράσοβο, 384.

ΠΩΡΓΑΚΗ ΛΕΥΚ., Πολιτιστικές εκδηλώσεις στη Βούρμπιανη, 306.

ΓΚΙΩΚΑΣ ΓΕΩΡ., Βούρμπιανη, 135

ΓΚΟΤΖΟΣ ΒΑΣ., Τα βιβλία της Ειρ. Κίτσιου, 55.

ΓΚΟΥΤΟΣ ΧΑΡ., Το Πωγώνι κατά τους αιώνες ΙΔ' - ΙΘ', 11 - Η Κόνιτσα το 1820, 97 - Ειδήσεις για την επαρχία μας (1903-1905), 107 - Κ. Γραμματικός, 179-257 - Το Σεράγι του Αλή Πασά στην Κόνιτσα, 343 - Διον. Γουδεβελάς εκ Ζέρμας, 361 - Επιδρομές στην Κόνιτσα και στο Κεράσοβο το 1873, 415

ΔΑΦΝΗΣ ΙΩΑΝ., Η ελεύθερη κυβέρνηση του Καΐρου, 39 - Κύπρος κοιτίδα του Ελληνισμού, 121 - Η 65η Επέτειος λήξης του Β' παγκ. πολέμου, 212-Εορτασμός στη Μολυβδοσκεπάστη, 303 - 2.500 χρόνια από τη μάχη του Μαραθώνα-Το πυροβολικό, 460

ΔΗΜΑΡΑΤΟΥ ΚΑΤ., «Έργα και ημέρα» του Συλλόγου Βούρμπιανης, 132.

ΔΗΜΟΥ ΚΩΝ., Έλληνες βλαχόφωνοι ναι, Ελληνόφωνοι βλάχοι όχι, 45

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΔΗΜ., Κοινωφελής επιχ. Κόνιτσας, 279.

ΖΙΩΓΑΣ ΑΝΤ., Το Πληκάτι ήταν Αρβανιτοχώρι, 237 - Επιστολή, 467

ΚΑΛΗ ΑΝΑΣΤ., Μ. Παρασκευή στο Στόμιο, 150.

ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ ΠΗΝΕΛΟΠΗ., Εκδήλωση στην Καστάνιανη, 387.

ΚΑΝΑΤΣΗΣ ΤΑΣΟΣ, Αποκαΐδια, 461 - Καλανταρίσματα, 410

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΣΕΒ., Η πορεία του 2010 (ποίημα), 60 - Γιορτάσι και αντάμωμα, 428

ΚΙΤΣΙΟΣ ΚΩΝ., Αναμνήσεις... (ο πάππος), 457

ΚΥΡΤΖΟΓΛΟΥ Θ., Ο τρίτος μονόδρομος, 295.

ΛΑΖΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝ., Ο Αρμόδιος, 195-Κρίση και ευκαιρίες, 453

ΛΑΖΟΣ ΚΩΝ., Συνάντηση Αδ/των, 381.

ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ Ι., Ψάχνοντας να συναντήσει τον ξάδερφο, 189

ΜΑΝΩΛΗΣ ΠΑΣΧ., Β. Χρήστου, ο μεγάλος ευεργέτης, 281

ΜΕΣΣΗΣ Ι., Από το χωριό Πάδες, 393 - Ο Αγ. Αθανάσιος Πάδων...465
ΜΗΠΙΟΣ ΔΗΜ., Προς τους Συλλόγους Μαστοροχωρίων, 227.
ΜΠΟΥΝΑΣ ΠΕΤΡΟΣ., Η γειτονιά μου, 47- Οδοιπορικό, 128 -Σουαρέδες, 219 - Το όνειρο, 367 - Το περιβόλι στην Α. Κόνιτσα, 443
ΜΠΟΥΡΗ ΠΟΠΗ, Πολιτιστ. εκδήλωση στο Μαυροβούνι, 305 - Αναμνήσεις από την Κόνιτσα, 449 Λάθος αρμενίζουν, 377.
ΝΑΤΣΗΣ ΠΑΝ., Αδ/τα Λαγκαδιωτών, 67 -307 - Ο μπακάλης του χωριού, 240
ΞΕΙΝΟΣ ΣΙΓΥΡ., Ήθη και έθιμα, 230 - Η εορτή της Μεγαλόχαρης, 309 -
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΣΩΚ., Στήλη νέων, 223 - «Καλλικράτης» 300 - Χρονογραφικά, 375 - Οι κασέλες, 451
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Γ., Εκδήλωση στο Μοναστήρι, 310
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ Ι., Η Αναγνωστοπούλειος έκλεισε, 27 - Ημερολόγιο 2010, 110 - Σαν σήμερα, 289 - Κουρεμένος Βασ. 357 - Μια νότα αισιοδοξίας ...447
ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ Μ., Ένα χρόνο μετά, 293.
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤ., Βιβλιοπαρουσίαση, 59 - Στο Μοναστήρι της Μολυβδοσκεπάστης, 429
ΠΑΣΧΑΛΗ ΑΓΝΗ., Τρίτη ηλικία (ποίημα), 60
ΠΕΤΡΟΝΩΤΗΣ ΑΡΓ., Γ. Λυμπερόπουλος, 153
ΠΟΛΙΤΗΣ ΑΓ., Το αντάμωμα στο χωριό, 141 - 201 - Θερμοπύλεια, 295 - Για το Μητροπολίτη Αθηναγόρα, 370
ΠΟΛΙΤΙΣΤ. ΣΥΛ. ΧΙΟΝΙΑΔΩΝ., Εκδηλώσεις 2010
ΡΕΜΠΕΛΗΣ ΝΙΚ., Έκτορος Ανδρομάχη, 3 - Οι Εθν. Ευεργέτες, 93 - Οι κλέφτες στη φυλακή, 175 - Θρήνος Ανδρομάχης για τον Έκτορα, 253 - Αναμνήσεις από το παρελθόν, 333 - «Κατά Λεωκράτους» λόγος Λυκούργου, 411
ΣΚΟΥΡΤΗΣ ΚΩΝ., Αντίβολα από τους Χιονιάδες, 423
ΣΟΥΡΕΛΗ ΕΛΕΝΗ., Από το ημερολόγιο Αδ/τας Πύργου, 111
ΣΠΑΝΟΣ ΒΑΣ., Ποιήματα, 239
ΣΥΝΔ. ΑΠΟΦ. ΓΥΜΝ. ΚΟΝΙΤΣΑΣ, Μνήμη Ν. Ρεμπέλη, 329-332.
ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ, Εριφίλειο έπαθλο, 8 - Η επέτειος 25 Μαρτίου, 161, Βιογραφικό Ρεμπέλη, 331, Εριφίλειο, 441
ΤΕΛΛΗΣ ΔΗΜ., Το Λαογραφικό Μουσείο Αγ. Παρασκευής, 383.
ΤΕΡΖΑΚΗΣ Α., /Ματωμένα χιόνια, 337.
ΤΖΙΟΒΑΣ Π., Η σύνταξη των Μητρώων Αρρένων στην Ήπειρο, 99.
ΤΟΥΦΙΔΗΣ ΣΩΤ., Τα απρόοπτα της ζωής, 188 - Ο γερο Ορειβάτης (ποίημα) 289-Σχόλια, 467 -Η Χορωδία, 459
ΤΣΙΑΓΚΗΣ ΙΚ., Βιβλιοπαρουσίαση, α) Πληκάτι, β) Αγ. Ιωάννης, 53 - Γοργοπόταμος 118 -Θερμοπύλεια, 119 - Η ομίχλη έπεσε νωρίς (βιβλιοπ.), 365.
ΤΣΙΑΛΙΑΜΑΝΗΣ Β., Μιχ. Αναγνωστόπουλος, 18 - Η χωματερή και το μέλλον της, 89

-Ονοματοδοσία συνοικιών, οδών στην Κόνιτσα, 146 - Επιστολή στον Δ. Κούσιο, 156, - Προς τη Συντ. Επιτροπή, 157 - Αξιοποίηση Δρυμού Αώου, 169 - Περιοδικά επαρχ. Κόνιτσας, 208 - 50 χρόνια της Δημ. Βιβλιοθήκης, 249 - Η Αγρ. Τράπεζα, 271 - Εις μνήμην Παϊσίου, 371 - Σκόρπια και ανάκατα, 373 - Το δίκτυο ύδρευσης Κόνιτσας 421 - Το Γεωπάρκο Βίκου-Αώου...
ΤΣΙΟΥΠΗ ΜΑΡΙΑ., Μάστοροι χτίστες (βιβλιοπ.) 215 - Γράμμος και Μαστοροχώρια (βιβλιοπ.), 317 - Για την Κονιτσιώτισσα νοικοκυρά 241 - Για τη θεατρ. παράσταση «Καπαδοκία» 270.
ΤΣΟΥΒΑΛΗ ΑΙΚ., Αώος και χωματερή, 37 - Η ζωή γράφει εύθυμα, 61, 151, 152 292, 378, 379,463 - Η καθαρότητα ως παράγοντας ανάπτυξης 209 - Ένα παράδειγμα ανάπτυξης, 275 - Τι είναι ο αειφόρος τρόπος ζωής, 355
ΦΑΣΟΥΛΗΣ ΣΩΤ., Αναδρομές στο παρελθόν, 396
ΦΑΣΟΥΛΗΣ ΔΗΜ., Συνάντηση για τα Μουσεία, 391.
ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ ΝΙΚ., Ο Πολιτισμός της μόλυνσης δεν εξωραϊζεται, 297.

Ο Αώος πλημμυρισμένος

Ο ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΜΑΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΟ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟ Γ. ΠΟΛΙΤΗ

Στην έκτη τάξη του Δημοτικού, Δάσκαλο είχαμε τον αλησμόνητο Δημοσθένη Ντούτση από τη Δρόβιανη της Β.Η.

Όσπου να φθάσουμε στην τάξη αυτή είχαμε περάσει από άλλους, που λίγο πολύ, ξεχάστηκαν, όπως συμβαίνει συνήθως και με άλλα γεγονότα, που δε χαρακτήριζαν έντονα στη συνείδησή μας. Ίσως και οι ίδιοι δεν είχαν δεθεί μαζί μας, γιατί καταγόμενοι από μακρινές περιοχές, στο χωριό μας φάνταζε στο μυαλό τους πως βρίσκεται στην άλλη άκρη του κόσμου. Άλλο από το να περάσει η χρονιά και να φύγουν δεν περίμεναν, ανυπομονώντας την άφιξη του Καλοκαιριού να κλειδώσουν την πόρτα του μεγάλου σχολείου μας και να φύγουν με την προσδοκία να τοποθετηθούν αλλού τον επόμενο χρόνο.

Με τον δάσκαλό μας όμως δεν συνέβαινε το ίδιο. Τελευταίο χωριό, που μας χώριζε από την Β.Η. ήταν το δικό μας. Είχαμε κοινές ρίζες καταγωγής και δεν διαφέραμε στον τρόπο ζωής. Μόνο που εμείς δεν ξέραμε τη γλώσσα της γειτονικής χώρας ενώ τη γνώριζε ο Δάσκαλός μας. Νέος με ζωντάνια και όρεξη για τη ζωή παντρεύτηκε την κόρη του Χρήστου [Χρηστάκη] Ζακόπουλου και απέκτησε μια πολυμελή οικογένεια θεμελιωμένη σε αρχές και του ίδιου αλλά και της οικογένειας της γυναίκας του, της Λευκοθέας που βασικό προσανατολισμό είχαν την εργατικότητα και το σεβασμό στις θεμελιώδεις αξίες της ζωής.

Τώρα που πέρασαν πολλά χρόνια και η πείρα μας δίδαξε να κρίνουμε πρόσωπα και πράγματα, νομίζω πως έχουμε τη δυνατότητα να μιλήσουμε για το Δάσκαλο, που είχαμε στην έκτη τάξη του Δημοτικού σχολείου του Αμαράντου Κονίτσης, τη σχολική χρονιά, 1946-1947.

Το κουβεντιάσαμε με μερικούς συμμαθητές που ανταμώνουμε στο χωριό τα καλοκαίρια και θεωρήσαμε πως θα ήταν ελάχιστος φόρος τιμής να γράψουμε κάποιες αναμνήσεις από τη φοίτησή μας στην ΣΤ' τάξη, και να τις αφιερώσουμε στη μνήμη Του. Στους περισσότερους έμεινε από τότε αμετακίνητη η πεποίθηση για την αυταρχική μέθοδο, που εφάρμοσε ως το μόνο σύστημα αγωγής για μια γόνιμη διδασκαλία στην τάξη. Πράγματι ο Δάσκαλος μας εφάρμοζε αυστηρό σύστημα, γιατί αυτό ήταν σύμφωνο με τον τρόπο ζωής στο ορεινό χωριό μας. Κάθε βράδυ ακούγαμε τους μεγαλύτερους να αφηγούνται για το πελέκημα της πέτρας, για πέτρινους δρόμους και πέτρινα γεφύρια που έκτιζαν. Εδώ δε χωρούσε η απαλή πάλη για την επιβίωση. Και στο ρυθμό αυτό της ζωής θα ήταν παραφωνία η άλλη μέθοδος αγωγής που εφάρμοζαν, όσοι βρέθηκαν σε περιοχές εύφορες, που ο επιούσιος δεν αποκτιόταν με τόσο σκληρούς αγώνες. Για να φανεί, αν από τα αποτελέσματα δικαιώθηκε αυτή η μέθοδος ή όχι, θα τονίσω ότι το 1954 από τους 18 μαθητές που πήραν απολυτήριο από το Γυμνάσιο Κονίτσης οι έξι [6] προερχό-

μασαν από τον Αμάραντο και Δάσκαλο είχαμε τον αλησμόνητο Δημοσθένη Ντούτση. Παρά το αυταρχικό αυτό σύστημα αγωγής για μας τους μαθητές τότε, ο φόβος δεν ήταν το κυρίαρχο συναίσθημα, που νιώθαμε για το Δάσκαλό μας. Ήταν κάποιο δέος και προσπάθειά μας κατέτεινε να κατευθυνόταν από την επιθυμία να γίνουμε όμοιοί του. Τώρα αναγνωρίζουμε πως ο στόχος μας ήταν μικρός, αναλογιζόμενοι που έχει κατατάξει η Πολιτεία ιεραρχικά το έργο που προσφέρει ο Δάσκαλος στην κοινωνία. Δυστυχώς η εκάστοτε κρατική εξουσία δεν κοστολόγησε ποτέ όπως έπρεπε και κάνει επάξια την προσφορά του. Γιατί υποβάθμισε τη θεία λειτουργία της αποστολής του και αυτό ήταν και είναι το πρώτο και μεγάλο λάθος για την κακοδαιμονία της παιδείας μας. Παρέμεινε από της ιδρύσεως του Ελληνικού κράτους σταθερή εικόνα για το Δάσκαλο, που την συνθέτουν ένα λιωμένο κοστούμι με το περιλαίμιο ασταθεροποίητο στο λαιμό του και την ομπρέλα χειμώνα καλοκαίρι στο χέρι του.

Ο καλός μας Δάσκαλος όμως αυτά τα άφηνε έξω από την τάξη και στην έδρα επάνω άστραφτε το φως της γνώσης, που πάλευε να μας μεταδώσει.

Απ' όσα θαύματα εκείνο τον καιρό ήταν και η καλλιγραφία του. Έγραφε την πρόταση στον πίνακα και προσπαθούσαμε να την αντιγράψουμε στην πλάκα. Μερικά ρητά παρέμειναν από τότε στη μνήμη μας από το μάθημα της καλλιγραφίας, όπως *Πασών των αρετών ηγεμών εστιν η ευσέβεια*.

Παραθέτω τη φωτοτυπία του ευχη-

τηρίου, που είχα λάβει στο γάμο μου που πιστοποιεί τον καλλιγραφικό Του χαρακτήρα.

Σας εύχομαι
δρόμους
βίων εύτυχισμένων
και ανδραγαγιών.
Ο Ευαγγέλιος Σπυρίδης

Τα Μαθήματα ήταν πολύ προχωρημένα και αναλογίζομαι τώρα κατά πόσον η διδακτέα ύλη ανταποκρινόταν στις αναγκαίες και ίσως επαρκείς γνώσεις, που έπρεπε να πάρουμε από τη Δημ. Σχολείο. Πάντως θεωρώ ότι το πρόγραμμα ήταν πολύ απαιτητικό, αφού στην ύλη περιλαμβανόταν και τα επίθετα της τρίτης κλήσεως.

Θυμάμαι όταν πλησίαζε το τέλος της χρονιάς μας ρώτησε πως κάνει η κλητική του επιμελής. Στην αδυναμία να δώσουμε τη σωστή απάντηση, έναν, έναν μας απέβαλε από την τάξη, να βρούμε την απάντηση στην [μουζντράβα] μια αγριοκερασιά που ήταν στην άκρη της σχολικής αυλής. Ίσως δυο-τρεις να γνωρίζαμε την απάντηση αλλά τελικά βρεθήκαμε μαζί με τους άλλους στην αυλή, μιλήσαμε για τη σωστή απάντηση και με σκυφτό το κεφάλι γυρίσαμε στην αίθουσά μας.

Και ένα άλλο παράδειγμα που συνέβη με τον αδελφό μου Σωτήρη. Κοντά στο Πάσχα είχαν διδαχθεί το επίθετο εκών εκούσα εκόν. Και το εξ αυτού εκούσιος, ασφαλώς και το παράγωγο επίρρημα

εκουσίως. Όταν τη Μ. Εβδομάδα οι μικρές ομάδες έψαλλαν με τη σειρά τον επιτάφιο θρήνο στην εκκλησία, στον αδελφό μου έτυχε ο εκούσιος Σώτερ, κατελθών υπό γην νεκρωθέντας τους βροτούς ανεζώσας και ανήγαγες εν δόξη πατρική. Θεληματικά, Κύριε, ρώτησε το Δάσκαλό του ο αδελφός μου κατέβηκε στον Τάφο ο Χριστός; Δεν ήταν η στιγμή αρκετή για να πάρει την αναλυτική απάντηση ο αδελφός μου. Όμως το άλλο βράδυ στο καφενείο έκανε το παν ο δάσκαλος για να πείσει τον πατέρα μου να στείλει το Σωτήρη στο Γυμνάσιο.

Πολλοί στις συζητήσεις μας αναφέρονται και έχουν δίκαιο, στους μεγάλους όντως δασκάλους τον Δελμούζο, τον Ιληνό κ.ά. υπερτονίζοντας την ελεύθερη αντιαυταρχική μέθοδο που εφαρμόζαν μεταφέροντας τις γνώσεις των από την Εσπερία. Όμως και εμείς με τον πυχιούχο του Ιεροδιδασκαλείου Βελλάς Δημοσθένη Ντούτση και ανθόκηπο είχαμε και να μπουλιάζουμε τις αγρογορσιές μάθαμε. Οι ακακίες που ομορφαίνουν την κεντρική πλατεία μας στον Αν-Γιώργη είναι φυτεμένες από τον ίδιο και τους μαθητές του. Δεν θα αναφερθώ στο άλλο πλούσιο κοινωνικό του έργο γιατί αυτό το γνώρισαν όλοι οι χωριανοί, και θα είναι ελάχιστη οποιαδήποτε παρουσίαση κάνω σ' αυτό. Εκείνο που θεωρώ ως τη μεγαλύτερη προσφορά του είναι ο δρόμος που άνοιξε και η στροφή που σημειώθηκε προς το χώρο των γραμμάτων. Μετά την αποφοίτησή μας και με τη λήξη του επάρατου εμφυλίου πολέμου οι απόφοιτοι του Δημοτικού, κατά το μεγαλύτερο ποσο-

στό φοίτησαν στο Γυμνάσιο και σε ανώτατες σχολές, γιατί εμποδίστηκε στους γονείς τους από τη συνεχή παρότρυνση ότι η παιδεία είναι το μόνο αθάνατο όπως γράφει ο Ισοκράτης προς το Δημόνικο.

*Το δάκρυ του σεβαστού μας Δασκάλου
Δημοσθένη Ντούτση*

Άφησε την τελευταία του παράγραφο που ακολουθεί, γιατί άργησα πολύ να καταλάβω για κάποιο δάκρυ που κύλησε στο ολοστρόγγυλο πρόσωπο του Δασκάλου μας.

Το 1946 αποφασίστηκε στο Παρίσι και πραγματοποιήθηκε η ένωση των Δωδεκανήσων με την Μπτέρα Ελλάδα. Στο σχολείο η ατμόσφαιρα ήταν πανηγυρική. Η γαλανόλευκη κυμάτιζε περήφανα ενώ εμείς τραγουδούσαμε τα τραγούδια που μαθαίναμε τότε στο σχολείο και χαιρόμαστε για το χαρούμενο γεγονός, που ασφαλώς δεν πολυκαταβαίναμε τις διαστάσεις του. Εκείνη τη στιγμή ένα δάκρυ κύλησε στο πρόσωπο του Δασκάλου μας καθώς έφερε στο νου του την πολύπαθη ιδιαίτερη πατρίδα του, την Β. Ήπειρο, που περίμενε και ακόμη περιμένει την ένωσή της με τη μπτέρα Ελλάδα. Η γιορτή είχε τελειώσει ωστόσο και σε λίγο τελείωσε η σχολική χρονιά 1946-1947. Εδώ θα τελειώσω κι εγώ τις αναμνήσεις για τον αλθισμόντό μας Δάσκαλο Δημοσθένη Ντούτση που αποτυπώθηκαν στις σελίδες αυτές σαν ένα μικρό μνημόσυνο από τους μαθητές Του.

Ειρήνη Οικονόμου Σταματάκη
Ειδικός Παθολόγος
Διδάκτωρ F.U. Berlin
Διευθύντρια Παθολογικής Κλινικής

Εθν. Μακαρίου 9 & Ελ. Βενιζέλου 1
Τ.Κ. 185 47 Ν. Φάληρο
Τηλ.: 210 4809 000, 210 4809 338
210 4809 339, 210 4809 973
Fax: 210 4814 887

Ιατρείο: Θέμιδος 6, 151 24 Μαρούσι
Τηλ. Ιατρείου: 210 6122 823
Δέχεται: Τετ. - Πέμ. 6-8 μ.μ. με ραντεβού
Τηλ. Οικίας-Fax: 210 4817 449
Κιν.: 6944 392 273
e-mail: istamataki@metropolitan-hospital.gr

ΜΕΡΟΠΗ ΕΛ. ΣΟΥΡΛΑ

Συμβολαιογράφος

(αρχείο Ι. Γ. Παπαϊωάννου)

Κεντρική πλατεία 26, 44100 Κόνιτσα
Τηλ./fax: 26550 29377
e-mail: sourlams@otenet.gr

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ
το χάνι

ΚΛΕΙΔΩΝΙΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΤΗΛ.: 26550 24567
FAX: 26550 24568

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΘ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αισθητική & Επανορθωτική Οδοντιατρική
Εμφυτεύματα

Μιλτιάδου 1 & Αγ. Δημητρίου, πλατεία Κηφισιάς
τηλ.: 210 8080010 - 6944 812910
e-mail: ktheodorou@mail.gr

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΩΣΤΑΣ

Πτυχ. Πανεπ. Αθηνών

ΤΗΛ. 210 2759721 - 2102691119
6974 491605
ΑΘΗΝΑ

ΔΑΜΙΑΝΗ Ζ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ

ΙΑΤΡΟΣ - ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ
Γ' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΙΑΣΩ GENERAL

Τηλ. Νοσοκ.: 210 6502989
» Οικίας : 210 6929056

Κινητό: 6936876978

PARIS SIANA
...αγνά υλικά... νέες γεύσεις!

Το άνω Ηπειρώτικο Ζαχαροπλαστείο
σας περιμένει να απολαύσετε τις γλυκές του γεύσεις

Δ/ση: Βαγγέλης Σ. Νούτσης

Ζήνωνος 7-9, ΟΜΟΝΟΙΑ
ΤΗΛ. 210 5222269

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΧΡ. ΜΗΤΣΑΚΟΥΛΗ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος
Αστικού Δικαίου Παν/μιον Αθηνών

ΓΡΑΦΕΙΟ:
ΕΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ & ΝΙΚΗΤΑΡΑ 3
ΑΘΗΝΑ 106 78

ΤΗΛ.: 210 3820888
FAX: 210 3820888
ΚΙΝ.: 6977 242412

e-mail: elmitsakouli@ath.forthnet.gr

"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ 4
454 44 ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Κόνιτσα

ΔΙΜΗΝΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
Κόνιτσα 441 00
Τηλ. 26550 22-464
22.212

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο ΚΟΝΙΤΣΑΣ
Αρ. Αδείας 2573

